

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Fatalno italijansko pokroviteljstvo

Podkancelar Starhemberg, brez dva-
ma eden najvplivnejših članov nove av-
strijske vlade, je dal novinarjem daljše
izjave o momentanem položaju v Av-
striji. Za inozemstvo je poleg dejstva,
da je podkancelar skoro brisrskano od-
klonil spravljive glasove, ki se v zad-
njem času oglašajo iz Nemčije, poseb-
no zanimivo in značilno. Da Starhem-
berg tudi te prilike ni izpustil, da ne bi
povečeval Italije in njene podpore Av-
striji. Brez dvoma je, da se ima sedanj
režim v Avstriji mnogo zahvaliti Italiji.
Ravno sedaj mu hočejo iz Rima, ako so
točne zadnje vesti, zopet storiti veliko
uslugo, ki naj dvigne ugled režima pred
domačim prebivalstvom. Proti vsem
mednarodnim običajem bo baše italijan-
sko poslanništvo na Dunaju povišano v
veleposlanstvo, torej v institucijo, ka-
kršno navadno vzdržujejo le vesele pri-
stojne veleposlanstev. Seveda bo potem, še
bolj v nasprotju z mednarodnimi obi-
čaji, tudi dunajsko poslanništvo v Rimu
povišano v veleposlanstvo.

Take in slične usluge z italijanske
strani na korist avstrijskega režima se
vrste dan za dnem. Veliko pa je vpra-
šanje, ali so to tudi usluge Avstriji in
njenemu prebivalstvu. Neodvisnost in
suverenost samostojnosti Avstrije nista
zagotovljeni samo po Italiji. Za njima
stoji danes ogromna večina Evrope, zla-
sti pa ves železni blok miru s Francijo
in Malo antanto na čelu. Ta garancija
avstrijske samostojnosti je prav goto-
vo večja in važnejša kakor italijanska.
Brez dvoma pa je tudi mnogo manj ne-
sebična in zato za Avstrijo mnogo bolj-
ša in bolj koristna.

Ni Avstrija prva država, ki se sonči
v žarkih fašističnega Rima. Par držav
je že pred njo uživalo italijansko zašči-
to in italijansko prijateljstvo. Vse so
mogle izkusiti, da rimski protektorat
ni vedno prijeten in ne koristen. Spo-
znati so morale, da znano italijansko
geslo »sacro egoismo« ni le prazna be-
seda. Dovolj je, ako opozorimo na pri-
mer Albanije, kjer se je ravno v najno-
vejšem času jasno pokazalo, kako fa-
talno so italijanske službene simpatije.

Tudi Avstrija utegne prej ali slej to
izkusiti na lastni koži. Svarilne prime-
re ima že v svoji lastni nedavni zgodovini.
Dokler avstrijski režimi še niso
bili tako brezpogojno uslužni Rimu, so
iz Italije radodarno zalagali z orožjem
in municijo takrat še opozicijske
hajmverge, ne da bi pomislili, da la-
hko to orožje pride v roke tudi drugim
revolucionarjem. Mnogo, zelo mnogo
krvi v avstrijskih državljanskih vojnah
je bilo prelite z italijanskim orožjem.
Do sedaj se ni še nikjer pokazalo, da bi
Italija res hotela dobro narodu, ki jih
je vzela pod svoj protektorat. Povsod
je gledala le na lastno korist in je svo-
je »milence« trajno držala v trzavicah.
Zelo malo je verjetno, da bi bila Avstri-
ja v tem pogledu izjema.

Značilen primer, kako je Italiji samo
na tem, da obdrži Avstrijo v kolonialni
odvisnosti od sebe, smo zopet doži-
vel pretekle dni. Ko je bil Hitler v Be-
netkah obiskal Mussolinija, so bili ita-
lijanski listi polni hvale o njem in nem-
škem narodnem socializmu. Po hitler-
jevskem puču v Avstriji pa je fašistični
tisk čez noč padel v nasprotni ekstrem.
Ni se zadovoljil s tem, da bi zavračal in
kritiziral hitlerjevsko politiko v Avstri-
ji, marveč je hitlerizem kot tak ozna-
čeval z najostrejšimi besedami za bar-
barstvo in vandalizem. Naenkrat pa so
se napadom na Nemčijo pridružili na-
padi na Jugoslavijo. Italijanski listi so
začeli brez vsakega dokaza sprva nami-
gavati in kasneje naravnost trditi, da
je imela naša država svoje prste v av-
strijskih zmedah. Kdor bi verjel ita-
lijanskim listom, bi moral misliti, da smo
hitlerjevski upor povzročili iz Jugosla-
vije.

Verjetno je, da je te napade v pre-
cejšnji meri povzročilo staro neprijat-
eljstvo italijanskega časopisa do naše
države. Vendar ni šlo samo za to. Ka-
kor nevrastenični napadi na Nemčijo,
je bila tudi kampanja proti Jugoslaviji
dobro premišljena. Njen cilj je bil dvo-
jen. Ta kampanja naj bi odvrnila po-
zornost italijanske in po možnosti tudi
druge javnosti od neizpodbitnega dej-
stva, da zadane glavna odgovornost za
trzavice v Avstriji Italijo samo. Isto-
časno naj bi se s tem zabil nov klin ne-
zaupanja med Jugoslavijo in Avstrijo.
To se je zdelo Italijanom tem bolj po-
trebno, ker se je že takoj ob izbruhu
avstrijskih nemirov pokazalo, kako do
skrajnosti korektna in lojalna je jugo-
slovenska politika napram Avstriji.

Italijanska namera se je zopet en-
krat temeljito izjavila. Da bi bili mi
kakorkoli, četudi samo indirektno ude-
leženi pri avstrijskih nemirih, tega pač
noben resen človek ne verjame. Da pa
je bilo naše zadržanje skoz in skoz ko-
rektno in lojalno, je takoj po puču pri-
znala tudi avstrijska vlada sama in s
tem najboljše demantirala pisanje fašis-
tičnega tiska. Zeleti je le treba, da bi
se tudi avstrijska javnost iz te izkušnje
kaj naučila in da bi čimprej spoznala,
kako domovljive vrednosti in kako fa-
talno je pokroviteljstvo Italije.

Sprave med Avstrijo in Nemčijo še ni pričakovati

Avstrijski odgovor na nemške spravne geste — Podkancelar Starhemberg še vedno ostro napada Nemčijo in povečuje Italijo — Starhemberg napoveduje za jesen nov hitlerjevski upor

Dunaj, 11. avgusta. d. Podkancelar Star-
hemberg je podal zastopnikom tiska daljšo
izjavo o varnostnih razmerah v Avstriji,
pri čemer je ugotovil, da zadoščajo sred-
stva vlade za zavrnitev vsakega napada na
javno varnost, mir in red v državi. Vlada
je trdno odločena brezobzirno uporabiti
vsa razpoložljiva sredstva za radikalno ob-
računavanje z narodno-socialističnimi tero-
rističnimi tolpami, ki ogrožajo notranji mir.
Odločena je neomajno, da ne bo v nobe-
nih okoliščinah izkazovala neumestne mi-
losti in da se ne bo pustila z nobenimi kom-
promisnimi pogajanjali ali s sličnimi akcija-
mi odvrti od namere, da zagotovi v Av-
striji varne razmere. Gre za teroristično
politično banditstvo, ki je predvsem zaradi
tega nevarno, ker sede njene pravi vodi-
telji izven Avstrije in so nedostopni av-
strijskim oblastem in ker ima vodstvo te-
ga političnega banditstva na razpolago
sredstva, predvsem denarna, s kakršnimi
žal zastopniki avstrijske zakonite oblasti
ne razpolagajo in kakršna so možna le v
okviru države s 60 milijoni prebivalcev.
Brez dvoma je dokazano dejstvo, da ob-
stoja tesna zveza med odličnimi predstavi-
niki v Nemčiji in med dogodki 25. julija
ter poznejših dni v Avstriji. Prijeti kurir-
ji, ki so imeli nalogo, vzpostaviti zvezo
med vodstvom avstrijskih terorističnih
tolp, ki ima svoj sedež v Nemčiji, in av-
strijskimi organizacijami, predvsem pa
gradivo, ki so ga našli pri njih, dokazuje-
jo, da je treba iskati povzročitelje dogo-
dov onstran meje. Na južnem Koroškem
so nastopale čete narodno-socialističnih
teroristov, ki so bili domačinom nepozna-
ni in ki so vzbujali pozornost s svojo se-
verno-nemško izgovorjavo. Pri prevratni-
kih, prijetih na Koroškem, so našli strojne

puške, katerih nemški izvor je ugotovljen.
Za avstrijskimi teroristi je pač stalo vod-
stvo, ki je bilo v inozemstvu varno pred
avstrijsko oblastjo, kar je seveda zelo
otežkočilo pobijanje teroristične akcije.
Narodni socializem, je nadaljeval pod-
kancelar, nikakor ne predstavlja v Avstri-
ji ljudskega pokreta. Nasprotno se more
ugotoviti naraščanje izrecne avstrijske pa-
triotične zavesti. Tragična smrt kancelarja
Dollfusa je vzbudila v prebivalstvu fana-
tično voljo, da brani do poslednjega diha
Avstrijo proti vsakemu »izenačenju« in
proti narodnemu socializmu vsakršne vr-
ste. Ohranitev neodvisne Avstrije je glav-
ni pogoj za ohranitev svetovnega miru. Na
strani vladnih čet je bilo v zadnjih bojih
95 smrtnih žrtev, med njimi 61 pripadni-
kov prostovoljnih obrambnih formacij.
Dvom v ohranitev reda in miru v Avstriji
je neopravičen. Seveda ni mogoče danes
objubljati, da ne bo nikdar več eksplo-
dirala kakšna bomba. Objubiti pa morem,
da bo v razmeroma kratkem času tem-
eljito obračunano z vsemi teroristi.

Končno je Starhemberg izjavil, da uživa
Avstrija v svoji borbi simpatije vsega sveta.
Posebno je odlično vplivalo na razvoj
dogodkov v Avstriji odločno in odkrito
stališče Italije ter italijanske vlade. To
prijateljsko zadržanje in zavezništvo bo
Avstrija vedno hvalježno priznavala.

Na vprašanje nekega novinarja je izja-
vil podkancelar Starhemberg, da je on sam
prepričan monarhist, da pa restavracijsko
vprašanje sedaj ni aktualno. Prepričan je,
da je pretežna večina prebivalstva bolj
monarhistično razpoložena. Restavracija je
mednarodno vprašanje in se zato sedaj še
ne more izvesti. Dobro ve da se stališče
Male antante v tem pogledu ni spremenilo.
V razpustitev avstrijske legije v Nemčiji

ji Starhemberg ne veruje. Nasprotno je
mnenja, da bodo narodni socialisti ponovili
prevratni poizkus in se zato tudi pripravlja
za udušenje prihodnjega narodno sociali-
stičnega prevrata. Svoje delo usmerja ta-
ko, da bo kos temu dogodku, do katerega
ima priti še pred koncem leta. Prepričan
je, da obstoja pri udeleženceh zadnjih ne-
mirov volja še enkrat in v mnogo močnej-
šem obsegu ponoviti prevrat.

Starhemberg odpotoval v Rim

Dunaj, 11. avgusta. č. Zvezni podkancelar
knez Starhemberg je davi odpotoval v Rim.
Listi poročajo, da namerava posetiti tabor
avstrijske mladine na Lidu di Roma.

Kancelarjev povratek iz Pešte

Dunaj, 11. avgusta. AA. Avstrijski zvez-
ni kancelar Schuschnigg se je sredi ob
17.53 vrnil z letalom na Dunaj. Z njim je
prispela njegova soproga in spremstvo.

Madžarsko sodelovanje z Avstrijo

Pariz, 11. avgusta. č. Londonski poro-
čevalec lista »Echo de Paris« je zbral an-
gelske informacije o rezultatih poslednjih
razgovorov avstrijskega zveznega kance-
larja Schuschnigga in madžarskega mini-
strskega predsednika generala Gömbösa v
Budimpešti. »Echo de Paris« pravi, da sta
se oba v vseh vprašanih polnostih spo-
razumela. V političnem pogledu ostaneta
Madžarska in Avstrija še nadalje ločeni
državi, v gospodarskem pa bosta skušali

Močna volilna propaganda za hitlerjevski plebiscit

Od ponedeljka dalje se bo stopnjevala od dneva do dneva in dosegla višek v petek z velikim Hitlerjevim govorom

Berlin, 11. avgusta. č. Državni notranji
minister je izdal vse odredbe za zaščito
volilnih lokalov in volilcev pri ljudskem
glasovanju, ki bo prihodnje nedelje. Odred-
ba pravi, da morajo volitve na zahtevo
zveznega kancelarja in državnega voditelja
Adolfa Hitlerja poteci brez vsakega pri-
tiska in popolnoma tajno. Vsako prigovar-
janje na voliščih je prepovedano in se bo
agracija pred volilnimi lokali za vsako
ceno preprečila.

Med tem se vlada in narodno socialis-
tična stranka pripravljata na širokopotezno
akcijo. Glavna volilna kampanja se bo pri-
čela v ponedeljek in bo trajala ves teden.
V vseh večjih krajih se bodo vršila velika
volilna zborovanja, na katerih bodo kot
glavni govorniki nastopili člani vlade. Za
plebiscit bodo postavili v akcijo vse ogromni
propagandni aparat narodno socialistične-
ga režima. Volilni imeniki so že sestavljeni
in pregledani. Glasovanje se bo vršilo
19. avgusta od 8. do 17.

Volilna kampanja bo dosegla vrhunec s
Hitlerjevim govorom po radiju v petek 17.
t. m. zvečer. Njegov govor bodo prenaša-
le vse nemške postaje. Vlada je izdala
geslo, da mora ta govor čuti ves nemški
narod. Zato bodo na vseh trgih, po vseh
ulicah in v javnih lokalih namestili zvoc-
nike. Stranka je že izdala ogromne letake,
ki pozivajo ljudstvo k plebiscitu. Posa-
mezne organizacije so izdale tudi nebroj
pozivov svojim članom, da oddajo svoje
glasovnice za Hitlerja.

Romanje na Hindenburgov grob

Hohenstein, 11. avgusta. AA. Vsak dan
prihajajo iz vseh strani Nemčije v velikih
množicah avtomobil, avtobusi in posebni
vlakci s tisoči, ki se hočejo pokloniti po-
kojnemu maršalu Hindenburgu. Hindenburg-
gov grob je pokrit s tisoči svežih vencev.
Listi poročajo, da bo na grobu pokojnega
maršaka Hindenburga po njegovi izrecni
volji stal samo napis: »Paul v. Hindenburg
1847—1934«.

Nemški protest proti napadom sovjetskih listov

Berlin, 11. avgusta. č. Nemški odpravnik
poslov v Moskvi je vložil pri komisarjatu
za zunanje zadeve oster pismen protest
proti napadom ruskega tiska na nemška
industrijska podjetja. Vzrok za ta protest
je obsodba skupine inženjerjev Ural-Ma-
saval. Obsojeni so bili, češ da so pod vpli-
vom tujih podjetij v tovarni sabotalni
delo. Ruski tisk je menil, da so inozemska
podjetja na ta način hotela priti do novih
naročil na račun ruske države. Tisk je
posredno napadal predvsem znano nemško
firmo Krupp in je trdil, da je to podjetje

dalo iniciativo za sabotažno akcijo. Ruski
listi tudi trdijo, da se sabotaža tudi sedaj
po obsodbi omenjene skupine inženjerjev
še vedno nadaljuje.

Pruski princ izginil

Pariz, 11. avgusta. AA. Listi poročajo, da
je pruski princ Leopold izginil. Nemške
oblasti ga še niso mogle najti. Princ je živel
navadno v svojem dvorcu v Nemčiji. V za-
dnjem času pa se je mudil v Luganu v Italiji.

Maksimiranje cen

Berlin, 11. avgusta. AA. Minister za na-
rodno gospodarstvo je izdal uredb, e ka-
tere prepoveduje zvezan izdelovalcem, da bi
dogovorno povišali cene živil in drugih iz-
delkov, ki so za življenje neobhodno potrebni.
Cene smejo povišati le z dovoljenjem
pristojnih oblastev. Ta uredba velja zdaj za
vse pridelke in izdelke brez razlike.

Angleški tovarnarji bojkotirajo Nemčijo

Manchester, 11. avgusta. AA. Tukajšnji
tovarnarji in izvozniki bombaža v Nemčijo
so soglasno sklenili, da še dalje prekinejo
vsake trgovske stike z Nemčijo. Pri svojem
sklepu bodo vztrajali vse dotlej, dokler
Nemčija ne poravnava svojih preostalih dol-
gov. Posebna resolucija oboja sporazum,
ki so ga te dni sklenili v Berlinu in ki
ureja samo plačilo glede bodočih medsa-
bojnih poslov. Vprašanje dosedanjih dolgov
pa pušča v nemar. Dokler to vprašanje ne
bo rešeno, zahtevajo v resoluciji, naj an-
gleška vlada pridržati za te dolgeve potrebne
zmeske v svojem klirinškem uradu.

Kupičenje vojnih sirovin

London, 11. avgusta. g. »Morningpost«
opozarja javnost na okoliščino, da skuša
Nemčija, ki ne more plačevati svojih tr-
govskih dolgov, nakupiti v inozemstvu ve-
like množine kavčuka, ki ga hoče plačati
še le potem, ko bi bil predelan. Ker ima
Nemčija še sedaj v zalogi ogromne mno-
žine izdelanega kavčuka, sklepa list, da si
hoče Nemčija za primer vojne nakopiti čim
večje zaloge sirovin. To se sklepa tudi
iz tega, ker je Nemčija postavila tudi
glede petroleja in kositra slične ponudbe,
ki so jih angleški izvozniki deloma tudi
že sprejeli.

Hud vihar v Rokavskem prelivu

London, 11. avgusta. AA. V Rokavskem
prelivu in ob vzhodni obali Velike Brita-
nije je divjal sredi hud vihar. Raznim
manjšim ladjam so morali priskočiti na po-
moč rešilni čolni. Iz Clactona so davi od-
poslali rešilno ladjo, da poišče izletniški
parnik »Clacton Queen« s 600 potniki, ki
so ga pogrešali. Parnik pa je davi ob 4.
srečno pristal s šesturno zakasnitvijo. Na
kroju so bili vsi zdravi.

Rusija je že prijavila vstop v Društvo narodov?

**Nepotrjene ženevske vesti
že v sekretariatu DN, da**

Zeneva, 11. avgusta. d. Tu so se razširile
še nepotrjene vesti, da je ruska vlada že
zaprčila pri tajništvu Društva narodov za
sprejem v Društvo narodov, vendar pa je ta-
jništvo dolžno, da ohrani to v največji tajno-
sti. Vendar v tajništvu ne zanikujejo, da so
prejeli tako vlogo. Vzrok, da čuvajo prožno
Rusijo za sprejem v Društvo narodov, je v
tajnosti, je baje dejstvo, ker se more še ve-
dno računati z odklonilnim stališčem ene in
druge države in ker hoče Rusija ostati v
položaju, da bi v tem primeru svojo prošnjo
prav tako skrivaj umaknila.

Francija in Rusija

Pariz, 11. avgusta. AA. Na banketu v čast
ruskim letalcem je odpravnik poslov ru-
skega poslanstva Rosenberga pozdravil
Herriota, letalskega ministra Denaina in
francoskega poslanika v Moskvi Allphanda
kot prvobornika za francosko rusko zbliz-
žanje. Vodja ruskih letalcev Unšihlt je go-
voril o zanimanju, ki vlada v Rusiji za na-
predk francoskega letalstva.
Herriot je v svojem govoru opozoril na
napredek, ki ga je ugotovil med svojim ne-
davnim potovanjem po Rusiji ter poudaril
da se zblizževanje med Rusijo in Francijo
vrši v duhu miru.

Ureditev ruskih dolgov v Ameriki

Washington, 11. avgusta. AA. Po daljši
konferenci z ameriškim državnim tajnikom
za zunanje zadeve Hullom je ruski poslan-
nik Trojanovski izjavil, da so pogajanja

ustvariti najtesnejše vzajemno sodelova-
nje.

Schuschniggova telesna straža

Dunaj, 11. avgusta. wk. Kakor zatrdjujejo,
je zvezni kancelar dr. Schuschnigg na pri-
poročilo svojih prijateljev pristal na to, da
si osnaja osebno gardo, ki jo bodo sestav-
ljali bivši častniki tako zvanih cesarskih
estrelecev. Telesna garda bo oborožena s stroj-
nimi pištolami in bo stražila kancelarja ne
samo na Dunaju, temveč ga spremljala tudi
na vseh potovanjih.

Italijansko veleposlanništvo na Dunaju?

Pariz, 11. avgusta. AA. Nocojšnji listi po-
ročajo iz Rima, da namerava italijanska vla-
da spremeniti svoje poslanništvo na Dunaju
v veleposlanstvo, da bi a tem dala večji po-
udarek odnosom med Avstrijo in Italijo
in tako paralizirala zblizžanje med Avstrijo
in Nemčijo, ki bi utegnile nastati po Pape-
novem prizadevanju. Kot najresnejši kandi-
dat za italijanskega veleposlanika na Du-
naju se omenja sedanj državni tajnik v zu-
nanjem ministrstvu Suvich. Če bo Italija
ustanovila na Dunaju veleposlanstvo, bo isto
storila tudi Avstrija v Rimu. V tem pri-
meru bo imenovan za avstrijskega zastopnika
v Rimu sedanj poslanik v Parizu baron
Egger - Mollwald, ki je bil že pred osmimi
leti poslanik v Rimu.

Rintelenovo stanje se je izboljšalo

Dunaj, 11. avgusta. wk. Zdravstveno sta-
nje bivšega rimskega poslanika dr. Rintele-
na se je vidno izboljšalo. Embolija je popu-
stila in dar govora se je bolniku povrnil.
Dr. Rintelen policijsko ne bo več zaslišan,
ker je vsa zadeva sedaj že pred sodiščem.

Zaplenjeno imetje društva medicincev

Dunaj, 11. avgusta. č. Po odredbi vlade je
dunajska policija zaplenila imetje dunajsko-
ga društva medicincev, ki je imelo svoj se-
dež na univerzi. Glede razlogov za to odred-
bo pravijo, da je bilo društvo razdeljeno v
dve skupini. Prva je simpatizirala z nardo-
nimi socialisti, druga pa s komunisti in je
imela celo tajne zveze s komunistično inter-
nacionalo.

Konferenca baltičskih držav

Berlin, 11. avgusta. g. »Berliner Tage-
blatt« poroča iz Kovna, da bo v kratkem
sklicana druga konferenca baltičskih držav.
O kraju in času, kdaj se bo konferenca
vršila, še niso znane podrobnosti. Razprav-
ljali bodo vsekakor o čim tesnejši zdru-
žitvi baltičskih držav in vzhodni pogodbi.

Letalski obmejni incidenti v Sibiriji

Moskva, 11. avgusta. g. V zadnjem času
so japonska vojaška letala čisto preleta-
vala rusko mejo. Protesti Sovjetske unije
zaradi teh obmejnih prestopkov niso imeli
nobene uspeha. Zadnjič je neko japonsko
bombno letalo dne 29. julija priletelo
skoraj 80 km daleč nad rusko ozemlje. Ru-
ske oblasti so zaradi tega predložile ja-
panski in tudi mandžurski vladi energične
proteste.

Japonsko prodiranje na zapad

Tokio, 11. avgusta. č. Japonska vlada je
sklenila v bližnjih dneh ustanoviti svoje
konzulate v Jeruzalemu, Damasku in Bei-
rutu. Pozneje nameravajo ustanoviti ja-
panske konzulate tudi v Smirni in drugih
malazijskih mestih. Japonska vlada se
trudi razširiti japonske gospodarske zveze
po vsej zapadni Aziji.

Fuzija madžarskih klerikalcev in fašistov

**Fridrichovi krščanski socialci se bodo združili s
stranko puščicastega križa, vsi skupaj pa ne bodo
dosti pomenili**

Budimpešta, 11. avgusta. g. Veliko po-
zornost je zbudilo v političnih krogih de-
jstvo, da je bivši ministrski predsednik in
vodja krščansko - socialne gospodarske
stranke Stefan Friedrich pristal na fuzijo
tako zvane stranke puščicastega križa, ki
je sedaj razdeljena v več taborov. Frie-
drich je izjavil, da se njegova stranka boji
v znamenju ljubezni do bližnjega za
čistost javnega življenja, za pravčnost in
za vsakdanji kruh. S tem geslom je pri-
pravljen sprejeti v svojo stranko vse
pristaše stranke puščicastega križa. V toku
prihodnjega tedna bo privedla stranka po-
slanca Friedricha več zborovanj, na ka-
terih bo proglasila fuzijo svoje stranke z
madžarskimi fašisti. V političnih krogih
menijo, da gre pri tem za manever Stefa-
na Friedricha, ki hoče ojačiti svojo skoraj
razpadlo stranko s pristaši fašističnega g-

banja. Na vsak način bo imela ta fuzija za
posledico, da bodo madžarski fašisti po-
polnoma izginili s političnega pozornišča.
Pokret je bil v zadnjem času zaradi mno-
gih izstopov in izključitev že itak zelo ši-
bak, tako da se ni prav vedelo, kdo je še
njegov pristaša in kdo ne.

Huda bolezen grškega državnika

Atene, 11. avgusta. AA. Zdravstveno
stanje bivšega predsednika grške republi-
ke admiralja Konduriotisa vznemirja nje-
govo okoličino. Admiral je obolen na uremiji.

Kongres esperantistov

Stockholm, 11. avgusta. AA. Tu so za-
ključili mednarodni kongres esperantistov.
Za predsednika svetovne organizacije je
izvoljen Parižan Bastien. Prihodnji kon-
gres bo v Rimu l. 1935.

Naši kraji in ljudje

Nov delokrog dr. Ivana Matka

Beograd, 11. avgusta.

Pri ministru za socialno politiko in narodno zdravje je, kakor znano, ustanovljen inspektorat za organizacijo protituberkulozne borbe v naši državi. Vodstvo te velevalne ustanove je poverjeno g. dr. Ivanu Matku. Osebnost tega po vsej Jugoslaviji in tudi preko njenih meja znanega zdravnika je močno jamstvo za velike uspehe inspektorata.

Dr. Ivan Matko, ki se je rodil 25. junija 1885 v Rajhenburgu ter dovršil medicinske študije 1911 na Dunaju, ima za seboj že ogromno dela in tudi mnogo uspehov zlasti pri pobijanju tuberkuloze in pri organiziranju sistematične borbe proti tej zavratni morilki bednega človeštva. Dr. Matko se je temeljito izobraževal najprej s hospitacijami na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice, potem na kliniki prof. Ortnerja za notranje bolezni na Dunaju, leta 1914 je bil demonstrator na dunajski medicinski kliniki, med vojno do 1. 1916 asistent na oddelku prof. Stejskale v garnizijski bolnišnici št. 1 na Dunaju, pozneje šef-zdravnik notranjega oddelka nadvojvode Rainerjeve bolnišnice na Dunaju, šef infektološkega oddelka II. dunajske garnizijske bolnišnice, do konca vojne pa šef centralne bolnišnice za malarijo v Hietzingu. Poleg tega je od leta 1917 do 1918 delal v patološkem inštitutu

prof. Paltaufu ter v kemičnem inštitutu prof. Paulija in prof. Freundu. V začetku leta 1919 je bil šef-zdravnik začasne vojaške bolnišnice v Mariboru, od 1. junija 1919 pa primarij internega oddelka mariborske splošne bolnišnice ter član državnega zdravstvenega sveta. Avgusta 1920 je postal privatni docent za patologijo in terapijo notranjih bolezni na medicinski fakulteti Karlove univerze v Pragi, v novembru 1920 prvi asistent na kliniki prof. Syllabe, leta 1921 je bil osebni zdravnik prezidenta Masaryka, na kliniki pa je imel praktičen tečaj o obolenju ledvic. Konec leta 1921 je hospitaliral tudi na fizikalnem inštitutu prof. Dessauerja v Frankfurtu. Izobraževal se je tudi s posetom zdravniških kongresov in konferenc v Pragi, Beogradu, Rimu, Oslu in Nizzi ter z mnogimi študijskimi potovanji. Pred štirimi leti je prepotoval nordijske in baltijske države. Konec leta 1921 je ustanovil mariborsko protituberkulozno ligo, ki je pod njegovim vodstvom organizirala protituberkulozni dispanzer in dogradila tuberkulozni oddelki v mariborski bolnišnici. Dalje je sodeloval pri ustanovitvi počitniške kolonije pri Sv. Martinu na Pohorju in pri gradnji kopališča na mariborskem otoku. Ogromno je tudi njegovo publicistično delovanje. Pomembne razprave ni priobčeval samo v vseh domačih zdravniških glasilih, temveč tudi v mnogih dunajskih, praških in berlinskih medicinskih revijah, poljudne poučne razprave pa v mnogih domačih in tujih listih. Samostojno pa so izšla med drugimi naslednja njegova dela: Osnovna navodila za zdravljenje malarije, Boj proti jetiki (1919), Cilji in naloge protituberkuloznega ambulatorija, Pouk o jetiki (1912), Pomen zraka, vode in svetlobe za človeški organizem (1926), Protituberkulozni dispanzer v socialno-higijenski borbi proti jetiki (1930), Katekizem o tuberkulozi, O Bangovi bolezni (1931), Perkusija in avskultacija, Problem stigmatizacije v medicinski luči (1933) in še nekaj drugih del, od katerih so bila nekatera nagrade na tudi iz ustanove kneza Lichtensteina. Važno je tudi njegovo sodelovanje pri psihanalitičnem slovarju.

Taki in še mnogi drugi podatki iz poklicnega delovanja dr. Matka pa še ne morejo ustvariti popolne slike tega iniciativnega in poštenega človeka, ki ga je Sinclair Lewis tako sijajno očrtal v svojem romanu »Arrowsmith«. Dr. Matko je namreč tip vnetega raziskovalca, širokopoteznega organizatorja, prepričevalnega govornika, velikega idealista in iskrenega človekoljuba. — tg.

Ob otvoritvi javne knjižnice za dvorski okraj

Ljubljana, 11. avgusta

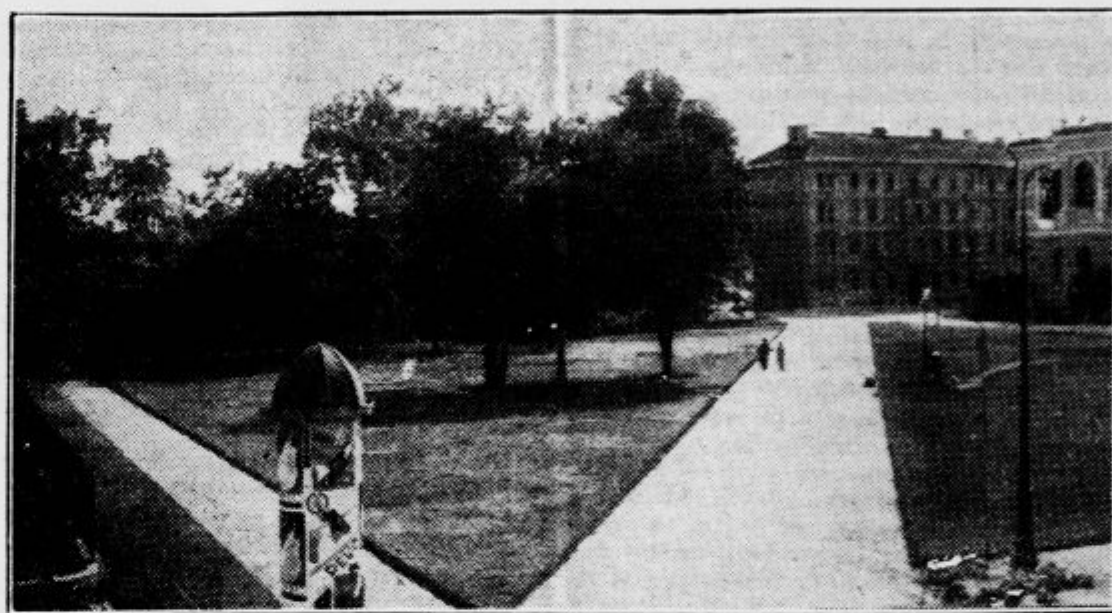
Pred 26 leti je položil pokojni dr. Ivan Oražen temelj javni dvorski knjižnici, ki je vso dolgo dobo svojega obstoja uspešno vršila kulturno nalogo in se je kljub raznim neprilikam in težkim časom razvila do današnjega obsega.

Odkar je bil na zadnjem obnem zboru izvoljen nov odbor, se kaže napredek društvenega delovanja vsepovsod, osobito pa v knjižnici, ki šteje danes nad 12.000 knjig. Poleg tega, da je društvo najelo nove prostore, ki popolnoma ustrezajo zahtevam moderne knjižnice, se je tudi število novih knjig znatno dvignilo. Zato je društvo izdalo nov dodatek k imeniku iz leta 1929. Vsa nova oprema in nakup novih knjig pa stane mnogo denarja, zato prosijo društvo vse dosedanje, prejšnje in nove oddelke, da knjižnico s svojim obiskom podčastijo. Saj vemo, da nismo mogli vsakomur in vsestranskim zahtevam ustreči. Vzrok temu pa ni bila naša brezbržnost in malomarnost, marveč naše šibko gnotno stanje in ne prav primerni poslovni lokali.

Z darili in rednimi mesečnimi prispevki prijateljev naše knjižnice, kakor tudi s tekočimi dohodki pa nam jo bo mogoče obdržati in spopolnjevati. Potrudili se bomo, da zadovoljimo svoje cenjene oddelke.

Da pa tudi na zunanji pokažemo svojo dobro voljo, bomo priredili to nedeljo dopoldne ob 11. uri javno otvoritev knjižnice, popoldne pa veselico s srečelovom in keglanjem za dobitke pod naslovom »Dvorski sejem« pri Birku na Borštnikovem trgu.

Muzejski trg je povsem prenovljen

Nova ureditev Muzejskega trga se poma-lem bliža svoji dovršitvi. Na kraju, ki je bil še do nedavna eden najbolj zanemarljivih kotov Ljubljane, je v nekaj tednih zrasel eden najlepših parkov in najlepših trgov. V onem delu ob nunskem obzidju, ki je bil do zadnjega ograjen z visoko zidano ograjo, je bilo treba podreti samo par starih šup in obzidje, pa se je odprl izredno lep naravni log. Izravnali so zemljo pod drev-

jem, zdaj planirajo še trate pred muzejskim poslopjem, po diagonali trga so zgradili široko lepo cesto iz Knafljeve v Šubičevu ulico. Obenem preurejajo tudi gornji del Knafljeve ulice. Ob krajih so postavili robnike in z enakimi robniki so opremili tudi fronto trga pred muzejem. Ko bodo uredili še okolično renovirane palače Hranilnice dravske banovine, bo Muzejski trg eden najbolj estetsko urejenih delov Ljubljane.

Nove ceste v Halozah

Siromašne, a prelepe vinorodne Haloze gradijo dve novi cestni zvezi — Vsaj nekaj zaslužka

Ptuj, 11. avgusta.

Krasne so naše vinorodne Haloze, le v tujem prometu so premalo cenjene. Kdor je bil enkrat v Halozah, jih je gotovo valjubil in se tudi kaj rad vrača v naše vinske gorice. V Halozah živi pretežno večina prebivalstva v revščini, saj se preživlja edino z vinikarstvom. Marsikaj nima naš Haložan denarja niti za potrebno dnevno hrano koruzo, še manj za sol. Mnogokrat mora jesti neslan krompir, da o zabeli niti ne govorimo, a živalska sol mu je najcenejša. Posebno zadnja leta kaj hudo preganjan naše Haloze nesreča za nesrečo. Kar jim ni pobila toča, je vzela kakšna bolezen na trsih.

Da se kolikor toliko opomore revščini, se je izvedla že pred leti akcija za zgradbo potrebnih cest, da se da eni strani revnemu prebivalstvu zaslužka, na drugi strani pa pridobijo naše Haloze boljše prometne zveze, da se tudi v teh slikovitih vinskih goricah odpre tujski promet, ki čemer naj bi pripomogla še primerna propaganda. Olepševalno in tujsko prometno društvo v Ptuj je v prvi vrsti poklicano za to.

Že pred štirimi leti se je pričela gradnja moderne ceste Zavrč—Turski vrh—Klenovnik, ki bo edina in najkrajša cestna zveza preko vinorodnih Halož na odpravljenju Klenovnik in dalje naprej za Zagrebom. Cesta se gradi v podaljšku že obstoječe ceste od Dubrave do Neumana proti savski banovini v dolžini 4 km. Vodi ob krasnih vinogradih v serpentinah preko hriba Drenovca do meje savske banovine. Na vrhu hriba, na meji dravske in savske banovine je s ceste slikovit razgled ne samo po lepih vinskih goricah, marveč tudi po Ptujemskem polju in savski banovini. Na eni strani gorje, na drugi strani gosdovi in slikovita ptujška pokrajina. Cesta ne bo samo velikega gospodarskega in prometnega pomena, marveč bo hrib Drenovec prava izletniška točka, saj je cesta še danes dobila od domačinov prilimek »Na promenadi«.

Gradnja ceste se vrši iz sredstev danske uprave, sreskega cestnega odbora v Ptuj, banovinskega bednostnega sklada in državnega gradbenega fonda in bo predvidoma že letos dovršena. Zeleti je le še, da se tudi naši sosede v savski banovini znanajo in pričnejo z gradbo ceste do Klenovnika, da bo cesta lahko ob svojem času v celoti izročena prometu.

Druga zelo važna cesta v Halozah se gradi v Leskovcu preko Trafelovega hriba na Podlehnik. Gradnja se je pričela še leto nazaj in delo zelo dobro napreduje. Zgrajene je že nad poldrugi km ceste. Trasa vodi skozi Srednje Haloze v lepi dolinki in v oblačnih serpentinah čez bivačo občino Gruškovje proti Podlehniku. Ta cesta bo velikega gospodarskega pomena za Haloze, ker bo to najkrajša zve-

kamor vse prijatelje društva in knjižnice vljudno vabimo. Naši zavedni trgovci so nam postregli s prav lepimi darili. Na priznani akademski slikar g. prof. Saša Santel je podaril originalno svoje delo, vredno več sto dinarjev. Vsem darovalcem bodi izrečena prav srčna zahvala.

Prosimo cenjeno občinstvo, zlasti prebivalce dvorskega okraja, naj ne prezejo našega povabila. Saj s svojo udeležbo podpirajo naše kulturno delo, ki ima namen širiti med ljudstvom srčno kulturno in mu nuditi prijetno razvedrilo.

Z dograditvijo obeh teh važnih cest, je pričakovati, da se bo tujski promet v naših Halozah dvignil, s čimer znatno pomagamo revnemu ljudstvu, ker bo na ta način lažje prišlo do zaslužka. — Ker se je že veliko v javnosti govorilo in kritiziralo, zlasti od strani naših nasprotnikov, kam se daje denar, ki se steka v razne fonde, naj jim služijo ta dopis in informacije s pojasnili, da so bili za cestne gradnje v ptujemskem okraju votirani že milijoni, saj se ne gradita iz teh fondov samo omenjeni cesti, marveč tudi nekatere ceste v ormoškem okraju, predvsem Ivanjkovec—Lahonci—Stanovno, dalje Obrež—Salonci—Sv. Miklavž itd. Razen tega se je izvršilo še veliko rekonstrukcij in drugih manjših popravil na občinskih cestah.

Jubilej Franca Serajnika

Pri mariborski Glasbeni Matici se vneto in uspešno udeležuje že 15 let g. Franc Serajnik kot učitelj violine in viole. Rodil se je 6. avgusta 1874 v St. Ilju na Koroškem, učiteljske pa je dovršil v Mariboru, kjer je že kot dijak v dveh letih z najboljšim uspehom dovršil tudi šolo Filharmoničnega društva ter se nato udeleževal kot vodja godalnega kvarteta. S Središča, kjer je dolga leta učiteljeval, je ustanovil narodno godbo, ki uživa še danes daleč po domovini

velik sloves in ki je bila nekdanja velezaslužna širiteljica slovenskih pesmi in skladb, instrumentiranih večinoma od Serajnika samega. Zaradi vnetega nacionalnega delovanja je bil Serajnik v začetku vojne tudi žrtve avstrijskega nasilja: pol leta je bil zaprt v Gradcu. Po prevratu je dobil učiteljsko službo v Mariboru, l. 1932. pa je stopil v pokoj.

Kot glasbeni pedagog, instrumentalist, violinist in violist bo med Slovenci težko našel tekmeča. Oba instrumenta obvladuje še v starosti 60 let z občudovanja vredno tehniko, ki ga odlikuje že od mladih let. Vsem prijateljem glasbe so znane tudi njegove narodne pesmi za violiniste-začetnike.

Vrlemu narodnjaku in odličnemu glasbeniku želijo mnogostevilni prijatelji še mnogo srečnih let.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Pes, ki rešuje potapljačoe se ljudi

Na Ljubljani, malo višje od kopališča, vzbuja vsak dan veliko zanimanje nemški ovčar Rolf, ki rešuje potapljačoe se ljudi. In Podobnik ga je s poldrugomesečno dresuro tako izvežbal, da takoj, čim začne potapljačoe se človek vpti na pomoč, skoči v vodo, ga zagrabi za dlan in ga vleče k obrežju z lastno močjo tako, da potapljaču ni treba pri tem nič plavati. Zdrisiran je pa tudi tako, da privleče iz vode razne druge predmete, celo čoln. Rolf je pa tudi izvežban kot policijski pes in čuvaj, saj se je g. Podobnik trudil z njim celih 6 mesecev.

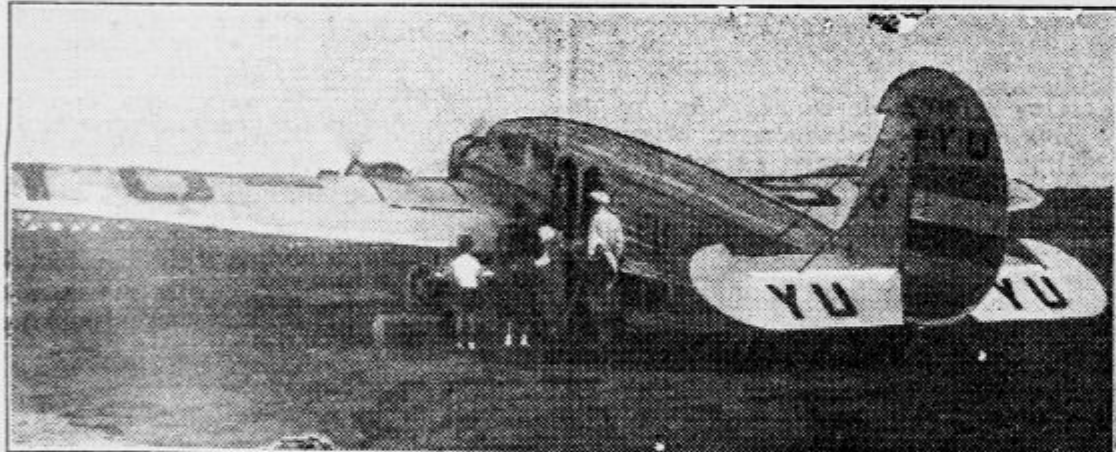
Dosedaj sta v dravski banovini drisirana v to svrhu le dva psa in sicer novofundlandec Kazan, ki je last gđ. Piškove in pa Rolf. Njegov lastnik je restavrtor Lobaher iz Celja. Tako drisirani psi so zelo priporočljivi za lastnike kopališč, brodarje, in za vse one posestnike, ki imajo posestva ob vodi, ker jim preti večkratna nevarnost poplavi. Najboljše pasme za to svrhu so novofundlandci, bernardinci, posebno priporočljivi so pa naši domači ilirski ovčarji, ki imajo dolgo dlako, ki ne propušta vode in zaradi tega se ne prehladijo tako hitro in so tudi veliko močnejši od psov ostalih pasem. Ti celo lahko rešijo dve osebi naenkrat.

Naša večja slika prikazuje Rolfa, kako vleče potapljačoe se kopalca za roko k obrežju. Na drugi sliki pa je Ivo Podobnik s svojim rešiteljem Rolфом na kopnem.

Zračni promet Ljubljane lepo narašča

V deževnem ljubljanskem jutru stopajo potniki na ljubljanskem letališču v aeroplan, da jih popelje na solnčni Jadran

Promet potnikov, ki prihajajo z letali v Ljubljano ali iz Ljubljane odhajajo, je bil že lani nad vse pričakovanje velik. Še bolj se je razmahnil letos; že sedaj, ko je potekala komaj dobra polovica sezone, je nadkrilil lanski celotni promet. Glavna zasluška za to gre zvezi Ljubljana—Sušak, ki je tako v finančnem, kakor zlasti v časovnem oziru nad vse ugodna; vožnja z aeroplanom traja komaj pol ure, z vlakom pa celih 11 ur; cena za vožnjo je nižja od III. razreda brzovlaka. Zaradi tega so redki dnevi, da veliko tromotorno letalo, ki oskrbuje zračni promet z Ljubljano, za progo Ljubljana—Sušak ne bi bilo razprodano.

Veliko zanimanje za zračno zvezo z Jadrantom je bilo tudi vzrok, da je bila začasno opuščen direktna zveza med Ljubljano in Zagrebom in da vozi letalo iz Ljubljane in v Ljubljano vedno preko Sušaka. Tudi kdor hoče potovati iz Ljubljane v Beograd, se mora peljati preko Sušaka, vendar pa je vožnja tako znižana, da pride le za malenkost dražja, kakor je bila določena vožnja za direktni polet Ljubljana—Beograd.

V naslednjem navažamo o letošnjem prometu nekaj podrobnih števil, ki bodo čitatelje gotovo zanimala.

Na progi Ljubljana—Zagreb je potovalo v maju 43, v juniju 45, v juliju (do uklenjenja direktne zveze sredi meseca) pa 20 potnikov; v obratni smeri Zagreb—Ljubljana so bile te številke 43, 53 in 25.

Skupaj je bilo torej v odletu 108 in v doletu 121 potnikov.

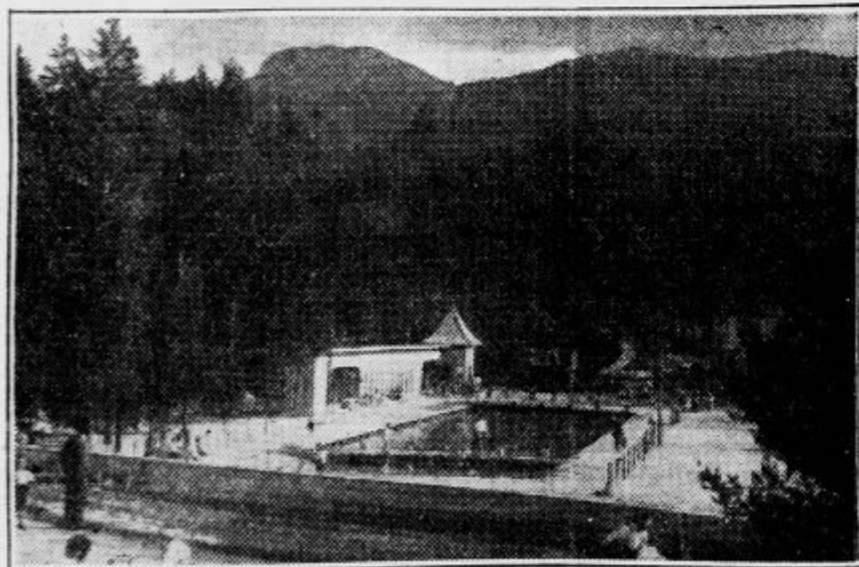
Na progi Ljubljana—Sušak je bilo v maju 69, v juniju 120, v juliju 185 in v avgustu (do 9. t. m.) 79 potnikov, v obratni smeri Sušak—Ljubljana pa 55, 101, 193 in 59. Skupaj je bilo v odletu 453 in v doletu 408 potnikov.

Na progi Ljubljana—Celovec je bilo od 1. julija do 9. avgusta 28, v obratni smeri pa 31 potnikov. Da ta proga ni boljše frekventirana so deloma vzrok politične razmere v Avstriji, deloma pa dejstvo, da še ni ustvarjena zračna zveza iz Celovca v Salzburg in München. Ko se bo prihodnje leto to zgodilo, bo imela tudi proga Celovec—Ljubljana več potnikov.

V letošnji letalski sezoni do 9. t. m. je, kakor kažejo številke, odpotovalo z letali iz Ljubljane 589, odpotovalo pa 560 potnikov.

Pri slabosti je naravna »Franz Josefov« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske bolezni soglasno pravilo učinkujoč način »Franz Josefov« vode, ki je zlasti pripravna za nežni rast ženskega telesa. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Otvoritev prvega kopališča SPD v Mežici

15. t. m. bo v Mežici pri lepeh vremenu svetlana otvoritev najmodernejšega letnega kopališča, prvega, ki ga je dogradilo SPD v naši kraljevini. Kopališče obstoji iz dveh deljenih bazenov in ogrevalniškega, ki pa na sliki ni vključen. Vsi rijski objekti so zvezani z ca 4 m širokim betonskim pločnikom in ločeni od ostalega kopališkega prostora z žično mrežo. Dimenzije velikega bazena odgovarja-

jo pravilom plavalnega saveza ter se bodo že na dan otvoritve vršile velike plavalne in skakalne tekme. Kopališče leži 500 m nad morjem v idilični gorski Mežici na vznožju kraljestva kralja Matjaža, ki je letoviščarjem tako priljubljeno. V primeru slabega vremena se otvoritve preloži na 19. avgust. Usmerite 15. t. m. svoj izlet z idilično Mežico k otvoritvi modernega letnega kopališča, ki ga tudi lahko spojite z posetom stare sive Pece

Sredi burnih dni Iz zapiskov „letoviščarja“ sredi rjave revolucije na Dunaju

Preživeli sem nedavne dneve rjave vstaje na Dunaju. Kar je bilo pomembnega, sem zabeležil v dnevniki. Morda vas bo zanimalo nekaj drobcev.

Sreda 25.

Kakor po navadi sem šel popoldne po Ringu. Pred Opero sem se usedel na klopi in opazoval promet, ki je tu sila živahen. Poleg mene je sedel mlad par in se zaljubljen drl za roke. Poslušal sem pogovor in se zabaval ob enem. Fant je pripovedoval dekletu po večini smešnice. Med drugimi tole: »Was ist das; ich sage dir nicht, was ich dir sage, sondern was ich dir sage, sage ich dir, damit du mir sagst, was ich dir nicht sage?« Ker deklica ni vedela odgovora, ji je povedal: »Uganka«.

Cez nekaj hipov opazim, kako so se začeli ljudje sumljivo zbirati po gručah in si nekaj pripovedovati. Brž se pomešam mednje in ujamem, da se neke streljajo. Slušal sem tudi ime Johannesgasse. Ker ta ulica ni daleč, sem se brž odločil iti pogledat. Med potjo me prehitijo vojaški oklopni avtomobil in četa oboroženih stražnikov.

Ko pridem tja, najdem že polno radovednežev, ki se prerivajo, da bi kaj videli. Nekateri so stali na avtomobilu, drugi so se vzpenjali po vodnjaku na Tegetthofu. Vsa kila par minut se je zaslusila streljanje iz pušk, nato je zareglala streljanka. Tudi po pol minute je trajalo streljanje, ki je prav močno odmevalo po ulicah. Gledali smo in se zabavali. Naenkrat vse v beg! Trgovci so spuščali rolete in se zapirali v trgovine. Nastala je prava panika. Vse je mislilo, da se bo začelo streljanje po ulicah, v resnici pa so vojaški skušali zajeti gledalce, da bi ugotovili, če nima kdo pri sebi orožja.

Brž sem skočil na tramvaj in se odpeljal domov. Med potjo sem se opazil čete vojaštva, policije in heimwehrovec, peš, na avtomobilu, na motorjih in na konjih, kako obkroževajo mesto. Vse je vrelo. Kolodvorji so bili zastraženi. Pred vhodom so stale strojnice in puške v piramike postavljene.

V kratkih urah je bil ves Dunaj v znamenju vojne. Kolporterji so vplili po ulicah. Izhajale so nove izjave. Že se je govorilo, da je Dollfuss nevarno ranjen.

Četrtek 26.

Ko se zjutraj prebudim, zaslišim pod oknom peketanje konjskih kopit. Pogledam in opazim dva vojaška, ki jašeta s puško čez ramo in s sabljo ob boku pognano po ulici. Takoj nato mi prinese gospodinja jutranjik in berem: »Dollfuss umorjen, dr. Rintelen napravil samomor, nemški poslanik poškoden v Nemčiji«.

Radovednost me je takoj pogrnala na ulico. Vozila so danes brzela hitreje, drugače pa je bilo malo ljudi po cestah. Nekje sem videl zastraženo hišo, drugje žično pregrajo po cestah. Črne zastave so visele bolj redko. Dunajčani se niso hoteli prenglašiti, ker niso vedeli, kdo bo zmagal. Govorilo se je o velikih bojih na deželi, o tem, da se je pripeljal na Dunaj Mussolini s Dollfussovo ženo, da so italijanske čete že prestopile mejo, da stojijo pripravljene na meji Jugoslovani in Čehi in še kaj.

Ko se vrnem domov, dobim gospodinjino v skrivnostnem pogovoru s sosedo. Obe sta s strahom pričakovali dogodkov, ki so se imeli vsak čas izvršiti. Pripovedovale so o velikem klanju na Štajerskem in Korškem in da vozi avtomobili veliko ranjenecov v mesto.

Zvečer sedim v sobi in prebiram posebno večerno izdajo, kar poteka nekdo na vrata. Bil je moj sestanovalec — uradnik. Ves navdušen mi je hitel pripovedovati o zmagah nacionalistov v Leobnau, Lienz in drugje, kjer da so že gospodarili položaja. Govoril je o Avstriji, kako je majhna država in da v svetu nič ne pomeni. O njenih voditeljih, kako da so vsi poznati in nepomenljivi ljudje. Da so Dollfuss, Fey in Starhemberg morili in popolnili imoranti. Zabil je, da je čez ves ustroj in povedal, kako so ti ljudje prišli v vladu. Pri vseh volitvah so pogoreli in da se vzdržujejo samo s terorjem. Rekel je, da je vse zadovoljno, ko je Dollfuss mrtav, da se je sedaj Dunaj oddahnil. Ko sem ga vprašal, kaj utege priti, je prišel risati na mizo ključavni križ. »To bo sedaj!« je rekel. Napovedoval je za soboto zvečer ali pa nedeljo zjutraj krvave boje na Dunaju, ki bodo vse drugačni kakor so bili februarja.

Poslušal sem njegov izbruh navdušenosti do konca.

Petek 27.

Črne zastave so visele po vsem mestu. Zvonovi so zvonili. V izlozih trgovin in uradov je bila slika pokojnega kancelarja okrašena z rožami in s prižiganimi svečami ob krajih. Vzšla je posebna izdaja: Hitlerjevo pismo von Papenu.

Dollfussovo truplo je ležalo v mestni hiši, kamor so ga hodile klopiti nepregledne množice ljudstva od 9. dopoldne do 6. zvečer. Po šest do devet v eni vrsti je stalo vse od Bergtheatra mimo parlamenta, do mestne hiše. Jaz sem čakal dve uri in pol. Vreme se je med tem naravnost igralo. Zdal je zapeklo sonce, da je vse zevalo od vročine, kmalu potem pa se je ulica polnala, da smo bili mahoma do kože premočeni. Prepodilo pa nas ni.

Razvila se je prava trgovina. Ves čas so nas obkroževali prodajalci. Ponujali so: vodo, kruh, slaščice, pivo, slike pokojnega, posebne izjave časopisov. Zastraženi od policistov smo se počasi pomikali korak za korakom. Vedno večja vrsta nas je bila. Ob 4. dopoldne je že segala od univerze. Takrat je bilo vsega skupaj v vrsti lahko rečem, 130.000 ljudi.

Po klopih so bili nabiti novi plakati iz vsebin? »Naš voditelj je mrtav. Padel je pod roko morilcev, padel za avstrijsko svobodo in mir. Mi obtožujemo pred vsem svetom resnične morilce, ki sedijo v varnosti okraj meje in jih kličejo pred sodišče vsega sveta!« Ko so pritisnili najžejše sodelavce kancelarjeve in uradništvo kot talce z nabiti samokresi k zidu, so poklicali poslanika nemškega rajha v posredovanje in zaščito. Zahtevali so prost odhod v Nemčijo. Nikoli ne bi mogli avstrijski nacionalisti napraviti toliko tolovajstev, če jim ne bi prilivljali olja v ogenj okraj meje, jim dajali orožja in razstreliva in jih podžigale državne radijske postaje k zločinom in morilam... Dollfuss, Ti nisi padel zastoji. Tvoja junaška smrt za avstrijsko svobodo bo preokrenila vse svet. Dollfuss, Ti hodiš pred nami danes kakor

vedno »boju za državno in kulturno samostojnost, ki je sveta podlaga boljši bodočnosti, podlaga nemškega in evropskega mira«. Podpis: »Avstrija«.

Seveda so bili ta plakati naravnost oblegani in so izvali polno različnih komentarjev.

Pozno ponoči je imel v radiu Starhemberg velik govor. Če ste ga čuli, dobro. Če ne, pa tudi.

Sobota 28.

Solnce me je vzbudilo. Lep dan je. Na vogalu ulice hodi straža z nasajenim bajonetom svojo običajno pot gor in dol. Zdal teče življenje že malo bolj umerjeno. Električna je nabito polna. Avtomobili in motorji švigajo na vse kraje. Vojaštvo ima svoje pohode. Ulice so polne ljudi. Prava slika vsemesta.

Pred mestno hišo je danes še več ljudstva kakor včeraj. Od šestih zjutraj do pol dvanajstih popoldne je občinstvu dovoljen obisk Dollfussovega mrtvaškega odra. Čete heimwehrovec, gasilcev, železničarjev so z venci in zastavami odkorakale proti mestni hiši. Vse je v pripravi za pogreb. Ne bom opisoval pogreba, saj ste brali o njem. Povem naj samo, kaj pravijo Dunajčani. Eden največjih pogrebov v pogledu množice ljudstva in resnične žalosti je bil

niže stanje 1840 milijonov. To zmanjšanje podlage so povzročila zlasti odplačila Francoski banki in Banki za mednarodna plačila na račun prejšnjih deviznih kreditov.

Ze v aprilu pa se je devizna situacija bistveno spremenila. Ze ob koncu aprila je zopet povečanje deviznih rezerv omogočilo Narodni banki, da je lahko pretvorila za 18 milijonov Din deviz znova v zlato. Danes so vse prejšnje izgube zlata zopet nadomestene in je zlata rezerva Narodne banke prišla na 1800 milijonov Din. Zlati zaklad je letos dosegel najvišje stanje 8. aprila in se je od tedaj dvignil od 1743.2 na 1800.6 milijona Din. Skupna zlata in devizna podlaga pa znaša sedaj 1904.4 milijona Din nasproti 1840.2 milijona Din ob koncu marca, tako da se je povečala za 64.2 milijona dinarjev.

Ostale postavke izkaza Narodne banke ne kažejo večjih sprememb. Zaloge kovane denarja v niklju in srebru je nazadovale za 11.2 na 247.2 milijona Din. Posojila na menice so se povečala za 2.8 na 1582.3 milijona Din, lombardna posojila pa za 0.1 na 238.2 milijona Din. Obtoč bankovcev se je le malo povečal, in sicer za 7.2 na 4177.2 milijona Din, obveznosti na pokaz pa so narasle za 18.0 na 1178.3 milijona Din (obveznosti na pokaz po zirovni računih so se povečale za 26.5 na 480.4 milij. Din), obveznosti z rokom pa so padle za 4.6 na 861.3 milijona Din. Kritiven razmerje je ostalo nespremenjeno (v zlatu in devizah 35.55%, v samem zlatu pa 33.62%).

Devizne rezerve so v prvi četrtini julija sicer za malenkost nazadovale, in sicer za 0.5 na 103.5 milijona, zato pa se je prav znatno povečala rezerva deviz, ki se ne vteleva v podlago, in sicer za 14.8 na 34.3 milijona Din, tako da je ta posebna devizna rezerva, ki služi za plačevanje anuitet državnih posojil v inozemstvu, dosegla zopet normalno stanje.

V prvem letošnjem četrtletju ni bila devizna bilanca Narodne banke baš ugodna. Da poveča svoje devizne rezerve, ki so padle 8. februarja na 73 milijonov, je Narodna banka sredi februarja prodala za 30 milijonov Din zlata, v začetku aprila pa za nadaljnjih 22.5 milijona Din. Zlata in devizna podlaga se je v prvem letošnjem četrtletju zmanjšala za 66 milijonov dinarjev in je dosegla ob koncu marca naj-

Bančni in zavarovalni zavodi dravske banovine v skupnem združenju

Na drugi redni skupščini 20. julija letos je sklenilo Uduženje bančnih zavodov za dravsko banovino, da omogoči pristop zavarovalnic iz izpremembo pravil in imena Uduženja bančnih in zavarovalnih zavodov za dravsko banovino. Ko je Zbornica za TOI odobrila te izpremembe in dopolnitve pravil, se je vršila 10. t. m. izredna skupščina združenja v posvetovanju Zadrudne gospodarske banke v navzočnosti zastopnika Zbornice za TOI, zborničnega tajnika g. dr. Ivana Plešca.

Na tej skupščini so bili izvoljeni v upravo in v nadzorni odbor tudi zastopniki zavarovalnic. V upravi združenja so zdaj naslednji zastopniki bančnih in zavarovalnih zavodov: predsednik dr. Ivan Slokar, generalni ravatelj Zadrudne gospodarske banke; prvi podpredsednik Avgust Tosti, ravatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo; drugi podpredsednik dr. Fran Pavlin, ravatelj Ljubljanske kreditne banke; člani: dr. Ivan Bole, generalni ravatelj zavarovalne banke »Slavijec«; dr. Josip Dermastia, generalni tajnik Vzajemne zavarovalnice in predsednik Krajevne zveze zavarovalnic; Josip Smertnik, ravatelj Celjske posojil. d. d.; dr. Djuka Vrbanec, ravatelj ljubljanske podružnice Prve hrvaške štedionice. Člani nadzorstva so: Stanislav Briški, prokurist Prometne banke; Josip Ljubčić, ravatelj ljubljanske podružnice Jugoslovanske banke; dr. Leon Skala, ravatelj Zedinjene zavarovalnice iz Ljubljani.

S tem je po zgledu drugih banovin izvršena epojitev bančnih in zavarovalnih podjetij dravske banovine v eno, od obrtnega zakona predpisano prisilno združbo.

Nova tržišča za naš les

V zvezi z našim včerajšnjim člankom po gornjem naslovu so zanimive naslednje številke o količini našega izvoza lesa v letošnjem prvem polletju v primeri z letnim izvozom v istem razdobju:

Izvoz gradbenega lesa v vagonih.		prvo polletje		1934. 1933. razlika	
Italija	28.475	24.312	+ 17 %		
Spanija	2.846	2.072	+ 37 %		
Anglija	2.019	962	+ 110 %		
Madžarska	1.641	990	+ 65 %		
Grčija	1.497	882	+ 70 %		
Alžir	1.449	1.433	+ 1 %		
Tuniz	1.170	791	+ 48 %		
Avstrija	790	246	+ 221 %		
Egipt	703	240	+ 193 %		
Argentina	584	779	- 25 %		
Francija	516	814	- 36 %		
Nemčija	330	172	+ 91 %		
ostale države	1.891	1.221	+ 55 %		
skupaj	43.906	35.014	+ 25 %		

Gornje številke nam kažejo, da se je pri skupnem povečanju našega izvoza gradbenega lesa za 25 % naš izvoz v Italijo povečal le za 17 %, torej pod povprečjem. Znatno je napredoval izvoz v Egipt in Avstrijo, ki

l. 1912., ko je umrl socialistični voditelj Schumayer. Kar se tiče pompa, ceremonij in veličastja j. bil brez dvoma največji pogreb cesarja Franca Jožeta. Tretji po veličastju pa je bil Dollfussov pogreb zaradi zanimanja občinstva, nepreglednih vrst korporacij in društev, gorečnosti heimwehrovec, oboroženosti vojaštva (saj je bil ves pogreb v senci bajonetov in pušk), ki je bilo vsak hip pripravljeno streljati. Avtomobil policistov so obkroževali pešci. Nad mestom je krožilo 12 letal s črnimi zastavami.

Pogreb je trajal nad tri ure. Ves ta čas so morale biti zaprte vse trgovine in vsi javni lokali, zato pa so bile pozneje gostilne in kavarne odprte pozno v noč. Napestost, ki je nastopila v sredo popoldne, je v soboto zvečer za polovico popustila. Straže in vojaštvo, vse se je na ulicah razredčilo.

Pozno ponoči sem se vračal domov. Pred Götthejem, ki mogoče sedi na opernem Ringu, sem se ustavil in opazoval mesto, ki je bajno razsvetljeno počivalo po današnjem velikem dogodku. Vsa okna so bila razsvetljena mrtvemu na čast. V nekaterih hišah je prav v vsakem oknu gorela sveča. Bil je prekrasen pogled. Zvezde so žarele in vse je bilo res bajno lepo.

O Dunaj. Dunaj! Kaj vse je že doživel, odkar ga je rešil Jan Sobieski! Strahu in grozi pa je vselej sledilo »gemütlich« zadovoljstvo. Gledal sem Göttheja in se spominil njegove pesmi: über allen Göttern ist Ruh... A zunaj na deželi je še tekla bratska kri.

Zdravko Ocvirk

Gospodarstvo Dotok zlata k Narodni banki

niže stanje 1840 milijonov. To zmanjšanje podlage so povzročila zlasti odplačila Francoski banki in Banki za mednarodna plačila na račun prejšnjih deviznih kreditov.

Ze v aprilu pa se je devizna situacija bistveno spremenila. Ze ob koncu aprila je zopet povečanje deviznih rezerv omogočilo Narodni banki, da je lahko pretvorila za 18 milijonov Din deviz znova v zlato. Danes so vse prejšnje izgube zlata zopet nadomestene in je zlata rezerva Narodne banke prišla na 1800 milijonov Din. Zlati zaklad je letos dosegel najvišje stanje 8. aprila in se je od tedaj dvignil od 1743.2 na 1800.6 milijona Din. Skupna zlata in devizna podlaga pa znaša sedaj 1904.4 milijona Din nasproti 1840.2 milijona Din ob koncu marca, tako da se je povečala za 64.2 milijona dinarjev.

Ostale postavke izkaza Narodne banke ne kažejo večjih sprememb. Zaloge kovane denarja v niklju in srebru je nazadovale za 11.2 na 247.2 milijona Din. Posojila na menice so se povečala za 2.8 na 1582.3 milijona Din, lombardna posojila pa za 0.1 na 238.2 milijona Din. Obtoč bankovcev se je le malo povečal, in sicer za 7.2 na 4177.2 milijona Din, obveznosti na pokaz pa so narasle za 18.0 na 1178.3 milijona Din (obveznosti na pokaz po zirovni računih so se povečale za 26.5 na 480.4 milij. Din), obveznosti z rokom pa so padle za 4.6 na 861.3 milijona Din. Kritiven razmerje je ostalo nespremenjeno (v zlatu in devizah 35.55%, v samem zlatu pa 33.62%).

se je potrojil, in izvoz v Anglijo, ki se je podvojil. Prav občutno se je dvignil tudi izvoz v Grčijo, Madžarsko in Španijo. Nazadovale pa je izvoz le v Francijo in Argentino.

Gospodarske vesti

= Izvoz jabolk v Nemčijo. Kakor znano, so sedaj težkoče pri izvozu jabolk v Nemčijo odstranjeni, in sicer na prizadevanje narodnih poslancev, zlasti pa senatorja dr. Ploja. Mariborski izvozniki so prejeli izvoznice za 100 vagonov jabolk. Dosele je bilo odposlanih iz mariborske okolice v Nemčijo 25 vagonov jabolk.

= Prva razstava Zveze jugoslovanskih hranilnic na jesenskem velesejmu. Prejeli smo: Živimo v časi, ki je princel mnogo izprememb v gospodarstvenem življenju in s tem tudi v življenju neke posameznikov, temveč tudi državnih in samoupravnih edine. Zanimanje za gospodarske probleme se je razširilo iz ozkega območja strokovnjakov med vse narod, ki je zdaj opazil, kako tesno je vse zvezano med seboj v gospodarstvu, kako smo vedno bolj odvisni drug od drugega. Morda je res, da je tudi prej ta medsebojna povezanost obstajala, vendar se ljudje niso zanj tako zanimali, dokler ni bilo večjih izprememb. Pokazalo pa se je tudi v zadnjem času, kako malo je poučen naš narod o gospodarskih problemih. Zato se je Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani odločila, da s svojo razstavo pokaže predvsem ozko povezanost kreditnega sistema in ostalih pnanov gospodarstva. Upamo torej, da bo tudi ta razstava dvignila ugled velesejma, ki redno prireja razne splošno važne in zanimive razstave.

= Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini. Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Zalcu nam poroča z dne 10. t. m.: Zaradi ugodnih vremenskih razmer se je splošno izboljšalo stanje hmeljskih nasadov in zaradi tega so boljši upi na letino. Ker tudi od toče poškodovani nasadi ne bodo brez pridelka, se letošnja letina lahko ceni na približno 12.000 kvintalov po 50 kg. Pri podbiranju dobljenega blaga glede oblike in barve ni brez napak, vendar je zanesljivo, da bo blago običnega obiranja, ki se bo pričelo po 19. t. m., prvotne kakovosti.

= Prijave razstavljalec za jesenski velesejem (od 1. do 10. septembra) sprejema uprava velesejma v Ljubljani samo še do 15. t. m. Ker je samo še nekaj razstavnega prostora na razpolago, naj trdke s prijavnimi pohtijo.

= Plačila bilanca Češkoslovaške za leto 1933. je spet aktivna. Iz Prage poročajo, da je bila češkoslovaška plačilna bilanca lani spet aktivna, in sicer za 232 milijonov Kč, medtem ko je bila v l. 1932. pasivna za 82 milijonov Kč. Dohodki iz trgovineke in plačilnega prometa s tujnino so znašali v letu 1933. 7879 milijonov Kč nasproti 10.536 milijonov v l. 1932. in nasproti 27.170 milijonov v rekordnem letu 1928. Trgovina s tujino sama je bila lani pasivna za 40 milijonov Kč (izvoz 5890, a uvoz 5939 milijonov Kč).

= Svinjsko meso iz Madžarske je predrago za Italijo. Iz Rima poročajo: Neka italijanska uvozna trdnica je skupno z neko madžarsko uvožno trdnico stavila madžarsko

mu uradu za trgovino s tujino povzdbo za nakup večjih množin svinjskega mesa. Izkazalo pa se je, da cene Italijanom ne konvenirajo. Meso naj bi se uvozilo za vojaško prehrano.

= Ruski les za Madžarsko. V pristanišče Brailo je prišlo s parniki 1500 ton ruskega lesa, ki ga bodo z vlačiki spravili po Dunavu v Budimpešto.

= Veljavnost rumunskih bankovcev po 1000 lejev. Rumunski konzulat v Ljubljani objavlja, da ostaneta po naredbi Rumunske narodne banke od dne 31. julija letos dalje v veljavi le dve vrsti bankovcev po 1000 lejev, in sicer bankovec predzadnje izdaje v večbarvnem tisku in novega tipa s portretom kralja Karola II.

= Japonska išče odjemalce za svoje blago na Balkanu. Iz Londona poročajo: Posebna japonska komisija se bo napotila v države Bliznjega vzhoda in Balkana, da poišče nove trge za japonsko blago. Potovanje priredi Zveza izvoznikov bombažnega in umetnosilvenega blaga.

= Učinek srebrnega zakona na ameriške žitne borze. Iz Washingtona poročajo: Sklep predsednika Roosevelta, da se srebro nacionalizira in se s tem vse zasebno srebro kupi po ceni 50.01 centa za unco, je oživljajoče učinkovalo na žitna tržišča. Žitne cene so se v petek dvignile na en cent pri bushelu. Turščica pa se je podražila celo za tri cente. Srebro v zasebni lasti se ceni na 150 do 200 milijonov unč.

= Pogajanja za izvoz pšenice in turščice v Češkoslovaško. Pred dnevi je bil v Pragi načelnik našega ministertva trgovine in industrije Milivoj Pijta in se tam razgovarjal s Češkoslovaško žitno družbo, ki ima monopol za trgovino z žitom v Češkoslovaški, glede izvoza naše pšenice in turščice v Češkoslovaško. Ta razgovor je imel uspeh in je v petek dospelo v Beograd zastopstvo Češkoslovaške žitne družbe, sestojace iz predsednika dr. Feierabenda in podpredsednika Zelenke, ki se bosta pogajala z našim ministertvom za trgovino in industrijo, kmetijskim ministertvom, Prizadom in Narodno banko. Češkoslovaška zastopnika imata pooblastilo, da skleneta v Beogradu kupijo za potrebne količine pšenice in turščice. Količor je znano, nameravajo Češkoslovaki za enkrat uvoziti 5000 vagonov pšenice in toliko turščice. V petek so stopili v veljavo povišani carinski dodatki na uvoz žetmena, rži in ovas v Češkoslovaško. Povišani carinski dodatki znaša 30 Kč. Carina na pšenico se ni povišala.

= Dobave. Gradbeni oddelek železniške direkcije v Ljubljani sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 2900 kg jekla, 3000 kg železa S. M. in 4000 kg klinastega železa; splošni oddelek iste direkcije sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave 11.500 pol konceptnega papirja in 15.000 pol pisarniškega papirja. III. oddelek vojni-tehniške zavoda v Zagrebu sprejema do 5. septembra ponudbe glede dobave 160.000 zakovic. Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 17. septembra ponudbe glede dobave 15.600 kg železne pločevine, 300 m jadrnine, 7 kg merlina in 20 garnitur dežnih oblek. Dne 11. septembra bo pri upravi policije v Zagrebu otforna licitacija glede dobave 30 zimekih kožuhov. Dne 10. septembra bo pri ekonomskem oddelku generalne železniške direkcije v Beogradu otforna licitacija glede dobave 20.000 kg avinca, 10.000 kg antimona; 11. septembra pa glede dobave 9589 polžastih peres za lokomotive in 750 spiralnih peres za vagon. Pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu bodo naslednje otforne licitacije: 21. t. m. glede dobave raznih zdravil; 22. t. m. glede dobave 2000 rjib; 23. t. m. glede dobave 50 emaliranih loncev, 100 kuhinjskih posod; 24. t. m. glede dobave 600 vreten kirurškega sukanca in 1000 brizgal; 25. t. m. glede dobave raznih zdravil in olj; 29. t. m. glede dobave 700 zdravniških plačev; 30. t. m. glede dobave desetinekijh sredstev, mila in olja za mazanje pod; 4. septembra glede dobave papirja, papirnatih predpasnikov, kartonskih škaltije in drugega.

= Dražba lesa bo 16. t. m. ob 11. dopoldne pri šumski upravi v Bohinjski Bistrici. Ogled in pozorji na vpogled v Zbornici za TOD v Ljubljani.

= Oddaja raznih del bo pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani na otfernih licitacijah, in sicer: 13. t. m. glede popravila vojašnice dvorske straže na Bledu; 16. in 17. t. m. glede oddaje krovskih del na objektih vojašnice kralja Aleksandra I. v Ljubljani; 26. t. m. pa glede oddaje naprave drenaže v skladišču vojašnice v Škofiji Loki. Pogoji so na vpogled pri inženjerskem oddelku te komande.

Gmotna neodvisnost zdravnika je eden izmed pogojev narodnega zdravstvenega napredka

Ljubljana, 11. avgusta.

Prijatelji in sodružniki dr. Andrije Štamperja, upokojenega načelnika centralne zdravstvene uprave v Jugoslaviji, so ob 10 letnici njegovega delovanja v naši zdravstveni službi izdali lepo opremljeno publikacijo, ki razpravlja o evoluciji zdravstva v naši državi. O delovanju dr. Štamperja je napisal daljši prispevek profesor higijene na beograjski medicinski fakulteti dr. Jovanović-Batut. Ta stari borec za narodno zdravje, ki se je uspešno udeleževal že v predvojni Srbiji, je prvi opozarjal na potrebo sistematične in dobro organizirane službe za varstvo in napredek narodnega zdravja, in je zaradi tega tudi najbolj upravičen za presojo higijenske službe in njenih delavcev v po-vojni dobi.

Edina možnost napredka zdravstvene službe med narodom, obenem pa tudi najboljše opora samim zdravnikom, je bila uzakonitev zdravstvene službe. Pri nas zdravstvena služba sama ni popolnoma uzakonjena, so pa uzakonjeni njeni temelji in se tako nudi individualnim pokrokom široko polje udeleževanja. Naša zdravstvena služba je mnogo prispevala k dviganju zdravstvenega in kulturnega nivoja naroda, kar je za narod in državo silno važno. Udeleževala se je na ta način, da so bila v mnogih zapuščenih pokrajinah izvedena praktična higijenska dela, kakor vodnjaki, vodovodi, gnojšča, regulacije cest itd. Javna sredstva ne bi zadostovala za vsa taka dela, ljudstvo pa je naglo uvidelo velike koristi takih zdravstvenih naprav ter je tudi samo prispevalo mnogo gmotnih sredstev k dovršitvi. Mnogo se je doseglo s pomočjo brezobrestnih posojil občanom in s sodelovanjem zdravstvenih zadrug v južnih krajih, ki skrbijo za zdravstveni napredek svojih področij na

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 11. aprila.

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli tedden promet 2.17 milijona nasproti 2.81, 2.90, 4.24 in 2.05 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Oficijelni devizni tečaj so se od ponedeljka do sobote malce popravili za Amsterdam, Berlin in Bruselj. Newyork je znašel neoslabel. Kot vzrok za slabljenje dolarja se poleg neugodnega gospodarskega položaja navaja Rooseveltova namera znižanja zlate paritete za dolar. Ostali devizni tečaji so bil včeraj na isti višini kakor v ponedeljek.

V prvotnem kliringu je avstrijski šiling nazadovav v Ljubljani in Zagrebu. V Ljubljani je notiral v ponedeljek 8.10 do 8.20, včeraj pa 7.95 — 8.05. V Zagrebu se je trgovav v ponedeljek po 8.02, a včeraj po 7.9750. Grški boni ne kažejo znatnejših izprememb. V Zagrebu so se znatno okrepili na 28.60. Močno pa se je v prvotnem kliringu med tednom dvignil funt sterling, ki se je zaključeval v ponedeljek v Zagrebu po 229.05, naraščal vse teden ter se trgovav včeraj po 241.85. Španske pezete so se ponujale včeraj v Zagrebu po 610, medtem ko so se v ponedeljek trgovale po 607.50. Madžarski pengi so se v Zagrebu trgovali po 10.10.

Na efektivnih borzah je bila vojna škoda precej čvrsta. Na zagrebškem efektivnem tržišču se je trgovalo za kaso v ponedeljek po 319 in 320, a včeraj po 325 in 326.

Devize

Curih. Pariz 20.20, London 15.4125, Newyork 303.50, Bruselj 71.90, Milan

20 let po ruški Golgoti

Spomini na trpljenje cele vrste mož in žen

Ob postanku svetovne vojne se menda furor teutonius nikjer ni tako izživljal kakor v naših severnih krajih, kjer so narodno zavedni ljudje bili izpostavljeni najhujšemu preganjanju. Zlasti so bile prizadete starodavne Ruše, ki so dale že takrat največje število žrtev. V Ruše, ki so dobile epiteton »mali Beograd«, se je nasprotnik najbolj besno zaganjal.

Začetek vseh pregonov je bil v Rušah dan 13. avgusta 1914. Bilo je ob petih zjutraj, ko se je na tistem zbralo 16 vojakov

so bili nepopisno posrani in celo dejansko napadeni, kar je žandarmerija mirno trpela. Iz Maribora so odvedli aretirane Rušane v Gradec, kjer so jih zaprli v posamezne celice. Tam so prebili dva meseca pod večnim zasiljevanjem, stalnim izsiljevanjem in grožnjami. Ravnali so z njimi kakor z najslabšimi kriminalnimi tpi, ki jih že čaka smrt na visilicah. Polkovnik Hatzi in major avditor Seeliger sta si sproti izmišljala vsa mogoča sredstva, da bi spravila uboge ujetnike iz ravnotežja in do

in tudi nihče ne sprašuje, kdo bo pregledal delo in razdeljevanje živeža katoliške akcije v Strugah. Pač pa se vedno obrekuje pomožni odbor, čeprav vsi vedo, da je imenovan odbor neposredno pod kontrolo nadzornih oblastev. Morda ti ljudje zato toliko govore o »nepravilnem« razdeljevanju živeža pomožnega odbora, da bi odvrnili pozornost javnosti od dela katoliške akcije v Strugah?!

Po mojem mnenju bi se našel odgovor, če bi prizadeti činitelji pregledali, kaj in komu je razdeljevala in koga podpirala katoliška akcija v Strugah! Istočasno z delom pomožnega odbora, je bil imenovan od kr. banske uprave tudi »Akcijski odbor za vzpostavitev po povodni poškodovanih poslopij«, ki mu načeljuje bivši župan Fran Hočevar, tehnično vodstvo pa je v rokah neumornega inž. Skuhica. Položaj g. tehničnega pristava je zelo težak in nehalen. Kredit, namenjen za vzpostavitev poslopij, ni velik. Če pa bi videla javnost koliko gospodarskih in stanovanjskih poslopij se je obnovilo in popravi, bi se čudila, da je s tem denarjem možno toliko vzpostaviti. S kreditom, ki bi v Ljubljani zadostoval komaj za »redno vilo«, se je popravilo nad 100 poslopij, nanovo pa sezidalo 10 novih stanovanjskih hiš. Akcijskemu odboru vse priznanje, kajti rešil je svojo nalogo nad vse odlično. Iz razvalin je vzpostavil lepa poslopja, odgovarjajoča vsem arhitektonskim, gradbenim in higijenskim predpisom. Vse delo se je izvršilo z domačimi zidarji in delavci. Kaj se je napravilo v Strugah, ve le tisti, ki je videl razdiranje vode, ki je videl, kaj je prizadejal vodni element poslopjem in ki je videl stanje Strug pred povodnjo in danes še ne leto dni po nesreči.

Jaz sam, ki sem videl Struge v času katastrofe in sedaj, ko so že obnovitvena dela pri kraju, sem še čudil in gledal za sledovi vode, ki jih ni več. Pogovarjajoč se z vaščani, sem uvidel, da so vsi z delom akcijskega in pomožnega odbora zadovoljni in veseli, da lahko prebivajo v svojih, sedaj ličnih hišicah. Nikoli niso mislili, da jim bo v tolikšni meri priskočila na pomoč država, kr. banska uprava in vsa javnost. Zaprošili so me, naj se v njihovem imenu po tej poti zahvalim vsem, ki so jim v času nesreče in obupa priskočili na pomoč. Vsem onim pa, ki povsod izražajo neresno blížnjo, naj bo to v svarilo in opomin s prošnjo, naj vsako svoje obrekovanje utemelji, sicer jim bodo morali zamahati usta prizadeti.

H koncu bi še pripomnil, da je bilo tudi napredovanje vzpostavitvenih del pred dobrim mesecem pregledano po strokovnjakih kr. banske uprave, ki je z zadovoljstvom ugotovila lep uspeh Akcijskega odbora.

Spominska plošča ideologu in junaku Avgustu Jenku

Ljubljana, 11. avgusta.

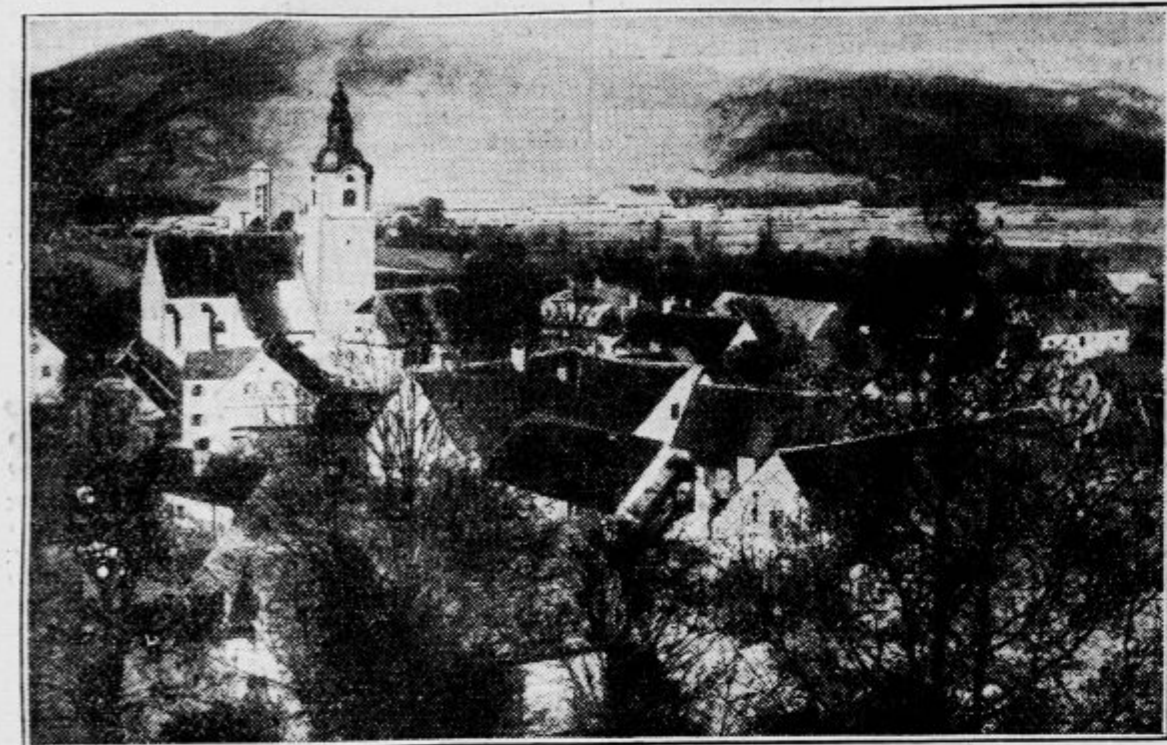
Te dni poteka 20 let od prve odločilne bitke v začetku svetovne vojne, od bitke med Srbi in Avstrijci na Cer planini. V noči od 16. na 17. avgusta 1914 so Srbi z nadčloveškim naporom odbili Avstrijce s Cera. Med blizu 2000 žrtvami srbske voj-

ske je padel tudi prvi slovenski dobrovoljec v srbskih četah Avgust Jenko.

Spomenik na Ceru pokriva skupni grob znanih in neznanih junakov; med njimi leže tudi Jenkove kosti. Jenkovi predvojni

na levo ne na desno, marveč so požrtovvalno izvršili svoj človekoljubni posel. Delo pomožnega odbora, ki je neposredno pod kontrolo oblasti, je bilo tudi večkrat pregledano in je vedno dobilo priznanje. Vedno in povsod hočejo nekateri hujšakci kritizirati delo pomožnega odbora, širša javnost pa ne ve, da je v Strugah tudi tako zvana »Katoliška akcija«, ki ima isti namen — lajšati bolečine lačnim in obupanim. Ugotoviti se mora, da je katoliška akcija v Strugah prav gotovo prešla večje vsote denarja, namenjene poplavljenjem, kakor pomožni odbor. Čudno je samo, da so bili deležni njihovih blagoslovov le nekateri, medtem, ko je pomožni odbor delil darove vsem prizadetim brez razlike. Ve se le toliko, da je bilo razdeljeno nekaj obleke in popravljenih za par tisoč dinarjev konjskih komatov! Ne vem, ali je ali ni potrebno ob času, ko ljudje gladujejo, popravljati konjske komate in to celo takim gospodarjem, ki konj sploh nimajo! Seveda o tem ne piše noben list

in žandarjev, da naskočijo vse nacionalno misleče Rušane, ki bi jih slučajno zalotili. Posrečilo se jim je ujeti 17 zavednih slovenskih mož in žen. Bili so to: posestnika ga. Bečela, posestnika ga. Ozvaldova (je umrla), posestnika ga. Glaserjeva, ga. Senkovičeva, soproga šolskega nadzornika, učiteljica gđ. Novakova (je umrla), učiteljica gđ. Lasbaharjeva (je umrla), zasebnica ga. Goriškova, uradnica Milka Šmidova, trgovca Miha Serne (je umrla), veleposetnik Lingej posestnik Bečela, posestnik Alojzij Glaser, veleposetnik Viktor Glaser, kaplan gđ. (je umrla), industrijec Hinko Pogacnik, šolski nadzornik Senkovič, učitelj Stani, učitelj Lesjak in nadučitelj Lasbahar (je umrla). Gnali so jih na žandarmerijsko postajo, jih po štiri in štiri vkleinili in spravili na kolodvor, nato so jih odvedli s tovornim vlakom najprej v Maribor in potem v Gradec. Ali je treba omeniti, da so bili ujetniki spetoma izpostavljeni najhujšemu terorju s strani nabuhljane sodrge? Zlasti na koroskem kolodvoru v Mariboru

Struge povsem obnovljene

Razveseljev uspeh akcijskega odbora za pomoč poplavljenjem — Tudi tu so se znašli nevhvaležni strankarji

Struge, 11. avgusta.

Vsej javnosti je gotovo še v spominu velika povodnja, ki je tako strašno prizadela vas Struge na Dolenjskem. Prav gotovo ni bilo lanskega jesenja v Sloveniji, ki bi bil tako hudo prizadet po elementarni katastrofi kakor so bile baš Struge. Položaj vaščanov je bil v začetku obupen. Uničen je bil ves živež na polju in v žitnicah, razdejana so bila gospodarska in stanovanjska poslopja in Stružanom je grozila lakota, bolezen in bližajoča se zima.

Pa je priskočila siromakom na pomoč država in kr. banska uprava v Ljubljani. Osnovan je bil »Pomožni odbor«, ki je takoj pričel z razdeljevanjem živil, ki so bila nabavljena iz drž. in banov. podpore ter zbirki privatnikov. Priskočil je na pomoč tudi Rdeči križ in Stružani so bili preskrbljeni z najpotrebnejšim živežem in obleko. Tako so se ljudje prebili s podarjenim čez zimo in prav gotovo je imel marsikateri letošnjo zimo več hrane kakor prejšnja leta. Pomožni odbor se je trudil na vse načine, da bi zadovoljil vaščane, vedno je mislil na vsako paro, ki bi se mogla dobiti ali prihraniti pri nakupu živil.

Ali kakor pri vsaki dobrodelnosti akciji, so se tudi v Strugah dobili nevhvaležni ljudje, ki so iz osebnih in političnih razlogov pričeli zabavljati čez pomožni odbor in njegove člane. Intrigirati so pričeli pri višjih oblastvih in celo na ministrstvu. Njihovim neresničnostim so nasledili tudi nekateri tednik, ki so morali pozneje svoje prehitro objavljene neresnice predklicati in popraviti. Člani pomožnega odbora pa niso gledali ne

Radost na graku in solncu

vam daje NIVEA

Pred solnčenjem morate svoje telo drgniti s Nivea kremo ali Nivea oljem. S tem

zmanjšate nevarnost solnčarice a dobite obenem prekrasno bronasto barvo kože.

NIVEA na graku in solncu!

Vse tako lepo čisto —

zares apelično!

Mize, stoli, stolice, deske iz gladkega, neplekanega lesa — kako lepo in hkrati tudi občutljivo za umazanost in madeže!

VJ.2.-34.

VIM

ZA ČIŠČENJE BOLIŠIH IN NAVADNIH PREDMETOV

KAJ STORITI!

Ako se hoče, da bo vse lepo čisto, malo Vima na vlažno krpo, pa malo podrgniti: in vse se zopet svetli!

tovariši, starešinski »Preporode« in dobrovoljci bodo vzidali na Jenkovi rojstni hiši v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 7 spominsko ploščo. Tam se je rodil Jenko 8. aprila 1894 kot sin posestnika in pekoveškega mojstra. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani na bivši I. državni (sedaj klasični) gimnaziji l. 1912. V začetku leta 1912. je bil kot osmošolec med prvimi organizatorji — ključarji jugoslovenskega pokreta med slovensko mladino. Postal je idejno in filozofsko najgloblji organizator revolucionarnega pokreta za kulturno, politično in gospodarsko osvobodjenje vseh južnih Slovanov. Pomagal je ustanoviti za sistematično propagando pokreta na vsem slovenskem jugu list »Preporode« (1912—13). Pisal je pod psevdonimom Nare Sanov izmed vseh najtežjeje šlank. Visoko šolo je študiral na Dunaju, potem v Pragi. Ko je na Dunaju utvil teren za novi pokret med slovenskim, hrvaškim in srbskim dijaštvom, pripravil komite jugoslovenskih društev in drugo, je šel leta 1913. smovat enotno organizacijo v Prago. Deloval je tam v »Adrijici« leta 1914. je ustanovil »Glas Jugas«, revijo za teoretično razpravljanje in znanstveno poglavitve nove ideje.

Po dveh številkah je oblast to revijo prepovedala. Jenko je ustanovil nov klub in revijo »Jugoslavio«. V tem so ga prehiteli dogodki, ki so pomenili začetek svetovne vojne. Deset dni po sarajevskem atentatu je pribežal v Beograd in odšel v Solun, odkoder je ob napovedi vojne vstopil v srbsko vojsko kot dobrovoljec — četaš. V 4. četi IV. bataljona 2. prekobrojne polka kombinirane divizije prišel 14. avgusta v odločilno bitko pod Cerom. Pri vasi Tekeršiu je tretji dan bitke padel v odločilnem boju najboljši izmed najboljših.

Pripravlja se Jenkov zbornik z življenjskega, izborom Jenkovih člankov in poljubnim prispevki o Jenku. K sodelovanju so vabljivi vsi, ki žele kaj napisati ali svetovati. Obvestila so naprosena do prvega septembra na naslov: Starešinski Preporod, Ljubljana, Tomanova ulica 3. — Odkritje spominske plošče bo v četrtek, 16. avgusta ob 21. uri (ob 9. uri zvečer). Svečanost bo pietetna, tiha, kakor je bilo tiho darovano življenje najplemenitejšega v boju za našo svobodo. Skromni kamen naj bo staremu in novemu rodu goreč spomin nanj, ki smo mu vsi dolžni hvaležnosti dela in žrtve.

JNAD „Jadran“ za svojo 15letnico

Ljubljana, 11. avgusta.

V boju za svoje pravice se narod, zatiran od onemoglega gospodstva nosilcev starega fevdalizma, niso strašili najtežjih žrtev za dosego svojih idealov. Odzvali so se klicu Napoleona na skupen boj za njihove pravice proti evdalnim gospodarjem Evrope in ljubezen do domovine in narodnega jezika jih je družila in vodila v borbo maščevanja, iz katere je morala vzkliti resnična svoboda, lepša in boljša bodočnost.

Odpor slovenskih narodov proti nepriateljski politiki taktiki, proti sistematičnemu zatiranju, ubijanju vere v njihovo kulturno moč in sposobnost je naraščal od dne do dne in dokazal, da so Slovani tako močni, da lahko sami odločajo o svoji usodi. Vsi obupni poskusi »Slovane pritisniti k stenam« se je izjalovili. Zavesta, da je samo ono pošteno in častno, kar se pridobi z lastno močjo in ne kot dar iz rok zatiralca, je bila gonilna sila naših prednikov v njihovi borbi. Težka je bila ta borba, a velika je bila zmaga. V času, ko je trpljenje našega, v stoletnem robstvu izmučenega naroda priklopilo do roba življenja in smrti, ko se je sleherni, v hrepenenju po svobodi zakladnica beseda za sledovala in maščevala z ječo in z visilicami, je tudi slovenskem delu jugoslovenskega naroda, ki se je dobro zavedal svoje svete pravice do svobodnega življenja, posijalo zlato sonce svobode.

Po dolgih stoletjih je prišla ta svoboda na slovensko zemljo in prinesla uredniče-

nje velikih idej, med katerimi je gotovo najplemenitejša ideja slovenske univerze. Že v prvih mesecih našega zedinjenja je bratsko razumevanje želj celotnega slovenstva omogočilo zakon z dne 23. julija 1919, ki ustanavlja univerzo v Ljubljani. Neposredno po ustanovitvi univerze so se zbrali akademiki, ki so študirali v Pragi, Gradcu in na Dunaju, združeni v »Slovenije«, »Adrijici« in »Taborcu«, ter ustanovili Jugoslovensko napredno akademsko društvo »Jadranc« s sedežem v Ljubljani.

Pomembna je ta doba za povojno jugoslovensko orientirano generacijo, ki ji je bila ljubezen do jugoslovenske skupnosti, do države osnovno izhodišče pri vsem njenem delu. Kljub težkim prilikam, v katerih je živela ta mladina, ni oklevala, ampak se je oprijela konstruktivnega dela, zavedajoč se svojih mladostnih sil in svoje odgovorne bodočnosti.

Da bo proslava 15letnice čim močnejša, se je odbor odločil, da se v nizu svojih prireditve spomni tudi padlih borcev za naše morje, za naš Jadran, ki ga prav tako ljubi, kakor divne planine svoje ožje domovine. V ta namen bo društvo poklonilo mestu Krku na otoku Krku dvoglavemu kraljevemu orla kot simbol čuječnosti akademskih mladine iz severnih krajev velike Jugoslavije, kakor tudi kot izraz zahvalnosti in čuječnosti vse narodno zavedne jugoslovenske javnosti.

Mi mladi bomo šli naprej preko jadranske orientacije k veliki pomorski Jugoslaviji.

JNAD »Jadranc«

Ob Gdinji in Gdanjsku

Varšava, v začetku avgusta. Bil sem povabljen, da bi letos predaval na počinjskih »Mednarodnih akademskih predavanjih«, ki se vrše sedaj že tri leta v Gdinji ob poljskem Baltičkem morju. Odzval sem se vabilu ter v drugi polovici julija imel tam 6 predavanj o Jugoslaviji.

O instituciji teh predavanj ne bom poročal; le to omenjam, da je polovica predavanj posvečena pravnim in gospodarskim znanostim, a polovica kulturam slovenskih narodov; v tem-le slovenskem institutu sem predaval jaz.

Tudi o Gdinji sami ne bom govoril; dosti znana je že pri vas ta luka, ki jo je v teku desetih let tako rekoč iz ničesar ustvarila poljska delavnost in podjetnost. Naj poročam danes o drugih stvareh, ki sem jih za svojega bivanja v Gdinji opazil in ki se mi zde omembe vredne.

Teden dece.

Nekega dne sem se iz Gdinje z železnico odpravil v Kartuzo, mestece kašubske zemlje, 49 km daleč od Gdinje, tako imenovano po samostanu kartuzijancev. V vlakcu sem opazil, da imata dve gospe za otroke, ki sta jih imeli s seboj, neke posebne vozne karte. Zvedel sem, da je bil to baš »teden dece«, t.j. vsaka odrasla oseba je ta teden mešala s seboj imeti do največ četrto otrok (svojih ali tujih) do 14. leta starosti, ki so imeli brezplačno enkratno vožnjo kamorkoli v vsej Poljski. Vožnja je za otroke velika radost in lahko si mislimo, kako prijeten ostanje zlasti bednejšim otrokom spomin na vožnjo, ki jim jo je dala »vojizmac« (domovina). To je sicer »interesiran« začetek domoljub-

ja, ali je zelo realen. »Interesiranost« se lahko izgubi, državljanski čut pa ostane.

Taborenje »Prednje straže«.

V Kartuzah, kjer sem posetil najuglednejšo današnjo osebnost kašubskega ljudstva, zdravnika in literata g. dr. Aleksandra Majkowskega, sem videl na hribu sredi šume »logorovanec« (taborenje) »prednje straže«, tako se imenuje organizacija srednješolske omladine, ki ima državotvorni pravec, ideologijo maršala Piłsudskega. Pa tako logorovanje ni samo disciplinirano življenje in zdravo delo sredi prirode, nego pomeni tudi utrjevanje v državljanskem mišljenju. Pod vodstvom instruktorjev ali instruktorice se dnevno vrše referati o temah, ki se tičejo državljanstva in nacionalnega življenja; referati so spojeni z diskusijami. Takih »logorov« »prednje straže« je na Poljskem mnogo. Mladina je v njih posebno izbrana. Država plačuje vse stroške za te »logore«, še celo na železnici plača mladina »tjaj« in »nazaj« samo petino navadne voznine. Tako mladež rano čuti, kdo in kaj je domovina.

V »svobodnem mestu«.

V nedeljo 22. julija je naša »visoka šola« napravila iz Gdinje izlet v Gdanjsk, ki leži samo 21 km južno od Gdinje ob samem ušlju Vисле. »Svobodno mesto« Gdanjsk, »freie Stadt« Danzig, a celim svojim teritorijem, ki se širi posebno dalje proti jugu od delti Vисле, šteje 350.000 prebivalcev; velika večina je nemška, manjšina je poljska. Gdanjsk ni samostalna država (saj nima svoje zunanje politike, nego njeno zunanjo politiko zastopa Poljska), a tudi ni pravni

del poljske države. Poljska ima v Gdanjsku svojega generalnega komisarja, a kadar si on in pa senat »svobodne varoš« prideta navzkriž, odločuje »visoki komisar« Društva narodov. Zadosti prilike za trenja in prepire! Za primer: Če Poljska hoče v mesto imeti svoje poštne škatle! Ali če gre za to, katera policija naj v luki red dela! Ali če bi šlo za pomnoženje vojaške posade, ki jo ima Poljska v enem delu luke, na tako zvani Westerplatte! Skozi stolietja in stolietja je kašubski kanet v Gdanjsk nosil: in vozil svojo robo na trg; tudi danes jo nosi in vozi, saj je carinsko ozemlje eno, — ali kaj to pomaga, ko pa mu potem mestna policija stanje na trgu draže zaračuna nego kmetu z gdanjskega teritorija. Gdanjsk z Nemčijo nima carinske skupnosti; kljub temu se baje v Gdanjsku obilno pijejo nemška vina. Tako da se da »mimoliti« vsak zakon, če nimajo oni, ki ga vrše, dobre volje.

»Hodi desno!«

Toda pustimo razlaganje! Vodičji, ki nas je na kolodvoru v Gdanjsku sprejel, hiti. Na kolodvoru se Poljak lahko orientira; zakaj železniška direkcija je poljska in napisi so vsi dvojezični. Ali v mestu samem je vse strogo nemško, danes hitlerjevsko! Koliko košulj! Naš vodičji nam je našteval vse mogoče barve, ki pomenijo razne hitlerjevske organizacije. »Gospoda, desno hoditi!« nam zabijajo reditelj, »zakaj si cerkva bo vsak plačal 3 goldinarje kazni.« (3 gdanjski goldinarji = kakšnih 6 poljskih zlotih ali naših 54 Din — to bi bila obična kazen). »Torej strogo desno!«

Stojimo pred starimi mestnimi vrati nedaleč od kolodvorov: z vrat nas pozdravlja poljski beli orel in kip poljskega kralja, zdi se mi Sobieskega, ki je s svojo Marišenko rad prihajal sem nad Baltičsko morje.

Ko smo prešli celo staro mesto, smo imeli pred seboj druga zgodovinska vrata »zeena vrata«, a z njih se dviga kip poljskega kralja Zigmunta Avgusta, zadnjega Jagjeloviča, ki je sem in na Litvo prihajal na lov. Oj onih prvih do teh drugih vrat smo šli skozi Lange Gasse; tu se izpred magistrata dviga visoko zopet kip poljskega kralja in v sosednem Artusovem dvoru v dvorani, polni zgodovinskih spominov, pričaju b-li orli in kipi poljskih kraljev o poljski prošlosti Gdanjska.

Gdanjsk ima to redko lastnost, da je staro mesto obenem sodobno; centralni stari Gdanjsk je tudi danes središče življenja. Zato je vse mesto tako zanimivo. Ulice imajo stara imena; cehovskih časov spominja n. pr. Hosenmachergasse, Mühlgasse v sredini mesta spominja časov, ko so tukaj bili še mlinci; dve reki namreč tečeta skozi mesto: Radunia in Motava, prva se izliva v drugo, a druga potem v Vисло. Naj bo pravce rek dober omen za razvoj razmer v Gdanjsku, tem zanimivem mestu »nad vodami!«

Obedovali smo v »Poljskem domu« (poljske gimnazije v Gdanjski tokrat nisem opazil, tudi ne profesorjev gdanjskega »naučnega društva«). Stopili smo v cerkev, kjer se tudi poljski pridiguje. Nato smo se skozi Olivo in Sopote vrnili v Gdinjo.

Med Gdanjskim in Gdinjo

sem se že večkrat vozil z železnico, a vozil sem se tudi že z avtom tik ob morski obali in letos z avtobusom, ki vsakih 15 minut obratuje med Gdinjo in Sopotim. Pod grčji, ki se tu približujejo obali, tam se zopet umikajo, drži sijajna cesta iz predmestja Gdanjskega proti Olivo, dobro znano iz borbe z nemškimi viteškimi redom, in skozi Sopote (Zoppot), neobičajno elegantno kopali-

šče, ki je bilo pred vojno središče poljskih vplivov v Primorju (danes spada še k teritoriju svobodnega mesta) pa skozi Kolibke-Orlovo, kjer se je v vodah Baltičkega morja rada kopala Marišenska Sobieska. — V 25 minutah smo se iz Sopot pripeljali v Gdinjo. Med Sopoti in Kolibki je meja; lahka revizija: poljskemu državljanu zadostja legitimacija, Jugoslovenu njegov polni list. Ves ta svet med Gdanjskim in Gdinjo je danes kakor eno kultivirano obrežje; komaj se tam pri Kolibkah opazi malo vrzeli. »cer je vse kakor eno lepo predmestje Gdanjske. V današnjih prilikah pa Gdinja ne bi nobeno »predmestje«, nego hoče biti »enaka z enakimi«, a v resnici ona že po svojem pomenu nadkriljuje Gdanjsk.

Za kakšnih 50 let bo vsa ta obala, kakor en lep mestni svet. Gdanjsk in Gdinja bosta topografsko - kulturno eno. Imeni »Gdanjski« in »Gdinja« sta enega jezikovne korena. Naj bo to dobro slovensko znamenje!

Vrtačo se je iz Gdinje, sem se ustavil v mestu Grudondzut (velikem morda kakor Maribor), nekdanj močni nemški trdnjavi ob Vibli. Moji tamošnji znanci so porabili to priliko ter priredili dne 27. julija v dvorani mestnega magistrata zbor. Spregovoril sem o Jugoslaviji. Sklenilo se je osnovati Poljsko - jugoslovensko društvo ter je bil takoj izvoljen pripravljalni odbor.

V Varšavi se mudim tokrat le kratko. Bil sem v Bialanah (kraj Varšave ob Vibli), da vidim »Centralni institut fizične vzgoje«, ustvarjen po volji in odloki maršala Piłsudskega. Kar sem videl, me upravičuje reči: To je nekaj sijajnega, ta visoka šola telesne kulture! Kdor poveže a to mojo trditvijo začetek mlogorodnega profila, povč: Poljska je za zdravi svoj podmladek mnogo storila.

Dr. Fran Bešič

Sokol Borovnica

priredi danes na vrtu brata Zalarja svoj letni telovadni nastop. Po nastopu narodna veselica s plesom in srečelovom. 6686

Otvoritev SOKOLSKEGA DOMA

in javni nastop bo v Radomlju 15. avgusta 1934

Mnogo je bilo na trgu sočnih breskev in krodja. Dovož čespej je vsak dan večji. Po splošni cenitvi je bilo večeraj pripeljano na trg do 20.000 kg raznega sadja.

u— Stanovanjske odpovedi. Pri sreskem sodišču v Ljubljani je bilo od 12. julija do večeraj podanih 135 sodnih stanovanjskih odpovedi. Še za avgustov selitveni rok jih je bilo v juliju 14, za september 50, za oktober samo 4, a za november že 38. Mnogi gospodarji so zahtevali takojšnjo izselitev, nekateri pa zahtevali izpraznitve trgovskih lokalov za februar oziroma za avgust prihodnjega leta.

Dobrna pri Celju

je splošno znano zdravilišče

boleznih živcev, srca in ženskih bolezni.

Od 1. septembra dalje stane celokupno 20-dnevno zdravljenje z avtomobilno vožnjo vred od postaje Celje do zdravilišča in obratno Din 1.200.—, oziroma Din 1.380.—. 6587

u— Obesiti se je hotel. Nedavno se je vršila proti Jožetu Anžurju iz D. M. v Polju pred ljubljanskim malim senatom razprava zaradi raznih vlomov. Razpravi je prisostvoval tudi brat Tone. Ta je bil glavni kriv kranijske vlomilske tolpe, o kateri smo pomeje poročali, da je bila pripeljana v ljubljanske zapore. Toneta Anžurja je ukazal državni tožilec aretirati kar v dvorani. Pa se je Tone skušal v zaporu kar obesiti. A to se mu ni posrečilo zaradi strogega nadzorstva in čuječnosti paznikov.

„Pecion“ nasek za pnanje je domač, boljši in cenejši

u— Kam pa danes in v ponedeljek? Na Pšato na žegnanje. Avtobus vozi izpred mestnega doma danes ob 14.30 in 15.30. Odhodi iz Pšate ob 19.30 in 20. V ponedeljek odhodi od Mestnega doma ob 16., odhodi iz Pšate ob 22.

u— Mnogokratnik za odmero prirastkarine v okolici mesta Ljubljane se je doletel za mesec april, maj in junij 1934 na 7.

u— Primarij g. dr. Božidar Lavrič ne ordinira do 22. avgusta.

Iz Celja

u— Truplo Josipa Kanizana sina posestnika iz Gaberja pri Celju, ki je v nedeljo umrl pri vožnji v Nisu, prepeljejo danes v Celje. Pogreb bo danes ob 16. izpred mrtvašnice na okoliško pokopališče. Sokolsko društvo poziva svoje članstvo, da se udeleži pogreba pokojnega brata.

u— Umrli je večeraj v samostanu šolskih sester v Celju v starosti 63 let samostanska gospodinja s. Ljudmila Plemenitaševa. V petek je umrla v Gaberju (Lastni dom 17) žena tovarniškega mojstra Helena Binderjeva, v Celju (Slomškov trg 5) pa 67 letna mestna reva Jera Sodanova.

u— Osebnost vest. V petek se je mudil v Celju pomočnik finančnega ministra g. inž. Nedeljković in je dopoldne inspiciral davčno upravo.

u— Brezposelnost spet narašča. Pri ekspozituri borze dela se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 110 brezposelnih. Tako je zdaj v evidenci 344 brezposelnih moških in 49 žensk.

u— S steklenico po glavi. V Prišlinu pri Humu ob Sotli je neki moški v četrtek v prepiru zagnal 21letnega delavca Ignaca Krošlina s Huma steklenico jabolčnika v glavo. Občutno ranjenega Krošlina so prepeljali v bolnišnico.

u— Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.15, 20.30 zvočni vefilm »Poljub pred ogledalom« in zvočna predgrta.

Iz Maribora

u— Slovesen sprejem zagrebškega mitropolita. Z večerajšnjim popoldnavnim vlakom je prišel v Maribor zagrebški mitropolit Dositej, ki bo danes ob pol 10. blagoslovil temeljni kamen pravoslavne cerkve sv. Lazarja na Jugoslovanskem trgu. Sprejema so se udeležili odlični zastopniki civilnih in vojaških oblastev ter velika množica ljudstva. Pozdravil ga je mariborski župan dr. Lipold. Mitropolit se je nato podal v pravoslavno kapelico v Melju.

u— Prireditve Mariborskega tedna. Danes od 7. do 11. na Trgu svobode mednarodne zvezne vožnje moto-sekcije Peruna, ob 9.30 blagoslovitev temelja pravoslavne cerkve, ob 9. občini zbor Društva kmetijskih strokovnjakov v hotelu »Orel«, ob 10. mednarodne veslaške tekme na Dravi, od 11 do 12.30 promenačni koncert godbe »Draves na zabavišču«, ob 16. razdelitev nagrad udeležencem prve mednarodne zvezne vožnje v restavraciji Ahtig na Tržaški cesti, ob 20.30 do 22. koncert vojaške godbe na zabavišču, ob 20.30 koncert prvega zbora malih harmonikarjev I. SSK Maribor na letnem gledališču v mestnem parku, v Rušah pa bo ob 16. na letnem gledališču Sokolskega društva uprizoritev Jurčičevega »Desetega brata«.

u— Letno gledališče v Rušah, prenovljeno in povečano vabi vse prijatelje ljudske igre v svojo senco pod zelenim Pohorjem. Jurčičev »Deseti brat« se bo predstavil občinstvu v popolnoma novi obliki. Rušani hočejo na vsak način obdržati prvenstvo v podeželskem dramatičnem delovanju, zato ni čudno, da so se vrgli z vso vsemno in nekako zagrizenostjo na delo, da si ohranijo svoj dobri slo-

ves. Dositej je bil na predstave letnega gledališča v Rušah pravcati naval in če bo vreme naklonjeno, bo današnja nedelja enako. Sedežev po 8 Din in stojišče po 3 Din je na razpolago okrog tisoč. Zveze s vlaki so najugodnejše za prihod in odhod v koroško in mariborsko smer. Ruše vabijo, pridite!

u— Seja mestnega ubožnega sveta. V petek zvečer je bila v mestni posvetovalnici pod predsedstvom mestnega župana g. dr. Lipolda seja mestnega ubožnega sveta. Na seji so razpravljali predvsem o proračunu ubožnega skrbstva za prihodnje leto in je bilo sklenjeno, da se nekatere postavke primerno zvišajo. Nato so se obravnave številne prošnje za ubožne podpore in vzgojne prispevke. Večje število prošnic je bilo sprejetih v mestno okrbnišnico. S povečanjem mestne okrbnišnice je občina za daljšo dobo let odpomogla najnujnejšim zahtevam mestnega ubožnega skrbstva.

u— »Rokovnjači« na letošnjem Mariborskem tednu. 90 letnico rojstva našega popularnega pisatelja Josipa Jurčiča praznujemo najprimerneje v uprizoritvah njegovih dramatičnih romanov. Tako bo uprizoril Sokol III. v ponedeljek 13. t. m. ob pol 9. na letnem telovadišču v podaljšani Askerčevi ulici Jurčičeve »Rokovnjače«. Vstopnina bo tako nizka, da si jo bomo vsako lahko ogledal. Sodelovala bo godba mariborskega orkestra pod taktiko Koudeke.

u— Društvo jugoslovanskih akademikov priredi v ponedeljek 13. t. m. ekskurzijo v Tschelligijev pivovarno. Zbirališče ob 9. na glavnem kolodvoru.

u— Tečaj za odpravo jecanja in drugih govornih motenj po priznani metodi dr. S. Löwa priredi v Mariboru o. Vilko Mazi, strokovni učitelj ljubljanske gluhonemne. Interesenti bodo brezplačno pojasnili v torek 14 in sredo 15. t. m., vsakokrat od 9. do 12. dopoldne v prostorih Legatovega trgovskega tečaja, Vrazova 4, kjer se bo vršil tudi tečaj.

u— Ponarejeni tiščaki. Našim čitateljem je že prav gotovo dobro v spominu zadeva ponarejanja tiščakov, v katero je bil zapleten brezposelni ekonom Anton Kokot, ki je ponarejal denar pri posestniku Kurniku v Jarenini. Kokot in še nekateri njegovi tovaršiki so bili obsojeni zaradi tega pred mariborskim okrožnim sodiščem. Takrat so našli samo nekaj slabih ponarejenih stotakov. Te dni pa so prišli orožniki pri Sv. Lenartu v Slov. goricah na sled ponarejevalski aferi, ki z obsojco Kokota še ni bila končana. Aretirali so znanega brezposelnega delavca Antona Orgolca, ki je bil tudi nekajkrat zapleten v neko ponarejevalsko afero, in ta jim je pokazal, kje so skriti ponarejeni tiščaki, ki jih je izdelal Kokot.

u— Vlom v pisarno dr. Reissmana. V noči na petek so neznanji vlomilci s ponarejenimi ključi vdrl v odvetniško pisarno g. dr. Reissmana na Aleksandrovi cesti in odnesli iz nekega predala 80 Din in prenosilji pisalni stroj znamke »Remington«.

Iz Kranja

DR. IVAN ERŽEN

zobozdravnik v Kranju 6696

ne ordinira od 14. 8. do 2. 9. 1934.

Z Jesenic

u— Kino Radio bo predvajal danes, dne 14 in 15. t. m. ob pol 9. uri zvečer in v nedeljo ob slabem vremenu tudi ob 3. uri popoldne zvočni vefilm »Zvezda Valencije«. Dodatki običajni. Prihodnji spored »Bressart« ve vsee.

Iz Kamnika

u— Novi šolarji. S priključitvijo spodnjih Mekinj v kamniško občino smo dobili okrog 60 novih občanov, med njimi tudi 21 šolarjev, ki so dozdaj hodili v šolo v Mekinje. Občinski odbor je zdaj sprejel sklep, po katerem bodo že v jeseni ti otroci vsolani v kamniško šolo.

u— Katastrska uprava bo premeščena zopet v Kamnik, kar je že davna želja naših meščanov. Ker je občina izpolnila že vse obveznosti glede prostorov, stroškov privoza itd., dobimo prepovedni urad prav kmalu v Kamnik.

u— Planšarski tečaj na Menini bo od 27. t. m. do 8. septembra. Obsegal bo dnevno 2 uri teoretičnega in 8 ur praktičnega dela. Tečaj bo namenjen planšarjem, ki bodo prevzeli vodstvo planin. Prijavilo se je že lepo število tečajnikov.

u— Kino Kamnik nam bo danes in jutri predstavil slavnega Mauricea Chevaliera v zabavnem filmu »Ljubi me noče«. Med predvajanjem vstop v dvorano ni dovoljen.

Iz Zagorja

u— Sestanek interesentov za pristop v srbsko pravoslavno cerkev se bo vršil v aredu 15. t. m. ob 9. dopoldne.

Iz Hrastnika

u— Trgovski pomočniki iz Trbovelj, Hrastnika in Dola so že pred mesec izrazili željo, da bi se odpravilo nedeljsko odpiranje trgovin in se upeljal nedeljski počitek v omenjenih krajih. Za to je tudi ogromna večina trgovcev, ki so že predložili tozadevno spomenico banski pravi in trgovskemu gremiju v Laškem. A odgovora na to še danes od nikoder ni. Ali se prizadete oblasti ozirajo le na nekaj trgovcev, ki niso s tem zadovoljni? Tudi njim bo prišel nedeljski počitek prav.

u— Dela pri prestavitvi potoka Bobn pod lekarno se nadaljujejo. Solidno je tlakovana struga potoka. Nov hrastov most je prav trden. Vsa okolica je prijetno in koristno izpremenjena. Pri tem delu je bilo nekaj mesecev zaposlenih precej brezposelnih, ki bodo ostali sedaj zopet brez kruha. — Nekaj teh brezposelnih je pa ostalo le pri delu pri regulaciji Bobna v bližini Logarjevega mlina. Treba bo zopet novih sredstev in novega dela.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

Na plaži —

sonce in

Ki-Ki

bonboni

Kjerkoli si bodi, Ki-Ki povsodi!

PROIZVOD UNION, ZAGREB

Iz Novega mesta

u— Združenje mesarjev in kobasničarjev za novomeški srez sporoča: Ker se je prometni davek za zaklano živino zvišal od 3 na 5%, pridobinski davek ter občasne pristojbine za 100 in celo več odstotkov in ker je padla cena kozam za 2 Din, loju za 1 Din pri kg, so mesarji primorani zvišati z 11. t. m. ceno prvovrstni govedini za 2 dinarja pri kg. (Din 8—10). Zvišanje cen je postalo neizogibno z ozirom na občutno zvišanje davčnih dajatev, na drugi strani pa se je s tem obvarovalo našega kmeta pred nadaljnjim padanjem cen govejih živali, ki je že itak dosegla skrajno nizko mero.

Iz življenja na deželi

MORAVČE. Lepe Moravče obkrojuje vsako leto več letoviščarjev. Dotok tukaj se bo še povečal, ko se zgradi nova cesta »Moravče—Kandriše, s katero bo zvezano znano zdravilišče Medija—Izlake in Zagorje. Če pa bodo Moravče hotele tujski promet v izdatni meri povečati, bodo morale vodilni lokalni faktorji misliti na zgraditev kopališča, katerega ne samo tujci, temveč tudi domačini pogrešajo. Letos je prišel prvi letovet v Moravče g. prof. Franček Serajnik iz Maribora, ki je pred odhodom, prejšnji četrtek priredil za domače pevsko društvo violinski koncert. Izvajal je obširen in pester program, obsegajoč 11 točk. Pri klavirju ga je spremljal precizno in dovršeno g. Stanko Toman. Izvajalca sta prejela lepe šopke, a profesor je moral po končanem sporedu dodati še nekaj pesmi. Prihodnje leto na svidenje v Moravčah!

SOKOL

Sokol v Dol. Toplicah ima sicer ovire v svojem poslovanju zaradi neprimerne telovadnice in pomanjkanja prostorov, vendar pa vestno vrši svoje naloge. V letošnjem poletju je priredil dve telovadni akademiji v kopališki restavraciji: 13. maja mladinsko akademijo, na kateri je nastopila deca v 14 točkah in igrah; 24. junija pa je bila akademija v proslavo Vidovega dne. Pri akademiji je nastopil mešan zbor društva ter vse telovadeče članstvo s prostimi vajami. Kakor prva prireditve, tako je tudi ta akademija lepo uspela ter dokazala, da je društvo kljub oviram v lepem razmahu. — Na praznik 15. t. m. pa priredi Sokol svoj javni letni nastop v kopališkem parku ob 3. popoldne s sodelovanjem godbenega društva iz Novega mesta. — V kratkem času si bo društvo zgradilo prepotrebno telovadnico.

Sokolska župa Ljubljana — prosvetni odbor priredi v dnevi od 20. do 26. t. m. III. prosvetni tečaj. Pozivamo vse župne edinice, da svoje udeležence prijavijo najkasneje do 15. t. m., ker se pozneje prijave ne bo upoštevalo. ŽPO.

Uniformiranje naših gasilcev

Pod tem naslovom je nekdo napisal v nedeljskem »Slovincu« (5. t. m.) članek, ki ne odgovarja resnici. Iz članka ugotavljam, da dopisnik zelo slabo pozna gasilske zadeve, tičoč se nove organizacije in zakona. Značilno za njega je, da niti ne ve, kdaj je bil zakon sprejet. On pravi že uvodoma, da je Narodna skupščina letos sprejela zakon o gasilcih, res pa je, da je bil zakon že 15. julija lanskega leta sankcioniran in je še istega meseca stopil v veljavo. V službenem listu kr. bauske uprave dravske banovine je bil objavljen v št. 477/75 iz leta 1933.

Dalje pravi dopisnik, da je starešinska zveza v Beogradu izdala pravilnik za poenotenje uniforme vseh gasilcev v državi. Predpis o uniformi je bil sprejet na seji uprave gasilskega saveza kraljevine Jugoslavije 25. 26. in 27. marca 1934. Ta predpis je bil odobren z rešitvijo g. ministra za telesno vzgojo O. Br. 1685 od 19. IV. 1934, ter je stopil v veljavo z dnem objave. Toliko g. člankarju v točnejši informaciji. Trditev g. dopisnika, da se vrši za kulisami srdit boj in ali naj starešinska zveza odstopi od te svoje zahteve ali ne, je absolutno brez vsake podlage, kajti za kulisami se v naših vrstah ne dela ničesar, izvemši »Slovenčevega« dopisnika, ki poskuša za kulisami ustvariti nekako nerazpoloženje v naših vrstah. Menda ga najbolje jezi, da bo moral tudi njegov tako priljubljeni avstrijski »Waffenrock« v pokoj med staro šaro. Pa tudi za to je še dovolj časa, saj ima še s predpisom podaljšano življenje do leta 1939.

Da so poslali ljubljanski trgovci z gasilskimi potrebščinami vsem gasilskim četam nekako opozorilo, naj si ne nabavljajo potrebščin, je popolnoma pravilno. Ta gesta trgovcev je res, lahko rečem gesta trgovca kristjana, ki hoče na ta način obvarovati svojega odjemalca škode, katero bi lahko s prenašanjem napravil svojemu kupcu. Ako so si že napravili tako škodo predstavnikom zajednice, to še ni tako hudo, saj bo trpel le njihov lastni žep. Težje bi pa bilo, ako bi si vsi začeli nabavljati novost, ki bi pa ne bila še perfektna. Kakor sem pa že uvodoma omenil, je stopil predpis o uniformi že pred meseci v veljavo in s tem je stvar definitivna. Dopisniku ne bo težko uganiti, kje so si predstavnik zajednice in saveza nabavili nove kroje, saj ti kroji niso novi, saj je vendar kroj ostal tak, kakršen je bil, le distinkcije, pas in kapa so novi; če želi dopisnik vedeti, kje se to dobi, sem mu rade volje vsak čas na razpolago.

Saj razumem dopisnika, ko pravi, da so ti kroji podobni ljubljanski policiji ali nekdanjim in morda še današnjim kočevskim in spodnještajerskim nemčurkim krojem. Ne razumem ga le v toliko, kam on priševa svoj »Waffenrock«. Mogoče k bivši avstrijski ljubljanski policiji ali pa h kakim takozvani »burgwache«. Ali bi bilo to res tako hudo, ako bi bila naša uniforma slična ljubljanski policiji. Prav nič nas ni bilo treba biti sram zaradi podobnosti naše uniforme z uniformo naše narodne poli-

cije. Lahko bi pa rekel, da se pojavljajo pri mislih na »Waffenrock« neprijetni spomini.

Ko ravno imenuje dopisnik nemčurske spodnještajerske in kočevske kroje, bi rekel, da spadajo ti in dopisnikov »ljubljenček« vsi v en koš, s katerim pa nima naš kroj nikake zveze.

Ravno zato, ker je naš doseđani kroj priljubljen, in zaradi splošne gospodarske krize smo delegati dravske banovine v savezu vztrajali na tem, da ostane in ostal je, kakor je navedeno, tudi radi tega, ker gasilstvo v dravski banovini tvori jo po večini podeželske čete, ki so siromašne, kakor tudi njih člani. V prvi vrsti gre za priprave (orodje), s katerimi bo mogoče iti na pomoč bližnjemu v slučaju neseče, potem za delovno obleko in nato šele za pravadno uniformo.

Račun dopisnika za čepice je precej zgrešen in je že danes cena čepic precej manjša, ko se delajo posamezno, kakor pa navaja dopisnik. Ravno tako mora dopisnik odpreti oči očesi zaradi zapravljanja narodnega premoženja pri nabavi novih čepic. Vprašal bi ga samo, kaj bi rekli vsi brezposelni, ako bi se ničesar ne delalo. Vsi vemo in se prav dobro zavedamo, da je bil novi zakon potreben, potreben tako, kakor voda žejnemu v pušavi. Znano nam je, da v južnih krajih naše države v nekaterih, celo v večjih mestih do predkratki niso poznali organizacije gasilstva. Z novim zakonom pa se že izvaja gasilska ideja in organizacija tudi v teh krajih.

Ne smemo biti preveč ozkosrčni. Pogledati moramo širok majke Jugoslavije in sejati ljubezen in bratstvo po Kristusovem lepem nauku »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.« — Franjo Bulc, Mirna.

Huda nesreča kolesarja ob francoskem avtomobilu

Višnja gora, 11. avgusta. Na Peščenjaku pri Višnji gori se je popoldne okrog 16. primerila huda nesreča. Kakor vsako soboto, je bil tudi danes avtomobilski promet dokaj močnejši. Bližnje mednarodne avtomobilske dirke so privabile na progo tudi več tujih avtomobilov.

Od Ljubljane proti Višnji gori sta se danes popoldne peljala tudi dva ljubljanska kolesarja. Na klancu pri ovinku nad Jurjevo gostilno pa se je pojavila pred njima

francoska limuzina, ki je hitela v smeri proti Ljubljani. V naglici so se hoteli drug drugemu umakniti. Prvi kolesar je utekel nesreči, drugi pa je z vso silo zadel v odbijač avtomobila in padel. Kolo je bilo vse razbito. Kolesar si je sicer rešil življenje, do bil pa je hude poškodbe na obeh kolenih in si je tudi zlomil desnico. Z avtomobilom so ga pripeljali v Višnjo goro, kjer ga je obvezal dr. Jože Petrič.

Tudi avto je bil poškodovan. Ubito je močno prednje steklo in desna svetilka je močno zvita. Višnjegorski orožniki so takoj ugotovili dejanski stan, narednik Marf pa se je z avtomobilom odpeljal v Ljubljano zaradi nadaljnjih odredb. Poškodovanega kolesarja so z večernim vlakom odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Nesrečo je zakrivil francoski avtomobilist.

Poskusna steklenica

COLOGNE »SOIR DE PARIS«
je zavita sedaj v originalni škatlici.
PUDRA »SOIR DE PARIS«

Izkoristite torej to edinstveno priliko in kupite pri svojem parfumerju po normalni ceni ta odlični pudri! Naša kompletna serija »Soir de Paris« se dobiva v vseh trgovinah te stroke.

BOURJOIS
PARFUMEUR-PARIS

Depot: BELA VARY, ZAGREB, Smičklosova ul. 23

Počastitev človekoljubja

Ormož, 11. avgusta.

Križniški red ima v Ormožu svojo bolnišnico, ki že nad 30 let uspešno deluje med prebivalstvom ormoškega okraja. V tej bolnišnici je pred 15 leti nastopil zdrav-

niško službeno mesto g. dr. Anton Hrovat, mlad zdravnik in globoko čuteč človekoljub. S svojim 15letnim delom, ki je

bilo tesno spojeno z novonastalo jugoslovensko provincojo usmiljenih sester križniškega reda, si je g. ordinarij bolnišnice pridobil splošni ugled in veliko spoštovanje. Danes prihajajo v bolnišnico bolniki ne samo iz ormoške neposredne okolice, ampak je njegovo ime znano daleč po širnem Prekmurju in Dravskem polju. V najtežjih primerih prihajajo bolniki k njemu. Splošno spoštovanje uživa pri vseh slojih prebivalstva zaradi svoje večje roke pri najtežjih operativnih primerih in pa zaradi svoje dobrosočnosti do revežev. Domače mesto Ormož je spoznalo vse velike zmoglosti g. dr. Hrovata in mu svoje zaupanje pokazalo še s tem, da mu je poverilo posle mestnega župana.

Ko je 1. avgusta t. l. poteklo 15 let, odkar g. dr. Hrovat v ormoški bolnišnici z velikim uspehom deluje, mu je izrekel svojo priznanje tudi veliki mojster križniškega reda, gospod opat Pavel Heider s tem, da ga je imenoval za svojega sanitetnega svetnika. Tudi mi se pridružujemo čestitkam, ki jih je g. doktor prejel. Da bi še mnogo let deloval v splošno korist je želja vsega prebivalstva obširnega ormoškega okraja.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

„Peglezen“ nova gradbena zanimivost Ljubljane

Nova pridobitev na Lepoti Ljubljane je znani »Peglezen« ali »Lokalnik« ali »Lokalnik« Poljanske ceste, ki je bil zgrajen po načrtih arhitekta Josipa Plečnika. Zgradba je domala gotova, le v notranjosti imajo še manjša dela. V priležnosti so lični trgovski lokali, ki bodo gotovo kmalu oddani, ker v bližini ni nikjer sličnih. Pred hišo pa sedaj obnavljajo trotoarje, ki bodo zaradi dvotirne tramvajske proge precej ozki.

Obvestilo.

Do nadaljnjega prodajamo iz našega skladišča v Ljubljani vsako poljubno količino

Super visokovrednega Portland cementa znamke

„TEMPLE“

po ceni Din 70.— za 100 kg

in Portland cementa znamke

„TITAN“

po ceni Din 66.— za 100 kg

„ALPEKO“ Trgovsko-industrijska družba

Ljubljana

Masarykova cesta št. 23. — Telefon št. 29-30. 6513

Največja tombola v državi

bo v Kranju dne 16. septembra.

Glavni dobitek: 4sedežni avto franc. trdke CITROEN

MODEL 1934 (najnovejša, moderne oblike) v vrednosti 62.500.— dinarjev.

NA PRIREDITEV ŽE DANES OPOZARJAMO. 6702

L. Wolff:

Garragan

Roman

Garragan je zapustil bančno poslopje in krenil v pisarno velike paroplovne družbe, da bi si zagotovil prostor na prvem parniku. Zvedel je, da odrine jutri nenavadno udobna in hitra ladja in da po srečnem naključju še lahko dobi izredno lepo kabino, zakaj gentleman, ki je najel to kabino, slaven filmski režiser, bo jutri zadržan in ne bo mogel odpotovati. Garragan, ves vesel, da more tako hitro obrniti Ameriki hrbet, je seveda vzel kabino filmskega režiserja.

Nato je obedel v kar neprijetno razkošnem restorantu, v katerega je bil zašel, ne da bi se pomišljal, in mahoma začutil nekakšno ogorčenje nad deželo, ki ji je bil dolžnik za toliko bogastva. Kako brezmišlno so ti ljudje pritrjevali življenju! Kako zadovoljni so bili s seboj! Kolikaj so ljubili svoje dolarje! Kako otroško so bili ponosni na tehniške spretnosti! V tej deželi, ki ji je vladalo nekaj trustov, okuženi s širokopotezno korupcijo, posejani z jetnišnicami, v tej deželi lažnjive svobode, ki so jo s pendreki branili nezadržanih mnenj — v tej deželi naj bi bila prihodnost človeškega rodu. Tisočkrat ne, je pomislil Garragan. Tu je bil konec. Prihodnost je bila na vzhodu, če ne drugod, pa v Rusiji.

Garragan je bilo nekoliko sram teh mogočnih misti, v katerih je spoznal prazno igro brezdelnih možganov ali pa izžarevanje svoje nejevolje. Kaj mu je bilo mar Amerike in prihodnosti človeškega rodu? Cilj, ki se je vroče gnil za njim, je bil oosežen — a

kaj zdaj? Ali je bil zdaj srečen? Prvikrat je zaslutil, da je hrepenenje vse in da izpolnitev nič ne pomeni.

Krenil je po Peti aveniji, je prišel do prodajalne Macphersonove družbe, kjer je bil pred davnim, davnim časom povprašal po Mr. Macphersonu, in obstal pred izložbami nekaterih velikih draguljarjev. V eni izmed njih je bila na črnem žametnem razprostrtu brezprimerno krasna biserna ogrlica. Ali je ne bi kupil za Nikolino? Ne, si je dejal, Nikolini se niti ne bi prilegala, tej hčer potsdamskega polkovnika Queissa. Osmešil bi se, če bi se s takimi biseri vrnil k njej.

Garragan se je odvrnil in korakal dalje, mučec se z nejevoljo, ki ni mogel dognati njenega vzroka.

Ko je drugi dan stopil na ladjo in so ga s posebnim spoštovanjem spremili v njegovo sijajno kabino, je začutil silno mržnjo do razkošja v tem salončku, ki je bil videti, kakor da bi ga pozdravljali in se globoko priklanjali njegovim dolarjem. Vsi kosi pohištva so se spoštljivo smehljali: pripravljeni smo ti služiti. Garragana je bilo te kabine sram. Danes ni mogel razumeti, da ga je nekoč srce bolelo, ker se je moral voziti v drugem razredu. Ali ni bila ta razdelitev po razredih vobče nečloveška? Ali ni imel vsak potnik iste pravice do snažne postelje in oddeljenega prostorčka? Mar niso bili vsi enaki? Take komunistične misli so obhajale Garragana, kakor vsakega premišljujočega bogataša.

Tudi na povratku se ni z nikomer izmed potnikov bliže seznanil, ampak se je vdajal svojim mislim, ki so ga obvijale kakor gosta koprena. Šele ko je bilo med ladjo in Ameriko nekaj dni vožnje, lepega, prečudno blagega zgodnjevečnega večera, je postalo v Garraganu vse jasno. Breme, ki ga je v Newyorku tlačilo k tlom, je izginilo, vsa teža je padla od njega, pota, ki ga je usoda

vodila po njih, so mu postala razumljiva. V tej uri spoznanja se mu je odkrilo, zakaj je bil tako miren in ravnodušen, ko je gledal Gloriji v oči, čeprav jo je nedavno prejel hotel ubiti. Bog je vodil njegovo srce. Bog mu je bil poslal Nikolino, da ga je rešila.

Šele zdaj je vedel Garragan, kolikaj ljubi Nikolino, ki jo je dotlej samo želel.

Ves kesen je poskočil in stekel v pisarno, brzojaviti Nikolini; do tistega trenutka ji še ni bil dal glasu o sebi.

Kakor mladenič, poln blaženega upanja, se je vrnil na svoj prostor in se z močnimi očmi zagledal preko morja. Prihodnost je ležala pred njim, svetla kakor polje v jutrnjem solncu. Hrepenenje po svoji lastni zemlji se je vnelo v njem, pradašno kopnenje, ki je še izza njegovih škotskih prednikov spalo v njegovi krvi, se je spet zbudilo. Nič več ni hotel graditi strojev, nič več biti tehnik, nič več izumljati, biti je hotel baron Jožef Garragan, stati na svojih lastnih tleh in gledati okoli sebe travnike, konje in pse.

Tako je sanjal Garragan v večerno zarjo, in misel, da zdaj lahko uresniči svoje sanje, mu je toli radostno prevzemala srce, da bi bil najrajši zavriskal.

32

Ko je stopila Nikolina na postajni pločnik Lehtskega kolodvora, je takoj zagledala starega Ewedinga, ki je čakal že pol ure. Eweding jo je spoštljivo pozdravil. Nikolina je stopila k starcu in z bleščečimi očmi vprašala: »Nu, Eweding, kdo je imel prav? Ali se baron vrača li ne?«

Eweding, ki ni zaupal hudobni usodi, je skoraj zaklinjajoče odvrnil: »Gospoda barona še ni tu, gospodična.«

»Ali čez pet minut bo tukaj, Eweding, stari nejeverni Tomaž!«

S P O R T Nauki iz Pešte

Še nekaj kritičnih beležk našega posebnega poročevalca s plavalnega troboja Italija—Jugoslavija—Madžarska

Pešta je za nami. Uspeh, po točkah izražen, za nas ni bil. Če bi hoteli rabiti obrabljeno frazo, bi rekli morda, da je bila to dobra šola za nas. Pa tudi šola ni bila. Samo krepka lekcija, pridiga učiteljeva šolarcu, ki je bil nepazljiv, ki je površno napisal svojo nalogo.

Ze pri sestavi reprezentance je bilo grobov. Če že ni bilo dano našemu savezu, da bi v Pešto povedel Vilfana, naj bi se vsaj bil pobrigal, da bi vzel s seboj Grki-

zlasti Zihleri. Savez ju na splošno začudenje in negodovanje ni vzel s seboj, češ ministrstvo je dovolilo start v Magdeburgu samo water-polo moštvo. Pred nedavnim smo v nekem listu čitali, da je ministrstvo na predlog saveza dovolilo v Magdeburgu start water-polo moštvo. Ali ne bi bil mogel savez predlagati tudi Zihlerja in Gazzarija? Uverjeni smo, da bi jima bilo ministrstvo start dovolilo, zlasti po njunem uspehu v Pešti!

Kot bi nam hoteli pokazati, da treba tako sprejeti goste, ne pa, kot so bili oni sprejeti v Splitu. Povsod so bili s nami, čim več so nam hoteli pokazati, čim več nuditi. Videli smo Pešto, obiskali Horthyjev dvorec, igrali v obeh najlepših budimpeštanskih luksuznih kopališčih, v kopališču St. Gellert in v impozantni kopeli na Margaretnem otoku, ogledali smo si vzorne sportne naprave MAC in njegovo razkošno klubsko palačo, v kateri je bil po končanem tekmovalju slavnostni banket. Le skromno smo se mogli za vso pozornost oddolžiti Madžarom s tem, da je naša polnoštevilna

reprezentanca položila venec na grob neznanega junaka in se tiho poklonila spomniku padlih.

Veliko spominsko plaketo s reliefom portala kopališča na Margaretnem otoku, ki ga je v lastni režiji zgradil madžarski plavalni savez — so Madžari poklonili našemu savezu. Kot bi nam bili hoteli podariti trajen opomin: tu je pot do uspehov — gradite kopališča, postavljajte sportne bazene, krite lope! Za životarj naš savez v tako skromnih razmerah, da je najbrže tudi ta opomin prišel na napačni naslov. —sič.

pek. — Potrjuje se prejem dopisa SK Ptujja ter se bo postopalo po njem. — Verificirajo se s pravico takojšnjega nastopa hazenašice: Hočevar Mira za TKD Atene, Ljubljana, Trauti Spruščina in Madi Vali Osenjak za SK Ptuj, Ptuj. — Glede na to, da stvari bivšega LP niso bile pravosodno oddane ter niso znani naslovi za večino članov bivšega u. o. LP, se po tej poti vjdno naprošajo, da se izvolijo zglasiti v damski sobi kavarne »Emona« zaradi izjave, ki jo zahteva savez (in katera je vezana na termin), in sicer v ponedeljek dne 13. t. m. ob 19. gg. dr. Bradač, Sturza, Janc, ga. Jelenčeva; ob 19.30 gg. Kermarver, Karba, Kušar, ga. Svetličičeva; ob 20. gg. Stepišnik, Jurman in ga. Adleščeva. — Izjave za savez bo vzel na zapisnik g. Schneller.

SK Slovena. Danes ob 16.30 naj bodo na igrišču Primorja: Franečič, Saus, Grm, Smrekar, Lado, Sinkule, Galle, Ključec, Vasiljevič, Poznik, Rozman I. in II., Jovanovič. — Ob 17.30 pa: Moša I. in II., Marchiotti I., Kobal, Uhan, Kolarič, Thuma, Jankovič, Gerjol, Keravec in Stojanovič. — V ponedeljek redna odborova seja v klubovi sobi pri Krušiču, strogo obvezna za vse gg. odbornike. Tajnik I. se opozarja, da uredi vse v smislu sklepa seje z dne 30. p. m.

SK Marš. Danes ob 8.30 naj bodo na igrišču Jadrana igralci: Ivo, Ban, Dolinar, Lili, Pogačar Stane, Zavri, Ivo, Zupančič Tone, Vrhovc, Strnad, Zigon, Klemenčič, Trček I., Zadnik.

SK Svoboda - Ljubljana. Za gostovanje v škofji Loka se mora zbrati na glavnem kolodvoru najkasneje ob 11.30 naslednje noči: Udovc, Škerjanc, Drapke, Ribič, Dovgan, Dežman, Polc, Brajer, Samar, Zemljak Povh in Skapin. Vsi ostali igralci in člani kluba se zberejo na igrišču Reke. — Ob 8.30 morajo biti na igrišču Panonije igralci: Sušteršič, Vinšek, Zemljak, Habicht I. in II., Samar, Babnik, Petrič, Lešica, Povh, Janežič. — Točno!

SK Istra. Danes ob 9. treninjska juniorjev z Reko na njihovem igrišču. Igrajo se bo v modrih dresih, ki naj ga vsak prinese s seboj.

Danes na dirkališče!

Dirke ŽSK Hermesa bodo ob 15. na dirkališču v šiški številne prijave, napete točke

Na dirki, ki obsega vrsto zanimivih točk, bodo startali: Šoštar, Cisar, Koplč-Kralj, Boškovičeva Šeandlova, Muler za I. hrvatski moto-klub v Zagrebu; inž. Lotz in Cerić za Moto-klub v Mariboru; Wresnig za moto sekcijo Peruna v Mariboru; Erjavec, Lapajne, Haly, Miklavčič za MK Ilirijo v Ljubljani; Starič, Skopec, Stepančič, Jelovčan, Zagorjavec, Prešeren, Jakopič i. dr. za moto-sekcijo Hermesa v Ljubljani.

Važen finale na igrišču Reke

Na novem igrišču ob Tržaški cesti bo ob 17. finale za vstop v podsavezni razred med mariborsko Svobodo in Reko

Danes se bo na novem igrišču Reke ob Tržaški cesti odločila zadnja borba, ki naj prinese Mariboru odnosno Ljubljani novega zastopnika v podsavezni ligo. V boju gre Svoboda z nasokom treh golov in kompletnim moštvom, ki beleži v letošnji sezoni nepretrgano verigo zmag. V boju gre torej lahko ravnodušno in še mnogo bolj, ker bo pripeljala s seboj moč-

no četo navijačev. Drugačen je položaj Reke. Dva igralca sta blezdana, dva suspendirana — pa fantje ne obupajo, temveč so bolj ko kdaj poprej odločeni, da bi rešili čast Ljubljane in ji priborili drugega zastopnika v podsavezni ligo.

Tekma se bo pričela ob 17. V predtekni bošta nastopili obe rezervi.

Največja motociklistična prireditev v sezoni

Ljubljanska dirka na praznik 15. avgusta ob 10. dopoldne.

Kakor smo povzeli iz razgovora s predsedstvom MK Ilirije, so vse priprave za dirko končane, tako da se nam obeta izreden sportni užitek. Ljubljanska proga je po zaslugi stavbenega svetnika g. inž. Emmerja v najboljšem stanju, tako da upravičeno pričakujemo, da bodo vsi vozači lahko izboljšali dozdaj dosežene čase, čeprav so že ti skoraj na skrajni meji možnosti.

V naslednjem podajamo nekaj imen dirkačev! Predvsem moramo imenovati rekorderja ljubljenske proge Uroica, ki bo tudi letos prišel z najboljšimi motorji. Dalje Ceroni iz Beljaka, Orthuber z Dunaja i. dr. Prijavil se je tudi Hubman iz Gradača, ki je zasedel pri letošnji dirki na Klausenpass ob najhujši mednarodni konkurenci III. mesto. Razen teh so udeležili prireditve vsa elita naših domačih moto-dirkačev, kakor tudi iz Zagreba in Maribora.

Zato velja za sredo, dne 15. t. m. edina deviza: Vsi na Ljubelji! — Železniška zveza z jutranjim turističkim vlakom je izredno ugodna. Med Trzinom in Sv. Ana bodo stalno obratovali avtobusi ter so tudi ljubljanski avlo izvozniki obljubili prevzeti vožnje po zelo ugodnih cenah. Vsa poasnila pri tajništvu kluba Miklošičeva 15 (tel. 2066).

V nekaj vrstah

O kvalifikacijskih tekmah na evropskem veslaškem prvenstvu v Luzernu smo že včeraj kratko poročali med brojavnimi vestmi. Presenečenje dneva je bilo, da so mnogi favoriti zaostali na slabih mestih in prišli v poštev le še za tolažilne tekme. Zaradi boljše pregleda objavljamo rezultate prvega dneva podrobneje:

v štiričlanih s krmarjem: v I. skupini 1. Madžarska 7:02.6; 2. Jugoslavija 7:03.2; 3. Nemčija; v II. skupini: 1. Italija 6:55.6; 2. Švica in Francija 7:01.4;

v skiffu: v I. skupini: 1. Švica 7:42; 2. Poljska 7:49; 3. Jugoslavija 8:03.2; v II. skupini: 1. Nemčija 7:42.6; 2. Francija; 3. CSR. v dvojki s krmarjem: v I. skupini: 1. Madžarska 8:05; 2. Francija 8:07; 3. Poljska 8:17.8; v II. skupini: 1. Italija 8:19.6; 2. Holandska 8:26.8; 3. Belgija;

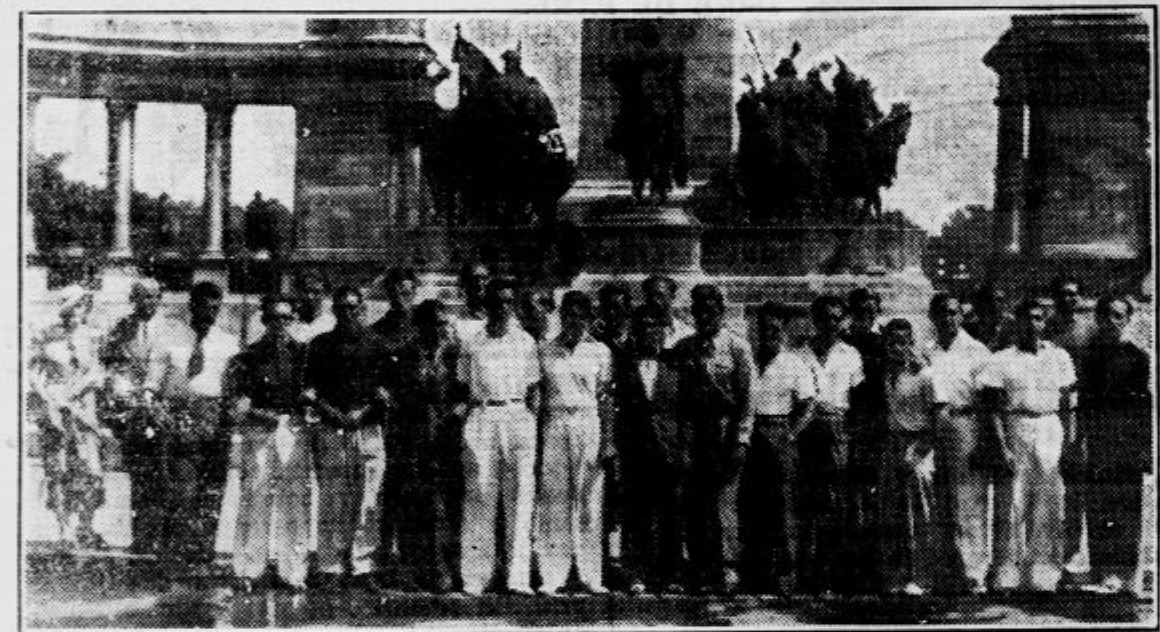
v štiričlanih brez krmarja: v I. skupini: 1. Švica 6:41; 2. Italija 6:42; 3. Francija 6:43; 4. Jugoslavija 6:51.2; v II. skupini: 1. Nemčija 6:41.8; 2. Madžarska 6:49.8; 3. Holandska 6:54;

v osmercu: v I. skupini: 1. Italija 6:12.6; 2. Danska 6:15.6; 3. Francija 6:25.2; v II. skupini: 1. Madžarska 6:10.4; 2. Švica 6:12.2; 3. Nemčija 6:14; 4. Jugoslavija 6:17.

Zmaga naših hazenašic

na svetovni prvenstveni tekmi v Londonu je šele zdaj prav odjeknila po našem tisku. Vsi listi objavljajo slike zmagovalne družine in obetajo vsej hazeni šele zdaj pravi razmah. Minister za telesno vzgojo dr. Angelinović je poslal družini preko londonskega poslanstva brozjavne čestitke. V Zagrebu pripravljajo naši družinici, ki si je sredi velikega sveta izvojevala tako častno zmago, slovesni sprejem.

Beograjski listi že lansirajo prve vesti o slabem uspehu nogometnih tekem po ligah

Naša plavalna odprava na grobu Neznane junaka v Budimpešti

niča, brezpogojno pa bi bil moral potovati Hribar, ne pa, da se postavlja v državno reprezentanco junior, ki je v vsem življenju preplaval progo 200 m samo enkrat, v Budimpešti pa pri 150 m izstopil. Saj je Hribar v tork zvečer, ko je plaval proti Grkiniču, dokazal, da spada v reprezentanco predvsem on. Toda če bi bil šel Hribar, bi bil moral izpustiti Strmac, ki pa je Zagrebčan, Concordijski režimovec!

Z vratarjem water-polo moštva tudi ni šlo v redu. Strmac in Matosiča so postavili v reprezentanco zato, ker sta se bila kvalificirala na državnem prvenstvu, ki je edino bilo izbirno tekmovalje za sestavo reprezentance. Hribarja se ni bilo vzele v poštev, ker se je bil kvalificiral šele dva dni kasneje.

Na državnem prvenstvu je bil najboljši vratar Čadež — to so priznali tudi Jugasi — za njim pa Čurlića (Jug). Ona dva sta tudi bila nominirana v reprezentanco. Pa je savez ugotovil po izpovedih nekaterih igralcev, da je boljši od obeh Jadranaš Mihovilič. Pozvali so njega in Čadež, ki ki se je že pripeljal do Zagreba, je moral nazaj v Ljubljano mesto v Pešto. — Res je bil Mihovilič boljši, toda zakaj ni Čurlića odšel domov? Morda zato, ker je bil vodja potovanja g. Nardelli, predsednik Jugas?

Prav tako savez, dasi opozorjen na to, ni hotel vzeti Fuxa s seboj. Obe tekmi, v katerih je Čvetković — zlasti proti Italiji — precej odstopal, sta pokazali, kako bi bil Fux v Pešti potreben. Dr. Bibica ml., ki je v Pešto potoval na svoje stroške, je bil nakažen nominiran v moštvo za Magdeburg. Dasi se je vedelo, da je on najnevarnejši in najuspešnejši igralec Jugovega napada, v Pešti ni bil postavljen!

Vodja ekipe mr. Praunspenger je v Budimpešti večkrat izgubil glavo. Taktični vodja pota Nardelli se je vse bolj interesiral za reprezentativne posle in vso administracijo prepustil Praunspengerju, ki je bil preobremenjen, razen tega pa je še imel večne finančne skrbi. Zato je skrb za ekipo prebral zanemarjal. Naši plavalci niso v Pešti imeli nobenega pravilnega treniranja, samo dvakrat so se bili šli kopat. V dnevi, ko je bilo tekmovalje, je bila večerja po tekmovalju. Povsem samo ob sebi umerno je, da bi bili morali te dni plavalci imeti izdatno južino. Pa na to ni nihče mislil in ubogi fantje so morali vztrajati brez jedi od kosila, ki je bilo nekako ob 13. pa do večerje, ki je nekako o polnoči prišla na vrsto, torej celih enajst ur! Morda je to tudi vzrok slabih rezultatov?

Gazzari in Zihleri sta bila najuspešnejša naša tekmovalca v Pešti. Od enajstih točk, ki smo jih dobili, sta jih samo ona prinesla šest. Tudi njuna absolutna kvaliteta je odlična — zaostala sta z neznatno razliko renomiranim tekmovalcem — prav tako bi bila lahko zmagala. V Magdeburgu bi imela lepe izgled. Predvsem pa bi bila tam lahko marsikaj videla in se marsičesa naučila.

Pred dvema letoma, ko smo bili porazili Avstrijo, je avstrijski strokovnjak Pattuzzi Takrat smo zaslužili to. Sedaj gre ta krlatica Italijanom. Zdi se, da so v plavanju oni prihajajoča nacija in ne bo trajalo morda dolgo, ko bo tudi Madžarom v crawl, kjer so prednjačili in trenutno še prednjačijo v Evropi, odklenalo. Italijani imajo izvrstno šolo, lep, ugleden stil in, kar je morda vredno največ, trdno, do skrajnosti trmasto voljo. Pa dobro organizacijo in izdatno pomoč od države. Zanimivo je, kako so izbirali in izbrali svoje reprezentante za prsno plavanje: priredili so po vseh mestih izbirna tekmovalja, nato pa šest ali sedem najboljših s teh tekmovalj pozvali na skupen treninjski podvodstvom dveh trenerjev v nekem malem mestecu blizu Rima. Med temi tekmovalci se je v teku 14 dni vršilo devet izbirnih tekmovalj, ki so dala končno veljavno oba dva zastopnika za Pešto. In za ekipo, ki je šla v Magdeburg, so dobili podporo 35.000 lir, njihov savez pa je dobil podporo še posebej!

Water-polo je na Madžarskem pravi narodni sport. Dolgo vrsto let so se Madžari v water-polu prvaki sveta. Čudili smo se temu svojčas — sedaj se pa oni, ki smo bili v Pešti, ne čudimo več. Pešta sama je polna kopališč. Nešteto toplih izvirov je izrabljenih na umne načine, da dobivajo vodo bazenom. Water-polo se v teh bazenih goji, kot svojčas pri nas nogomet na bivšem tivolskem igrišču. V »Časarsfürdö« smo videli ob robu kopališča drugega poleg drugega obojene na ograjo gole v vodi pa stare in mlade v borbi za žogo. Venomer, nenehoma. Ko se naveliča eden, pa že pride na njegovo mesto drugi. Žoge in gole dajo na razpolago kopališču. Spadajo k inventarju in se jih vsakdo lahko poslužuje. Kopalki imajo pred water-polisti spoštovanje. Gledajo in si prizadevajo, da jih ne motijo in jim niso na poti. Nikomur ne pride niti na misel, da bi se pritožili, če mu slučajno prileti žoga v glavo ali če ga vneči waterpolist »povozijo«. Smatra to za svoj greh in svojo nerodnost in on je tisti, ki se opraviči. — In pri nas, na Iliriji, v »sportnem kopališču«? Ubogi igrači, nikdar ne vedo, kako bi svoj trening, ki tako traja k večjemu eno uro, spravili pod streho, da ne bi bili komu na poti in da ne bi bilo pritožb.

Prvi dan je prisostvoval tekmovalju sam državni upravitelj Horthy v spremstvu svojega sina, ki je predsednik madžarskega plavalnega saveza. Prisoten je bil tudi zastopnik italijanskega poslanstva, naš poslanik g. mlin. Vučković pa osebno. G. ministra je naša kompletna reprezentanca pozdravila tudi v prostorih poslanstva. V nevezanem, prijateljskem razgovoru smo z g. poslanikom prečesali nekatera pereča vprašanja. Marsikaj z našega plavalnega sporta, o čemer je bil le enostranski informiran iz časopisja, smo mu razjasnili in pri slovesu nam je obljubil, da nas pride pogledat na plavalnišče. Bil je moč beseda!

Madžari so naši reprezentanci pripravili in aranžirali res prijetno bivanje v Pešti.

VATO

v tablah in za očeje. Preden križete svoje potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!

ARBEITER

Maribor 29

Prodamo

avtomobile, motorna ko-

lesa (Indian in Harley

Davidson s priklopi, BSA solo), kolesa, živali-

ne stroje, opreme za

kopalnice, štedilnike, ka-

varniški inventar, tr-

govske opreme, pisalne

mize, spalne divlane in

zofe, vse vrste pohištva,

klavirje, harmonike in

druga glasbila, razne

tehnične, sportne, go-

spodinjske predmete itd.

Sprejemamo

v prodajo vse vrste pre-

mičnin! Informacije do-

biti brezplačno tudi v

Realitetti pisarni Gra-

šek, Ljubljana, Gleda-

liška 4. 6625

Kompletna tvornica

nogavic in parna barvarnica v lastni zgradbi v Beogradu

se prodaja zaradi opustitve.

Kapaciteta 1500 tucatov mesečno. Potreben kapital Din 500.000.—.

Vprašajte na: Farizic, Vrazova 33, Beograd.

Vsak hišni posestnik,

ki hoče preplepskati svojo hišo, naj se z zaupanjem obrne za nasvete in za cene na trgovino barv, lakov

R. HAFNER

šiška, Celovška cesta 61. 6693

„Specijalna popravilnica“

Maribor

Plinarniška ulica 17.

Prevzema vsa popravila in žigosanjet

Kraljestvo mode

Lepi našivi na jesenskih oblekah

Jesenska moda nam vsako leto prinese množico novega okrasja. Letos bomo videli tudi na oblačilih mnogo vezen, poleg tega pa tudi zanimive našive, ki dajejo oblekam poseben nov in originalen videz.

V ta namen nam moda nudi toliko različnih port, kakor že dolgo ne. Po potrebi ali okusu se bodo dame odločile za modre ali bleščeče vrste ali pa za apertne povojene porte, ki jim daje tanka voščena plast poseben, lakast sijaj. Poleg gladkih so nam na izbiro še vzorčaste in izbočene porte.

Izredno važen je tudi način, kako porte prišijemo. Z originalno in okusno namestitvijo našivi namreč dosežemo presenetljivo lepe učinke. Tudi barva našivov ima veliko vlogo; večinoma izberemo isto barvo, kakor je ima obleka ali pa lep odtenek dotične barve.

Čudno je, s kakšno vnetostjo se modni saloni vsi naenkrat poprimajo te ali one zamisli. V letošnjih pripravah za jesensko modno kolekcijo zavzemajo ravno porte najbolj važno mesto. Sto in sto prilih rok je na delu, da obšije jesenske modele s tem novim okrasjem: porte na oblekah, porte na kostumih, na plaščih - obeta se nam torej prava pravcata poplava port!

Oglejmo si nekoliko to novo in vendar staro okrasje, ki bo v kratkem zanimalo vse elegantne žene!

Vedno znova se pojavljajo v modi obleke z malim kazakom - tako zvanim »krilecem«, ker so mladostne in obenem profinjeno elegantne.

gantne, tako da ustrezajo vsem željam. Tak model izredno poživijo lepe porte, ki v večkratnih vrstah obrobajo »krilec« in ozki vratni izrez. Namestimo jih tudi ob robu krila in kot okrasje v obliki loka ukrojenih manšet (1. skica).

Druga skica nam predloži, kako originalno učinkujejo prepletene našite porte. V to svrhu so najbolj prikladne vzorčaste vrste, ki bolj poudarjajo prepleten vzorec, kakor pa navadne, gladke porte. Prepleteni našivi na tričetrtinskih rokavih, ob pasu in na robu krila delujejo posebno okusno (2. skica).

Splošno pozornost zasluži jesenski kostum iz pepita blaga, ki ga okrasimo z lakastimi portami. Posebno učinkovit je valovito ukrojeni, s portami pošiti ovratnik, ki se končuje v miniaturno kravato. Dva volana apartno zaključujeta gladko in ozko krilo. Sem spadajo evetle kožnate rokavice, ki jih na okrajih obrobimo z enakimi portami (3. skica).

Tudi pri lepih jesenskih plaščih se poslužujemo tega okrasja. Našivi so tukaj nameščeni nad širokim krznenim robom in se navzgor zožujejo. Na isti način so pošiti tudi rokavi. Seveda pride za tak model v poštev le medlo blago, odkoder se bleščeče porte posebno učinkovito odražajo (zadnja skica).

Važno je, da pazimo na diskretnost takih našivov. Vsako pretiravanje bi pokvarilo lepe učinke.

Vljudno naznanjam, da bom na vzpodbudo cenjenih dam, po predhodnem, z odličnim uspehom položenem mojstrskem izpitu

otvorila 17. avgusta na Mestnem trgu 3 (poleg rotovža) svoj lasničarski salon MARY izključno samo za dame.

Kakor sem se že v svojstvu pomočnice vedno in v vsakem oziru potrudila zadovoljiti cenjene dame, bom ta svoj trud, spretnost in marljivost v svoji samostojni obrti podvojila in bom z vso vestnostjo skrbela, ustreči v prav vsakem pogledu cenj. damam, k čemur mi bodo še prav posebno pripomogla vsa razpoložljiva moderna lasničarska tehnična sredstva. Za dosedanjim zaupanje in naklonjenost, ki so mi jo cenjene dame izkazovale na mojem dosedanjem službenem mestu, se najiskrenejše zahvaljujem in v ljubno prosim, da mi svojo naklonjenost in zaupanje ohranijo in me posejajo odslej v mojem lastnem, novo odprtem salonu.

Za prijazne posete se najvdaneje priporoča SALON MARY, MARICA ŽIROVNIK.

Baržunasto okrasje

epada med najbolj zanimive novosti nove jesenske mode. Zlasti v zvezi z lepim, medlim volnenim blagom je zamešno okrasje najbolj učinkovito. Seveda bo prevladovalo črno blago, kombinirano s črnimi baržunom, v tej sestavi pa bomo videli tudi nekatere lepe jesenske barve. Naša slika predstavlja

tako obleko iz finega blaga, ki ima ovratnik s pentljo iz baržuna. Prav tako so baržunaste tudi originalne manšete, ki so ukrojene po srednjeveškem vzorcu. Ta lepa in elegantna obleka je vredna, da jo obdržimo v spominu.

Kopalci in turisti

Uporabljajte za solčenje

dr. Kmetovo mazilo

ON OLJE. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

Obleka s telovnikom

je izredno praktična za jesenske sprehode in izlete in če nas vse ne vara, se bo kmalu udomačila zlasti pri mlajših damah. Tudi takaj so najbolj priljubljena vzorčasta blaga, ker so najmanj dovzetna za razne

madeže. Telovnik našega modela je prekrit z zapet z dvema okroglima gumboma, opremljen je s širokimi reverji, kakor stari bidermajenski telovniki. Krilo ima globoko gubo in zanimive žepce. K takim oblekam nosimo preproste bluze iz pralne flanele, ki jo izberemo tako, da se v barvi prilega k vzorčastemu blagu obleke.

Naročite — šitajte „LJUBLJANSKI ZVON“

Zdravniška posvetovalnica

F. K. Predvsem morate a primerno dieto, ki naj bo pretežno vegetarijanska, skrbeti za redno odvajanje, katero po potrebi lahko pospešite še s tem, da na tešče izločite kofeinske vode in če se to ne bi pomagalo, pomešate vodo z grenko soljo. Hrano uživajte v malih, zato pa večkratnih obrokih. Potrebna zdravila bi se na možga predpisati samo na podlagi zdravniške preiskave. — S. A. Perniciozna anemija, ki obstoja v zmanjšanju rdečih krvnih teles, je sicer resno obolenje, vendar je ozdravljeno ali vsaj izboljšano lahko mogoče. Kot specifično sredstvo se uporabljajo sedaj jetra: 120–140 gramov kuhanih govejih ali telečjih jeter, 120 g nemastnega govejega mesa, 1/4–1/2 kg sardija, 300 g zelenjave, malo sladkorja, 40 g sirovega masla, 1 jajce, 2 čaši mleka, močnate jedi, prenehanca in krompirja po volji. Zaradi boljše prebave na se po vsaki jedi vzame Acidol - Pepsin. Jetra ne smejo biti pečena ali pražena: uživa se jih lahko kot pire, pastete, haše ali pa tudi sirove z različnimi začimbami. Če se jeter ne more uživati, potem se uporabljajo različni ekstrakti, ki so v prometu, najboljši v obliki injekcij (Campolon). V času, ko se bolezen poboljša, so priporočljivi prenarasti arzena in železa in pa bivanje v visoko ležečih krajih. Vedno pa mora ostati bolnik pod zdravniško kontrolo. — I. S. Opisani pojavi so življenjskega izvora in niso tako resni in obupni, kakor si predstavlja. Z dobro voljo si morate zornet pridobiti zaupanje v samega sebe. Priporočamo vam veliko čenja pa svežem zraku in hladni kopeli. Zvečer se ogibajte težkih jedi in alkoholnih pijač. Postavo si lahko izboljšate z radno telovadbo. Po novem zakonu rabite za ženištev zdravniško spričevalo in pri tej priliki se lahko ugotovite morebitne organske napake. — Elen. Z. Pri belem toku so se dobro obnesle Devegan tablete. Ni izključeno, da je bel tok tudi vzrok opisani pomanjkljivosti, tako, da bi ta po ozdravljenju belega perila prestala. Vendar vam pa priporočamo zdravniško preiskavo, ker je možen še kakšen drug vzrok (nepravilna lega maternice, vnetja itd.), da ne zanosite. — Maja. Ker je po združenju nastopilo že trikrat redno perilo, je nosečnost praktično izključena. — Sončne pege. Pege je mogoče odstraniti, vendar navadno le za nekaj časa. Po končanem telesnem razvoju pa običajno trajno izginejo. Vsa sredstva, ki odstranjujejo pege, imajo isti cilj, da bi se koža, z nima namazana, olupila. Seveda se pa barvilno zmenež nekaj časa na isti način razporedi v njej in pege se, posebno poleti, zopet pojavijo. Za odstranjevanje večjih, ne preveč številnih peg pride v poštev koncentrirana karbolova kislina, ki se nenašaj previdno s koničasto stekleno iglo na posamezne pege. Če se pojavi močnejše vnetje kože, dajte obkladke z očetnokislino in potem prilagajte cinkovo pasto. — Če so pa pege goste in številne, morate kožno plast, kjer so pege, bolj previdno in počasi pripraviti do tega, da se odloči in je zato veliko edreštev na razpolago. n. pr.: Ichthyola, rdeča glina, kurmarčne esence, po 10 gramov. — A. R. Ker se omenjeno sredstvo ne uporablja na lasih, zato tudi zaradi nje ne morejo izpadati lasje ali pa osiveti.

Radio

Nedelja, 12. avgusta.

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika (Pustišek). — 9: Versko predavanje (dr. Ragalac Čebulj). — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. — 9.45: Plošče. — 10: Trbovlje (L. Mrzel). — 10.30: Radio - orkester, vmes harmonika (g. Fonda). — 12: Čas, plošče. — 16: O knjižariji (dr. Veble Fr.). — 16.30: Slovenski vokalni kvintet, vmes plošče. — 20: Pevski koncert g. Franzla. — 20.30: Radio - orkester. — 21.30: Dva harmonikarja krožita domače (Bregant in Vampelj). — 22: Čas, poročila, lahka glasba.

Ponedeljek, 13. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 19: Prekmurje (Vilko Novak). — 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Mazajna). — 20: Samospevi gđ. Vedralove, vmes citraški trio »Vasne«. — 21: Radio - orkester. — 22: Čas, poročila, lahka glasba.

BEOGRAD 18: Narodna glasba. — 18.30: Ruske pesmi. — 19.10: Plošče. — 19.25: Iz opere »Grafica Marica«. — 22.20: Verdijevo opera »Traviata« na ploščah. — 22: Godba za ples. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Wagnerjeva opera »Tristan in Izolda« na ploščah. — PRAGA 19.10: Plošče. — 19.15: Prenos iz Brna. — 19.50: Orkestralen koncert. — 20.45: Komorna glasba. — 21.15: Slušna igra. — 22.15: Pesmi. — 22.35: Plošče. — BRNO 19.30: Saksofon. — 19.50: Program iz Prage. — VARŠAVA 19.40: Plošče. — 20.12: Lahka glasba. — 21.12: Orkestralen koncert. — 22.15: Plesna muzika. — DUNAJ 12: Plošče. — 16.40: Koncert solistov. — 17.30: Lahka glasba na ploščah. — 19.30: Orkester dunajskih simfonikov. — 20.30: Program po napovedi. — 21.15: Sereade. — 22.50: Lahka glasba. — 24: Nočni koncert. — BERLIN 20.15: Mozart - oče in sin. — 21: Glasbeno - literaren program. — 22.50: Komorna glasba. — KÖNIGSBERG 19: Pevski koncert. — 20.10: Večer serenad. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — MOHLACKER 20.10: Švabske pesmi. — 20.45: Klavirski koncert. — 21.15: »Triumf barokas«. — 22: Schumannove klavirske skladbe. — 23: Lahka in plesna glasba. — BUDIMPEŠTA 17: Koncert vojaške godbe. — 18.50: Ciganska kapela. — 21: Prenos iz Dunaja. — 22.30: Jazz. — 23.20: Ciganska godba. — M 17: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.45: Mešan glasbeni program.

Torek, 14. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 19: Otroški kotiček (Cirila Medvedova). — 19.30: V kraljestva Blegaša (Rudolf Doestal). — 20: Radio - orkester, vmes čelo in klarinet solo. — 21.30: Godba na harmoniko (g. Stanko). — 22.10: Čas, poročila. — 22.30: Angleška plošče. — BEOGRAD 18.30: Narodne pesmi. — 19.20: Salonski kvartet. — 20.30: Slušna igra. — 21: Beethovenova IX. simfonia na ploščah. — 22.10: Lahka godba orkestra. — 23.10: Plesna muzika na ploščah. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.15: Pevski koncert. — 20.45: Klavirske skladbe. — 21.15: Pesmi za bas. — 21.45: Plošče. — 22.15: Godba za ples. — PRAGA 20.15: Pester program. — 20.10: Poletna nastrojstva v glasbi. — 20.55: Prenos iz Brna. — 21.15: Orkester mandolina. — 21.35: Klavirski koncert. —

22.15: Lahka in plesna glasba. — BRNO 19.35: Pesmi. — 19.55: Prenos iz Prage. — 20.55: Moravski pevski kvartet. — 21.15: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 19.40: Plošče. — 20.12: Operetni večer. — 22.30: Godba za ples. — DUNAJ 12: Plošče. — 16.15: Otroški pevski zbor. — 16.40: Plošče. — 18: Klavirski koncert. — 19.30: Iz romantičnih oper. — 21.25: Živalske zgodbe. — 22.50: Nočni koncert orkestra. — BERLIN 20.15: »Geniji in njihovo delo«. — 21.20: »V deželih črnih gor«. — 22.50: Lahka glasba na ploščah. — KÖNIGSBERG 19: Koncert orkestra in solistov. — 20.15: Program kakor v Berlinu. — 22.40: Plesna muzika. — MOHLACKER 20.15: Prenos iz Berlina. — 21.15: Mešan glasbeni program. — 23: Lahka glasba. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Koncert opernega orkestra. — 18.20: Pesmi. — 20: Dramski večer. — 22: Koncert ciganske kapela. — RIM 17.15: Popoldanski koncert. — 20.10: Plošče. — 20.45: Komorna glasba. — 21.30: Igra. — 22.15: Godba za ples.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Mariborski turnir je v polnem teku. Med inozemskimi udeleženci vidimo vse mojstre, ki smo jih od početka pričakovali, razen Thomasa, ki je pač rajši ostal na Dunaju. Zagrebški šah zastopa v Mariboru dr. Drezga.

Ko pišem te vrstice, imam pred seboj samo poročila o prvih kolih. Pa mi ne ugaja vest, da je g. Kramer zbolel in da bo moral zaradi tega izstopiti iz turnirja. Te neprijetnosti mariborski šahovski klub ni zaslužil.

Pred desetletji se je v turnirjih pogosto pojavljala mučna prikazen udeležencev, ki so po dveh, treh partijah izginili. Zboleli so. Toda prirejevalci velikih turnirjev so kmalu našli zdravilo. Danes igra tudi resno bolan udeleženec do konca, če je začel. Saj bi si sicer zaprl za vselej pot v turnirsko areno.

Tudi naši turnirji morajo doseči mednarodno višino. Mednarodnega kova prav gotovo. Bolan udeleženec naj ne začenja in naj ne zaseda dragocenega mesta. Igralec, ki zbolí med turnirjem, naj zdrži. V Ujpešti mi je zdravnik v sredini turnirja prepovedal nadaljnjo igro. Nisem ga ubogal. Nisem hotel delati nepriklji. Po svoji preteklosti se mi ni bilo bati, da mi bo izstop zaprl turnirsko areno. Smatral sem pa za svojo dolžnost da ne motim prireditve, ki je zahtevala težkih žrtve.

V Curihi je svetovni prvak dr. Aljehin pokazal, da še čvrsto sedi na svojem prestolu. Njegova zmaga je sijajna. Ves šahovski svet jo občuduje. Malokdo pa občuduje pogum, ki se je Aljehin z njim spustil v boj.

V Curihi je prvak imel borbo kar na treh frontah. Pokazati je moral pred vsem, da zares gospodari svoji generaciji. Bogoljubov, Njemenovič in Bernstein so precej uporni podložniki. Krotiti in ukrotiti jih je. Nevarna je bila Aljehinu fronta proti mladini. Dr. Euwe, ki skuša posegati po šahovskem žezlu, je prvaka v krasni partiji porazil. Flohr je hotel resno pobasati prvo nagrado. No, tudi mladinsko fronto je nazadnje Aljehin ugnal.

Po mojem mnenju se je Aljehin v Curihi, ko je šel v boj, najbolj bal preteklosti — Laskerja. Stari lev ga je l. 1924. v New Yorku naklestil. Lasker je tudi s Capablancu precej nemilo ravnal. V New Yorku l. 1924. in v Moskvi l. 1925.

Aljehin je naposled moral vsaj enkrat poraziti Laskerja. Neprijetno bi bilo, če bi se bil poskus v Curihi ponesrečil. Stari lev še grize. Ugriznil je n. pr. dr. Euweja. Kaj bi rekel svet, če bi Aljehin ne zmogel starca?

Pa ga je zmogel. Se celo brez težav. V dokaj kratki partiji. Zdi se mi, da je ravno ta partija iz curiškega turnirja najbolj zanimala šahovski svet. Zato jo danes pri našam. Je prav živa in lepa.

Beli: dr. A. Aljehin. Črni: dr. E. Lasker.

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 e7—e6
3. Sg1—f3 Sg8—f6

Lasker brani damin gambit vedno z »ortodoksnim« obrambo.

4. Sb1—c3 Lf8—e7
5. Le1—g5 Sb8—d7

Kakor navadno, igra Lasker tudi to pot otvoritev brez teoretične pozicije. Po potrebnem si je zaprl pot od vsega početka v variante slovenske obrambe, kasneje pa pot v Pillsburyjevo obrambo.

6. e2—c3 0—0
7. Ta1—c1 c7—c6
8. Lf1—d3 ———

To je po mojem mnenju najmočnejša poteza.

8. ——— d5×c4
Črni igra sedaj znani »razbremenilni« sistem, ki ga je uvedel Capablanca.

9. Ld3×c4 Sf6—d5
Capablancu izsiljuje tako zamenjavo lovcev, ki odpira pot potezi e6—e5.

10. Lg5×e7 Dd8×e7
11. Sc3—e4 ———

Običajnejša je varianta: 11. 0—0, Sd5×c3; Tc1×c3, e6—e5, ki vodi do težkih zapletljajev. Aljehin je pred leti uvedel igrano potezo, ki mogoče zares najbolj pritiska na črni tabor.

11. ——— Sd5—f6
S to potezo ponuja prav za prav črni remi: 12. Se4—c3, Sf6—d5; 13. Sc3—e4, Sd5—f6 itd.

12. Se4—g3 e6—e5?
Neverjetno! Capablancu je v dvoboju z Aljehinom igral Dc7—b4+ in izsilil zamenjavo dam. Laskerju očitno ne diši težka končnica. Zakaj ne? Svoječas je ravno s takimi končnicami žel največ uspehov. Lasker je star.

13. 0—0!
Prepušča nasprotniku težko skrb v središču in z njo težko odločitev.

13. ——— e5×d4
Črni izroča nasprotniku brez boja središče.

14. Sg3—f5! De7—d8
15. Sf3×d4 ———

Ono Vas naredi lepe!

Čista in lepa ostane koža, če si umivate obraz in roke vedno samo z milom — ki je tako poceni:

STELLA

TOALETNO MILO

V črnem taboru je točka d6 silno slabotna.

15. ——— Sd7—e5
16. Le4—b3 Le8×f5
17. Sd4×f5 Dd8—b6?

Zakaj beži črni iz srede? Nerazumljivo! Lasker je v tej važni partiji brez moči.

18. Dd1—d6!
Gospodar igre, začenja beli takoj silen napad.

18. ——— Se5—d7
Skakač ne more na g6 zaradi odgovora Sf5—h6+.

19. Tf1—d1 Ta8—d8
20. Dd6—g3 ———

Grozi mat. ——— g7—g6
21. Dg3—g5! ———

Silna poteza. ——— Kg8—h8
22. Sf5—d6 Kh8—g7
23. e3—e4 ———

Vsaka poteza udar s kolom. ——— Sf6—g8
Črni bi rad igral h7—h6, oziroma f7—f6.

24. Td1—d3!
Preprečuje oboje. ———

24. ——— f7—f6?
Na 24. ——— h7—h6? bi seveda sledilo 25. Sd6—f5+, Kg8—h7; 26. Sf5×h6, Sg8×h6; 27. Td3—h3.

25. Sd6—f5+! Kg7—h8
Na videz izgubi sedaj beli figuro. Toda Aljehin je pripravil presenetljiv odgovor.

26. Dg5×g6!! ———
Grozi mat. Na 26. ——— h7×g6 sledi 27. Td3—h3+, Sg8—h6; 28. Th3×h6 mat.

Črni se je zato vdal.

Vremenski pregled

Velika depresija se nam je bila proti koncu prejšnjega tedna vendale približala ter nam v soboto naklonila nekaj dežja. Toda v noči od sobote na nedeljo se je s toliko naglico oddaljila od nas, da je prehitela celo vremenske napovedi, ki so za nedeljo imele pripravljeno še slabo vreme, pač ker je v soboto zvečer še vse kazalo na slabo. No, kljub vsemu nas je nedelja presenetila z najlepšim vremenom in nihče se ni pritoževal nad tem.

Toda samo eno središče velikega depresijskega območja je bilo šlo mimo nas. Nad oceanom je ostalo drugo središče in se nam v začetku tedna bližalo precej na hitro, toda ne naravnost, marveč po ovinku čez Francijo. Pod vplivom te depresije se je v turek naše vreme znova slabšalo; južnozapadni veter je kakor običajno gnal razgreti zrak iznad Sredozemskega morja v osrednje evropske predele, a v sredo smo že s približanjem depresijskega središča dobili znova dež. Tudi v četrtek je deževalo, zakaj ciklon se je bil uredil tako, da je obsegal več plitvih jeder, kar prinaša nesimpatično, k neprestanem spreminjanju in k menjavi med dežjem in solncem nagnjeno vreme.

Sele proti koncu tedna se je znova obrnilo; depresijski sistem se je oddaljil tja proti Rusiji, kjer imajo že ves teden slabo, hladno in deževno vreme. Čez naše kraje se je razglašila sprva visok zračni pritisk ter nam naglo izboljšal vreme, kakor maloprej v zapadni Evropi. Toda posebne vročine tudi drugod ni nikjer; vsa Evropa ima tudi sedaj pretežno hladnejše in sploh k slabemu nagnjeno vreme. Niti sredozemske dežele se letos ne morejo pritoževati nad vročino.

Stanovitnega vremena bržkone tudi sedaj še ne bo. Zakaj nad Atlantskim oceanom se je pojavil nov ciklon, ki se je že sredi tedna utaboril tam daleč pri Islandiji. Polagoma se primika k Evropi, pripravljajoč se, da raztegne komčo čez njo svoje običajne darove, ki pomenijo novo pooblašitev in končno dež.

Pilse za volane v različnih gubah, specialni entel oblek, volan, šalov itd., azuriranje, entel vložkov in čipk, predtiskanje, vezenje monogramov, zaves, perila hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Strukelj.

ATELIER
NOTRANJO
ING-J. OMAHEN
ARHITEKTURA
LJUBLJANA
Levstikova ulica na Vrtači

Žarki umirajočih

Obstoj nekrobiotičnih valov, ki naznanjajo smrt, dokazan

Okulistična literatura je polna primerov, da so se bližnjim sorodnikom ali dobrih prijateljem prikazovali umirajoči ali jim dali na kakšen drug način spoznati, da odhajajo na oni svet. Okultisti razlagajo takšne pojave s tem, da ostavlja telo v trenutku smrti neka emanacija, nekakšno astralno telo ali brezžičnim valovom podobno izžarevanje, ki je tudi vzrok takšnim skrivnostnim sporočilom na daljavo.

Znanost se je tej razlagi doslej upirala z vsemi štirimi kajti takšnega izžarevanja ni mogla dognati. Naj bo pa z okultnimi sporočili umirajočih kakor koli, kar se tiče njih izžarevanja, ga mora znanost sedaj priznati.

Odkril ga je namreč ruski raziskovalec Lapeškin in mu dal ime »nekrobiotično iz-

žarevanje«. Navidezno protislovje v imenu se da pojasniti s tem, da ne izvira to izžarevanje niti iz popolnoma zdrave in žive protoplazme, niti iz popolnoma mrtve, temveč da nastajajo v njej baš v kratkem razdobju, ko protoplazma odmira. Dokaz, da ti žarki v umirajoči stanici v resnici nastajajo, je podal Lapeškin s kemičnimi poskusi, s poskusi s kemičnimi snovmi, ki so se v bližini, torej ne v neposrednem dotiku umirajočega tkiva spreminjale. Ugotovil je tudi njih značaj in valovno dolžino. Prav za prav niso nobeni novi žarki, ker spadajo v območje za človeško oko nevidnih ultravijoličnih žarkov. Po lastnosti so zelo podobni življenjskim žarkom, ki jih je odkril prof. Guvrič in ki pospešujejo delitev stanic ali z drugimi besedami rast organizma. Razlika je le v tem, da

delujejo Gurvičevi žarki ves čas, ko organizem raste, Lapeškinovi pa samo med umiranjem. Prav za prav bi jih bilo pričakovati. Organizem oziroma njegove stanice sprejemajo od zunaj žarke vse svoje življenje, naravno je, da jih v trenutku smrti spet oddajo. Prav tako je umljivo, da nastopajo takšni žarki tudi v ranah — kjer jih je Lapeškin tudi najprej odkril. Tu je dosti stanic, ki umirajo in potrebno je nekaj, kar bi v okolici rane pospeševalo nastanek novih stanic, njihov delitev, njihov rast. To nalogo imajo — kakor Gurvičevi žarki — baš nekrobiotični žarki. Iz tega je razviden njihov pomen za vsa živa bitja. Nekrobiotični žarki nimajo tedaj nič skrivnostnega na sebi. Dali so oni tisti, ki povzročajo pojave, o tem pa znanost danes še ne more soditi.

Kako velik je svet?

Učenci imajo o njegovi velikosti zelo različna mnenja

Ljudje so si v teku časa oblikovali različne predstave o velikosti sveta. Šele v novem času so znanstveniki na podlagi svojih opazovanj in iz njih izvirajočih teorij skušali preračunati pravo velikost sveta.

Pri tem pridemo do tako velikanskih vrednosti, da dajejo celo v astronomskih enotah, svetlobnih letih, številne nestvore z mnogimi, premnogimi ničlami. Svetlobno leto ni časovna mera, temveč prostorska. Izraža pot, ki jo svetlobni žarek opravi v enem letu. V kilometrih bi dalo to 300.000 krat 3600 krat 24 krat 365 km ali okroglo devet milijonov kilometrov. To daljavo naj si vsak predstavlja, kakor more in zna. Po Archenholdu bi bil premer vesolja 3800 milijonov svetlobnih let, torej 3800 milijonov krat 9 milijonov kilometrov. Hubble računa velikost sveta na 200 milijard svetlobnih let, Curtis celo na 2000 milijard. Kakor vidimo, grede razna naziranja zelo narazen.

Vsekako pa je pot, ki jo je napravilo naše osončje v 3 milijardah let, odkar je nastalo, proti tem številkam smešno majhna. Znaša namreč komaj 200.000 svetlobnih let, kakor trdi inž. Pigal v neki strokovni reviji. V njegovi razpravi je še polno številčnih podatkov, ki morajo zanimati vsakega izobraženega človeka. Tako zve, da znaša premer vodnega molekula 25 milijardink centimetra, kožica milnega mehurja pa je 6 milijonink milimetra »debelac«, premer bacila influence je 4 deset tisočink milimetra v širino in trikrat toliko v dolžino. Jeans računa starost sonca na 7 milijonov let, stalnico Sirius pa na bilijon let. Sončna masa je 322.000 krat večja od zemeljske mase, masa vsega vesolja pa je po de Sitterju 5000 trilijonov krat večja od sončne mase, po Hubblu pa 100.000 trilijonov krat večja. In s tem bi bili spet pri izmerah sveta, o čemer pa vemo še prav malo gotovega navzlic velikim izsledkom moderne znanosti.

Ne jemljite bilk v usta!

Nedolžna razvada izletnikov lahko povzroči smrt

Večkrat se čita, se čuje pa sliši, da so umrli otroci, pa tudi odrasle osebe, ki so vrgale bilke ali kvas v usta ter ga iz razvade žvečile. Se vedno je majhno število ljudi, ki vedo, da je to početje zelo nevarno otrokom in odraslim. Bilke in kvas vsebujejo namreč neke vrste gobe iz klasti vseh vrst, ki pride takšna kal, ki se da razločiti samo z drobnogledom, v usta, izkove bolezen, ki se konča smrtno.

Na isti način nam lahko postanejo usodne drevesne veje, če jih držimo v ustih in žvečimo. V tem primeru se seveda ne okužimo z gobo, marveč s mlekom, ki je pod lubjem, to pa je strupeno. Na Angleškem so nedavno našli na vrtu mrtvega otroka s kostanjevo vejico v roki. Nič ne moremo dognati, kako je otrok umrl. Oblasiti, ki so domnevale, da je kdo otroka ubil, so odredile strogo preiskavo, in ta je pokazala, da je otrok žvečil vejo in se zastrupil. Na mestu, kjer rasejo listi iz veje, se namreč nabirajo strupeni alkaloidi, ki popolnoma

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski učinkuje že kozarec naravnega »Franz Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Najmlajši zakonski par na Francoskem

Marcelina Ploquet in Emil Resson, ki štejeta skupaj samo 31 let

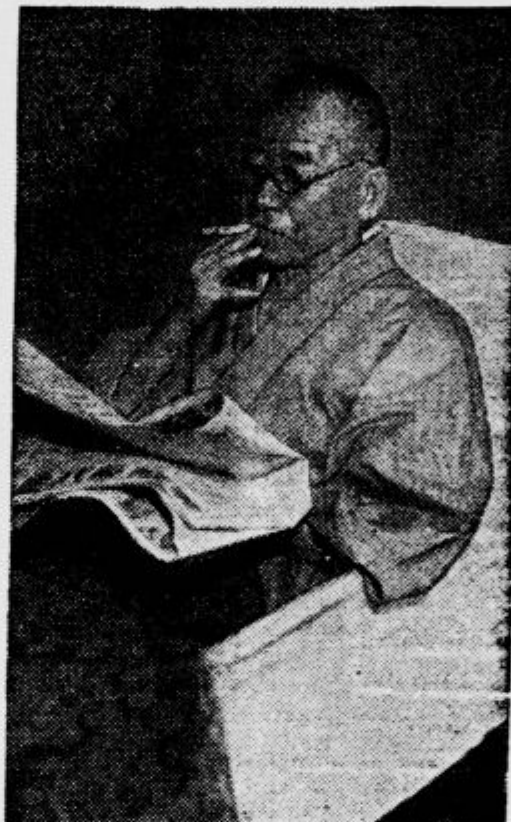
SPORTNE in VETRNE JOPIČE

bajace obleke, lahke obleke iz volne, fresca ali platna bouret itd. nudi po najnižjih cenah tvrdka

Drago Schwab

Ljubljana, Aleksandrova cesta.

Novi niponski ministrski predsednik

admiral Keisuke Okada

prebira z velikim zanimanjem časniška poročila o položaju med Niponsko in Rusijo

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Odobrena od higienskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—.

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32

Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las. 63

Psi in gospodarska kriza

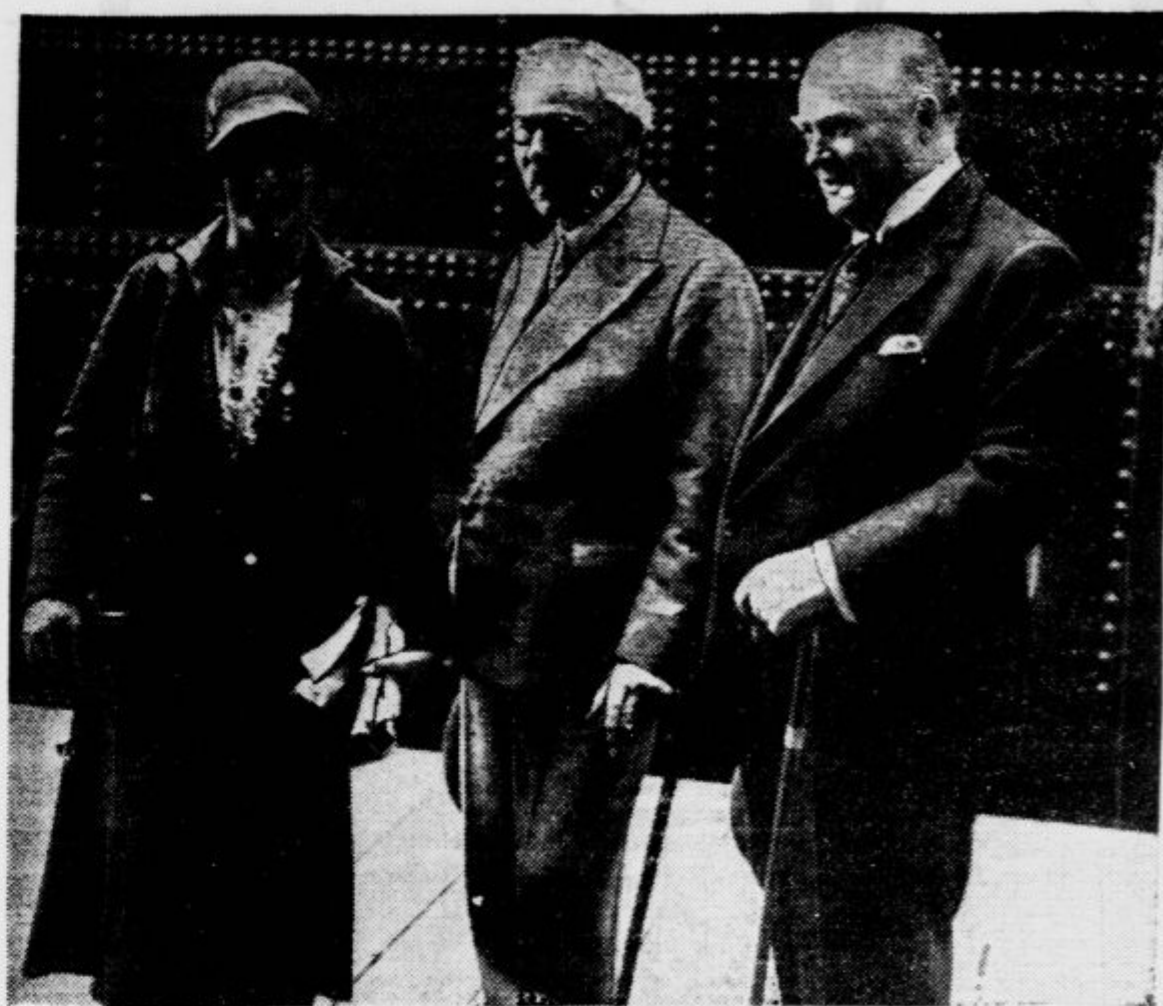
V prvih šestih mesecih tega leta so na Dunaju izdali 64.746 pasjih znamk. Ker na mlade pse znamk ni treba, je smatrati, da bo ostalo to število letos precej neizpremenjeno. A tudi v tem številu se kaže kakor povsod učinek gospodarske krize. Dočim je bilo še l. 1932. na Dunaju prijavljenih 71.555 psov, je to število lanske leto padlo na 68.596, letos pa znaša padec nasproti predlanskemu letu že okroglo 7000 živali ali 10 odstotkov.

Ljudje pač nimajo več toliko sredstev, da bi skrbeli živalim za hrano in plačevali zanje davke. Davek znaša 12 šilingov letno (okrog 100 Din), a tudi to je vsota, s katero je treba v današnjih priključkih računati. Čedalje več je ljudi, ki prihajajo, čeprav s težkim srcem, v društvo za zaščito živali in prosijo, da bi prevzelo njihove pse in jih spravilo pri kakšnem človeku, ki ima živali rad in zanje lahko skrbi.

Društvo za zaščito živali napravi, kar more, da bi ljudem omogočilo obdržanje psov. Med drugim ima pravico razdeliti vsako leto 9000 pasjih znamk po znižani ceni 3 do 5 šilingov. Že v jeseni prejema prošnje za te znamke, in sicer vsako leto okrog 15.000 prošnji. Vseh seveda ne more zadovoljiti. Ima pa tudi pravico, da potira od vseh oseb, ki vsega davka na mahu ne zmorejo, ta davek v obrok do meseca maja. Znamko za psa dobi lastnik potem, ko je plačal vso vsoto, med tem časom pa prejme potrdilo, s katerim se lahko izkaže pred policijo ali konjačem, da mu psa ne pobereta.

Kriza učinkuje še drugače na rejo psov. Vsaki je rejec za lepega plemenskega psa lahko dobil 200 do 500 šilingov, sedaj pa so cene tako padle, da marsikdo opušča ta vir dohodka. (Zanimivi bi bili n. pr. zadnji podatki v Ljubljani, kjer se menda množe razne pasje mrcine, lepih plemenskih psov pa je zmerom manj.)

Mac Donald na počitnicah v Kanadi

Angleški ministrski predsednik s svojo hčerjo Ishbel in kanadskim predsednikom vlade ob prihodu v Quebecu

Kmet — učenjak in vitez

Raziskuje starine in orje zemljo

Švedsko ljudstvo pozna že dolgo Olafa Christofferssona, preprostega kmeta iz dežele Schonen, ki je pa obenem eden največjih švedskih arheologov. Njegova raziskavanja so že pred desetletji vzbujala pozornost stockholmske Akademije znanosti, a sedaj je vlada 70 letnega starca v priznanje njegovih zaslug imenovala za viteza Vazovega reda. Kmet učenjak je s tem postal plemič, čast, ki gotovo ni vsakdanja in ki more biti zvezana le z izrednimi zaslugami. Te zasluge pa ima Christoffersson prav gotovo.

Njegova skromna kmečka hiša v Schonen sliči bolj zanimivemu muzeju nego bivališču. Vse sobe so napolnjene z najdragocenejšimi predmeti iz zgodovinske dobe švedske dežele. Učenjak za plugom je izkopel na stotine sekir, kopij, zaplestin in drugih predmetov, neko kamenito sekirico cenijo na 16.000 let, neki ostanki praživali spadajo v ledeno dobo. A to še davno ni vse, kar je Christoffersson z naravnost čudovitim darom za takšna odkritja našel v svojem dolgem življenju. Veliki muzeji v

Stockholmu in Lundu imajo nešteto stvari, ki jim jih je Christoffersson daroval, mestu Trällerborgu pa je te dni poklonil zbirko kakšnih 4000 predragocenih najdb.

Na nenavaden način je Christoffersson postal to, kar je. Že kot majhen deček je iskal starinske predmete, ki mu jih je pa mati običajno vrgla med smeti. Ko je nekoč dobil neko arheološko knjigo, jo je moral skrivati po vseh kotih, da jo je lahko študiral. Sam se je učil tujih jezikov, da je lahko bral dela tujih arheologov. Danes ima knjižnico, ki obsega okrog 3000 strokovnih knjig, a tudi sam je napisal več del, ki poročajo o njegovih najdbah in o navadah ter življenju prednikov. Kdor se hoče seznaniti s starošvedsko zgodovino, ne more mimo teh knjig.

Pri vsem tem pa je Christoffersson ostal tisti preprosti kmet, kakršni so bili že dolgo stoletja njegovi predniki na tem kosu zemlje. Orje, seje in žanje prav tako, kakor oni. Nikoli si ni mislil, da ga bodo povzdignili v plemiški stan, a to je v resnici zaslužno priznanje za njegovo delo.

Prevažanje blaga z letalom

V New Yorku uporabljajo letala za lokalne Transporte blaga (Na sliki Wall Street)

„Pristna“ bojišča

Italijanska vlada, ki ne ve, kaj bi počela z zlatom, ki obiluje v njenih blagajnah, se je odločila, da bo dala celo vrsto bojišč iz svetovne vojne restavrirati v obliki, kakršno so imele tedaj. Prošlo nedeljo so otvorili z velikimi slavnostmi bojišče na Monte Grappi, in sicer tako zvano galerijo Viktorja Emanuela, ki so jo vojaki zgradili 1917. Sedaj je opremljena kakor takrat, samo topove in strojnice morajo še pripeljati tja.

Letalo je ukradel

Na letališče v Motokovu na Poljskem je prišel te dni rezervni četovodja nekega poljskega letalskega polka Antonowicz, ki so ga pred kratkim odpustili iz službe in ukazal nekemu delavcu, naj mu napolni bencinske tanke enega izmed letal. Še preden so ga utegnili vprašati, kaj namerava, je spravil motor v tek in vzletel pred očmi presenečenih navzočih.

Šele zdaj so malo povpraševali, kaj je s tem poletom, in se je izkazalo, da ni imel Antonowicz sploh nobene pravice vstopiti v letalo. Vsem letališčem na Poljskem so naročili, naj ga takoj aretirajo, če bi kje pristal. V poznih večernih urah je moral Antonowicz pristati v bližini vasi Ostrov in so ga tudi aretirali. Zatrjeval je, da je hotel izvesti samo poskusno vožnjo z letalom in se potem vrniti v Motokov. Zagovarjati pa se bo moral zaradi tatvine letala.

A NEKDOTA

Pokojni maršal Lyautey, kolonizator Maroka, je nekega dne obiskal nekega arabskega kaida, svojega prijatelja. Moč je silno hvalil razmere, ki so nastale pod novo upravo: »Ljudje sedaj lahko mirno obdelujejo svoje njive, ne da bi se jim bilo bati roparjev; živina, konji, veličasti so sedaj varni.« Ob slovesu je kaid gosta spremljal do duri. Noč je bila krasna, polna zvezd, brez lune. Na pragu se zazre kaid v pokrajino, ki je počivala v nočni temi, potem vzdihne: »In vendar! Če bi ne bilo vasa... Kakšna lepa noč za krajaj konj!«

VS AK DAN ENA

»No fantek, povej mi, kako daleč je od tu do severnega tečaja?«
»Prav tako daleč kakor od severnega tečaja do semkaj!«

(Ilustreert Familieblad)

Čitajte tedensko revijo
ŽIVLJENJE IN SVET

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in zvezne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Malim oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obremen z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljalati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Politehnični institut v Parizu

Jugoslovenska sekcija

Višja tehnična šola pismenega pouka v jugoslovenskem jeziku vpisuje vsakodnevno za poklice

MONTERJEV, NADZORNIKOV, POMOCNIKOV INZENERJEV IN INZENERJEV
v elektro-strojem in stavbno-arhitektonskem odseku. Za vsa pojasnila in brezplačen program pouka se obrnite na naslov: Institut Polytechnique 53 ter Bd. Suchet, Paris (16e) 94

Službo dobi

Seveda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Služkinjo
vajevo kmet, hlačni del in vata, sprejem v Zgornji Šiški, Koroško polje 209. 20530-1

Prodajalke
veščo delavice stroke, povsemne računalne, lepim nastopom, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

V trgovini
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Učit. abiturienta
v znanjem klavirja, sprejem 1. septembra, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

2 klobučar. delavca
popolnoma samostojna in izkušena v izdelavi klobučar, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Pletilsko podjetje
zagrebško, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Trgovski pomočnik
mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Radiotehnika

apostolnega, ki ima pravo tako v prodaji, sprejem. Zmožnost namaka, odgovor. Ponudbe pod »Gorenjci« na oglas. odd. »Jutra«. 20537-1

Trg. pomočnika
zmožnost stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Manufakture!
Kateri gospod. hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prodajalke
veščo delavice stroke, povsemne računalne, lepim nastopom, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

V trgovini
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Učit. abiturienta
v znanjem klavirja, sprejem 1. septembra, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

2 klobučar. delavca
popolnoma samostojna in izkušena v izdelavi klobučar, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Pletilsko podjetje
zagrebško, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Trgovski pomočnik
mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Natakarica

dobi službo. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20537-1

Vajenci-ke
Seveda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trg. pomočnika
zmožnost stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Manufakture!
Kateri gospod. hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prodajalke
veščo delavice stroke, povsemne računalne, lepim nastopom, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

V trgovini
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Učit. abiturienta
v znanjem klavirja, sprejem 1. septembra, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

2 klobučar. delavca
popolnoma samostojna in izkušena v izdelavi klobučar, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Pletilsko podjetje
zagrebško, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Trgovski pomočnik
mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Služkinjo
v vno kmetijo v hlači, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Prvovrstno kuharico
sprejem na gospodinjstvo v vili na Gorjanskem. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenjci«. 20537-1

Več pletilj
v stalno delo sprejme Savnik Anton, Skofja Loka. 20537-1

Trg. pomočnik in učenko
sprejem v trgovino mešane stroke in det. priključkov, samostojen, vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Lesni manipulir

zmožen vseh lesnih manipulir, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Katera gospodinja
bi sprejela ravno dekle kot služkinjo, proti mudi pač. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20537-1

Šivilja
ki bi dopolnila pomagala v kuhinji, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Krojaški krojilec
specialist za sportne in modne kroje, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Šofer
30 let star, s civilnim in vojaškim izpitom, z večletno prakso, obremen ključavnikar in avtomobilist, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Ločenka
ne po lastni krivdi, bi šla za gospodinjstvo k boljšemu gospodu ali vdovu z 1 do 2 otrokoma, 18cm. — V polje prišlo je prvo vno moči. Ponudbe pod šifro »Stalno« na področju »Jutra« pod »Manufakture«. 20537-1

Dekle
vajevo kmet, hlačni del in vata, sprejem v Zgornji Šiški, Koroško polje 209. 20530-1

Starejša gospodinja
vajevo kmet, hlačni del in vata, sprejem v Zgornji Šiški, Koroško polje 209. 20530-1

Dekle
vajevo kmet, hlačni del in vata, sprejem v Zgornji Šiški, Koroško polje 209. 20530-1

Starejša gospodinja
vajevo kmet, hlačni del in vata, sprejem v Zgornji Šiški, Koroško polje 209. 20530-1

Manufakturo za jesen

tudi na hranilne knjižice Zadrzne zveze in državnim uradnikom
na obroke nudi ugodno

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO

Ljubljana, Tyrševa cesta št. 29.

6682

„DIJAŠKI DOM“ V PTUJU

Internat za učence realne gimnazije
in meščanske šole.

Dijaški dom ima prostora za 90 gojencev in nudi gojen-
cem za zmerno plačo prehrano, stanovanje, vzgojo, strogo
nadzorstvo in pomoč pri učenju.

Sprejemne pogoje in vse informacije daje Vodstvo Dija-
škega doma v Ptuj.

5809

KONJSKA STRUNA „ŽIMA“ (Rosshaar)

Žimo za žimnice (madrace) najboljšje kvalitete, vsake vrste
in v vsaki množini dobite vedno pri trdkah

FRANCO JESE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.
Vzorci franco! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

VELECEJENE GOSPODINJE!

Za vkuhanje sadja in sočivja uporabljajte le originalne

„WECK“ kozarce

z varstveno znamko ki so od vseh gospodinskih
sol priznane kot najboljše in se dobijo vedno pri trdkah:
Schneider & Verovšek, trgovina z železnino v Ljubljani;
Avg. Agnola, trgovina s stekleno robo v Ljubljani;
Josip Jagodič, trgovina z mešanim blagom v Celju;
Pinter & Lenard, trgovina z železnino v Mariboru;
Železnina Lotz v Mariboru in
Anton Brenčič, trgovina z železnino v Ptuj.

6630

ZAHTEVAJTE ILUSTROVANE CENIKE!

REMINGTON

prva in največja tvornica pisalnih strojev na svetu

je dala na trg nove, dovršene modele pisarniških in potnih pisalnih strojev. V zalogi imamo 15 raznih
modelov, od katerih poudarjamo:

NOISELESS STANDARD
MOD. 10, POPOLNOMA NESLIŠEN

NOISELESS PORTABLE
NESLIŠEN, ZA DOM, URAD IN POTOVANJE

REMINGTON STANDARD
MOD. 16, MOČAN PISAR. STROJ Z 92 ZNAKI

REMINGTON RAND 1
NAPOL NESLIŠEN, ZADNJA IZDAJA
TOVARNE

REMINGTON PORTABLE
MOD. 5, NAJNOVEJŠI, ELEGANTNI MODEL
S TABULATORJEM IN VSEMI NAPRAVAMI
KOT PRI VELIKEM PISARNISKEM STROJU

REMINGTON JUNIOR
PREPROSTEJŠI IN CENEN, MOČAN PISALNI
STROJ

Ako potrebujete pisalni ali računski stroj, je v vašo lastno korist, da zahtevate neobvezno ponudbo
in predvedbo naših modelov. Prodajamo tudi na obroke po ugodnih mesečnih pogojih.

Generalno zastopstvo Remington tovarne „Matador“, vl. A. Benčič
Zagreb, Ilica 5, telefon 40-09

6605

ZAHVALA

Vsem, ki ste jo pokropili in spremili, vsem, ki ste jo počastili z zadnjim obiskom,
vsem, ki ste jo zasuli s cvetjem ter vsem onim, ki so s svojo prisotnostjo pripomogli
k tako veličastni zadnji poti naše nenadomestljive in nepozabne dobre soproge, matere
itd., gospe

MICI SKRABL

se najlepše in najiskreneje zahvaljujemo. S svojim sočuvstvovanjem ste nam neizmerno
olajšali gorje, a obenem dali priznanje in čast delu pokojnice. Posebno zahvalo si
dovoljujemo izreči prečastitemu stolnemu župniku g. Umeku za ganljiv nagrobni
govor, Trgovskemu gremiju, ki sta ga zastopala g. Ferdo Pinter in g. Miloš Oset,
vsem gg. trgovcem, ki so v tako lepem številu spremili pokojno na njeni zadnji poti,
brivski zadrugi za prekrasni venec, kolegom in kolegicam pokojnice, pekovskiemu
pevskemu društvu za v srce segajoče žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencev,
šopkov in cvetja, pokojničinim prijateljicam in prijateljem in ostalemu občinstvu, ki
je spremilo in počastilo pokojnico na njeni poslednji poti. Slednjič se zahvaljujemo
vsem, ki ste se s pieteto spominjali pokojnice, ki ste nam izrazili svoje sožalje in
nas tolažili.

Prosimo, da ohranite dragi pokojnici svetel spomin!

Maribor, dne 11. avgusta 1934.

6697

Zalujoči ostali.

Iščemo tkalca

z lastnim strojem za izdelo-
vanje platna v akord. Suro-
vine na razpolago.

Ponudbe pod »K-2772« na Interreklam
d. d., Zagreb, Masarykova št. 28. 6643

Kdor želi štediti v svoji delavnici,
ne bo več spajal s kovanjem, niti
avtogensko varil, nego bo

električno varil

Več pri:
ing.

Aleksander Neumann
Radišina 6 — Zagreb — Tel. 21-48

PARNO

lokomobilo

malo rabljeno, sistem »Wolf-Magdeburg«,
zgrajeno l. 1921., 10 atm. pritiska, 25 k. s.
brez kondenzacije ugodno prodaja

PARNA PIVARA a. d., SKOPLJE.

AKO ŽELITE, DA BO VAŠ OTROK ZDRAV IN VESEL

dajte mu »Energine« za jačanje krvi, živ-
cev in teka. »Energine« krepi kri, jači
živce, dela apetit, pospešuje razvoj otro-
ka. Deci 3 krat na dan po malo žličico
okusnega »Energina«.

»ENERGINE« se dobiva v lekarnah v pol-
litriških steklenicah. 1 steklenica Din 35.—
(Reg. S. br. 4787-32).

OROŽARNA J. PASTUOVIĆ

Zagreb, Jurišićeva ulica 1.

Vodilna trgovina z orožjem, municijo in lovsko-
sportnimi potrebščinami. Preko 80 vrst pušk,
Novi ilustrirani cenik št. 2 z nekoliko stotni-
mi predmetov resnim interesom brezplačno,
sicer treba poslati 3 dinarje v poštah znam-
kah.

6633

Oglas

v

JUTRU

je
sredstvo

ki

pomaga

v
vseh

poslovnih
težavah

Da ostane avtoolje absolutno stanovitno pod vsemi mogočimi pogonskimi
pogoji, mora obsegati ne samo ene, nego kakor Mobiloil vseh šest kvali-
tativnih lastnosti.

(1) Pravilno stopnjo tecilnosti —
nespremenljiv pri najvišji in
najnižji temperaturi.	(4) Izdatna mazivost — stalna naj-
daljša zaščita kovinastih drs-
nih plošč.
(2) Najneznatnejše notranje tre-
nje — lahko startanje tudi pri
hladnem vremenu.	(5) Neznatna tvorba zaostankov
— motor vedno čist.
(3) Kemična stabilnost — najdalj-
še trajanje olja.	(6) Brez zaostankov katrana.

6660

MOBIL OIL

olje s šestestruko sigurnostjo!

STANDARD-VACUUM OIL COMPANY OF JUGOSLAVIA, INC.

Za 1 dinar dobite 1 liter

odlične mineralne namizne vode

ki jo lahko v trenutku napravite
s praški

Vir

Tako pripravljena mineralna namizna voda s praški „Vir“
obsega vse sestavine naravne mineralne vode.

Peni se, gasi žejo, osvežuje,
pospešuje prebavo.

„Vir“ mineralna namizna voda se pije sama — pomo-
šana z vinom ali katerim koli sadnim sokom

Vsaka voda s „Vir“ postane okusna-zdrava

Praški „VIR“ za pripravljanje mine-
ralne namizne vode se dobivajo po
lekarnah, drogerijah in specerijskih
trgovinah. Škatla za 10 litrov vode
Din 12.—.

Po pošti pošilja laboratorij „ALGA“,
Sušak št. 1.

5 škatel praška „VIR“ Din 60.—, 9
škatel praška „VIR“ Din 100.—, 25
škatel praška „VIR“ Din 250.—.

Za eno škatlo praška „VIR“ pošljite
v pismu v znamkah Din 12.—.

Tukaj odrezite!

Laboratorij „Alga“ Sušak

Pošljite mi brezplačen vzorec
praška „Vir“ za pripravo mineralne
vode.

Ime, priimek _____

Poklic _____

Pošta _____

Odrezek pošljite nalepljen na do-
pismo.

„FITONIN“ ZA ZDRAVLJE- VANJE VSEH VRST RAN, HRAST, LIŠAJEV, ČIROV IN OSTALIH KOŽNIH BOLEZNI.

Steklenica Din 20.— v lekarnah. Po poštne povzetju 2 steklenici Din 50.—. Znanstveno knjižico št. 14 pošlje brezplačno »FITONIN« dr. z. o. z. Zagreb, I-78.

PREPREKA INFEKCIJO, USTAVI KRAV-
VENJE IN NAGLO ZACELI RANE.

Reg. pos. št. 100-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

Zaustavite

izpadanje las s petrolejem HAHN, najučinkovitejšim higienskim lotiom zoper izpadanje las, zoper prhljaj in srbečico na glavi, ne masti, in ima prijeten vonj. Priporočajo ga mnogi zdravniki. Prodaja se v vseh trgovinah te stroke. Zastopstvo: H. Mayer in drug, Zagreb.

**Pétrole
Hahn**

VENDAR
samo
F. SCHNEIDER
GLAZBILA

ker so najpopolnejša in najcenejša, pravijo tisoče in tisoče mojih strank.

Violine od 77,- dalje Havajske gitare,
Gitare od 148,- klavirske harmonike,
Mandoline od 98,- saksofoni, trobje itd.
Harmonike od 75,- po najnižjih cenah.

NAJVEČJA DOMAČA STROKOVNO
ODPREMNA TVRDKA GLAZBILA
KRALJEVSKI DVORNI DOBAVITELJ

F. SCHNEIDER
PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČINA
ZAGREB, Nikolićeva ul. 12/c
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO CENIK

**DOBRO IN PRIJETNO SREDSTVO ZA
ZDRAVLJENJE ŽELODCA IN ČRE-
VESJA**

za otroke in odrasle je prašek »Magna« purga, ker čisti brez bolečin, je prijetnega okusa, a obenem osvežuje in desinficira želodec in črevesje ter prepreča s tem težka obolenja. Ako zaužijete redno po vsaki jedi na konici noža v pol čašici vode prašek »Magna«, pospešuje to prebavo, odpravi odvisno želodčno kislino, zoprdih iz ust, draženje k kolcanju, vzpehanje in zgago. Pomaga tudi pri katarju želodca in črevesja, boleznih jeter, želodčnih krčih, hemoroidih in čirih v želodcu.

»Magna« prašek se dobiva v lekarnah. Zavoček Din 4.—. Reg. S. br. 1178-32

Industrija za izdelavo strojev in prede-
lavo železa sprejme izkušenega strojnega

inženieria

z daljšo delavno prakso. Ponudbe z opisom dosedanjega zaposlenja in z vsemi podatki je nasloviti na: Propaganda a. d., predje Jug. Rudolf Mosse a. d., Beograd, poštni pretinac 409 pod »354«. 6586

Enonadstropna vila

nova, moderno zgrajena, dvostanovanjska, ob Ljubljanski cesti v Celju, se zelo ugodno proda. Polovico plačila se sprejme v hranilnih vlogah.

OKORN, LAVA - CELJE.

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. — Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po poapnenju sčasoma bolezen preneha.

Resni moške zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjevanja tem bolje.

Popolnoma zastoni dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker ima moj založnik samo

10.000 komadov za brezplačno razpošiljanje, pišite takoj, da se boste mogli tudi vi prištevat med one srečnice.

Zbiralnica za pošto:

GEORG FULGNER, BERLIN-NEUROLLN
Ringbahnstrasse 24. Abt. 490.

Rata

Še en par po ugodnih cenah

IZKORISTITE PRILIKO GLOBOKO ZNIŽANIH CEN ZA

BELI TEDEN

19'— 15'—	59'— 39'—	59'— 39'—	39'— 29'—
49'— 39'—	59'— 39'—	49'— 39'—	59'— 49'—
69'— 59'—	69'— 59'—	69'— 59'—	79'— 59'—
49'— 39'—	69'— 59'—	69'— 59'—	69'— 59'—
99'— 79'—	69'— 59'—	129'— 99'—	69'— 59'—
129'— 99'—	129'— 99'—	129'— 99'—	

Rata

LIPSKI JESENSKI SEJEM 1934

začne 26. avgusta

33 1/3% popusta v vožnji na nemških železnicah

Vsa pojasnila daje

183

ING. G. TONNIES, LJUBLJANA
Tel. 27-62. Tyrševa cesta 33. Tel. 27-62.

ali ZVANIČNI BIRO LAJPCISKOG SAJMA, BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 33.

OBVESTILO.

„Slograd“

slovenska gradbena in industrijska d. d.

se je preselila

v Pražakovo ulico 8/II.

Telefon št. 21-80.

6588

OGLAS
V
JUTRU

JE
SREDSTVO
KI
POMAGA
V
VSEH
POSLOVNIH
TEŽAVAH

PERJE

Kokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4.

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

